

საქართველოს საარჩევნო ადმინისტრაციისა და
სსიპ საარჩევნო სისტემების განვითარების,
რეფორმებისა და სწავლების ფენტრის საქმიანობის
2021 წლის ანგარიში

2022 წელი

სარჩევი

ხედვა, მისია, ღირებულებები	5
თავმჯდომარის წერილი	6
შესავალი	8
მოკლე შეკამება	10
სტრატეგიული პრიორიტეტი 1. საარჩევნო კულტურა და განათლება	12
მიზანი 1.1. ამომრჩევლის და სხვა ჩართული მხარეების განათლება/ინფორმირება	12
მიზანი 1.2. ეთიკური ნორმების განმტკიცება და სამოქალაქო დიალოგის ხელშეწყობა	18
სტრატეგიული პრიორიტეტი 2. არჩევნების სანდოობა და უსაფრთხოება	21
მიზანი 2.1. საარჩევნო ადმინისტრაციისა და საარჩევნო პროცესებისადმი ნდობის ამაღლების ხელშეწყობა	21
მიზანი 2.2. უსაფრთხო საარჩევნო გარემოს ხელშეწყობა	30
მიზანი 2.3. საარჩევნო ადმინისტრაციის შესაძლებლობების გაძლიერება კიბერ საფრთხეების აცილების მიზნით	32
სტრატეგიული პრიორიტეტი 3. საარჩევნო სერვისები და ტექნოლოგიები	33
მიზანი 3.1. საარჩევნო სერვისების მოდერნიზაცია და გაუმჯობესება	33
მიზანი 3.2. ამომრჩევლებისა და ჩართული მხარეების ინფორმირების ინსტრუმენტების განვითარება ტექნოლოგიების გამოყენებით	37
მიზანი 3.3. საკანონმდებლო ჩარჩოს დახვეწა და ერთგვაროვანი აღსრულების ხელშეწყობა	39
მიზანი 3.4. საარჩევნო ტექნოლოგიების გამოყენების ხელშეწყობა	41
სტრატეგიული პრიორიტეტი 4. ინკლუზიური საარჩევნო გარემო	43
მიზანი 4.1. საარჩევნო პროცესებში მოწყვლადი ჯგუფების მონაწილეობის გაუმჯობესება	43
მიზანი 4.2. თანაბარი საარჩევნო გარემოს ხელშეწყობა	45
სტრატეგიული პრიორიტეტი 5. მართვის ეფექტიანობა და ინსტიტუციური გაძლიერება	47
მიზანი 5.1. მართვის ეფექტიანობის და ხარისხის კონტროლის მუდმივი გაუმჯობესება	47
მიზანი 5.2. ადამიანური რესურსების შესაძლებლობების განვითარება	49
დასკვნა	52

გამოყენებული ტერმინები/აბრევიატურები

საქართველოს საარჩევნო ადმინისტრაცია	ცესკო, ცესკოს აპარატი, უსკო, უსკოს აპარატი, საოლქო და საუბნო საარჩევნო კომისიები
ცესკო	საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია
ცესკოს სტრუქტურული ერთეულები	ცესკოს დეპარტამენტები
სსკ	საოლქო საარჩევნო კომისია
სწავლების ცენტრი	სსიპ - საარჩევნო სისტემების განვითარების, რეფორმებისა და სწავლების ცენტრი
სამუშაო ჯგუფი	ცესკოს თავმჯდომარის ბრძანებით შექმნილი სამუშაო ჯგუფი
სტრატეგიული გეგმა	საარჩევნო ადმინისტრაციის 2020-2023 წლების სტრატეგიული გეგმა
არმასი	ელექტრონული პროგრამა „არჩევნების მართვის სისტემა“
შშმ პირები	შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირები
USAID	აშშ-ის საერთაშორისო განვითარების სააგენტო
IFES	საარჩევნო სისტემების საერთაშორისო ფონდი
OSCE/ODIHR	ეუთოს დემოკრატიული ინსტიტუტებისა და ადამიანის უფლებების ოფისი
NDI	ეროვნულ-დემოკრატიული ინსტიტუტი

საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია და სსიპ საარჩევნო სისტემების განვითარების, რეფორმებისა და სწავლების ცენტრი თანამშრომლობისთვის მადლობას უხდიან:

ამერიკის შეერთებული შტატების საერთაშორისო
განვითარების სააგენტოს (USAID), სხვადასხვა პროექტის
განხორციელებისას განეული ფინანსური მხარდაჭერისთვის.

საარჩევნო სისტემების საერთაშორისო ფონდს (IFES),
თანამშრომლობისა და სხვადასხვა პროექტის
განხორციელებაში შეტანილი მნიშვნელოვანი წვლილისთვის.

საქართველოს საარჩევნო ადმინისტრაცია მადლობას უხდის საქართველოში აკრედიტებული
დიპლომატიური კორპუსის წარმომადგენლებს 2021 წლის 2 ოქტომბრის მუნიციპალიტეტის
ორგანოთა არჩევნების დროს განხორციელებული თანამშრომლობისთვის.

ასევე, მადლობას უხდის ყველა ორგანიზაციასა და მათ წარმომადგენლებს, რომლებმაც 2021 წლის
განმავლობაში, მონაწილეობა მიიღეს ცესკოში შექმნილი მიზნობრივი სამუშაო ჰაუფების მუშაობაში
და წვლილი შეიტანეს საარჩევნო გარემოს გაუმჯობესებაში.

ცესკო მადლობას უხდის საარჩევნო ადმინისტრაციისა და სწავლების ცენტრის თითოეულ
თანამშრომელს პროფესიული სტანდარტებისა და საარჩევნო მოხელის ეთიკის ნორმების
შესაბამისად შესრულებული სამუშაოსთვის.

ხედვა, მისია, ღირებულებები

ჩვენი ხედვაა, როგორც ღია, კომპეტენტურმა და სანდო ინსტიტუციამ უზრუნველვყოთ დემოკრატიული საარჩევნო პროცესის განვითარება და განმტკიცება.

ჩვენი მისიაა საარჩევნო კულტურის ამაღლების ხელშეწყობა, თანაბრად ხელმისაწვდომი, ეფექტური, ინოვაციური სერვისების მიწოდება ამომრჩევლებისა და სხვა ჩართული მხარეებისთვის, საარჩევნო პროცესების უსაფრთხოდ და სანდოობის საერთაშორისო სტანდარტით წარმართვა.

მისიის წარმატებით განსახორციელებლად გამოვხატავთ კორპორატიულ ერთგულებას შემდეგი ღირებულებებისადმი:

დამოუკიდებლობა – ჩვენ ვმოქმედებთ მხოლოდ კანონის ფარგლებში და გადაწყვეტილებებს ვიღებთ არჩევნებში ჩართული მხარეების ზეგავლენისგან დამოუკიდებლად;

მიუკერძოებლობა – ჩვენ ვიღებთ ობიექტურ და კანონზე დაფუძნებულ გადაწყვეტილებებს ყველა მხარის მიმართ;

გამჭვირვალობა – ჩვენ უზრუნველვყოფთ საქმიანობის ღიაობას, საჯაროობას და ინფორმაციის ხელმისაწვდომობას საზოგადოებისთვის;

პასუხისმგებლობა და ანგარიშვალდებულება – ჩვენ ვმოქმედებთ პასუხისმგებლობის მაღალი სტანდარტით და კანონმდებლობით განსაზღვრული ინსტიტუციების გარდა რეგულარულად წარვედგენთ საქმიანობის ანგარიშს საზოგადოებას;

პროფესიული სანდოობა და ეთიკა – ჩვენ საარჩევნო პროცესს წარვმართავთ კომპეტენტური და კეთილსინდისიერი მოხელეებით, რომლებიც უზრუნველყოფენ საარჩევნო პროცესის სანდოობას;

ინოვაციურობა და სერვისზე ორიენტირება – ჩვენ საარჩევნო პროცესში ვწერგავთ სიახლეებს საჭიროებების გათვალისწინებით და ჩართულ მხარეებს ვაწვდით ხარისხზე ორიენტირებულ მომსახურებას;

ინკლუზიურობა და გენდერული თანასწორობა – ჩვენ ხელს ვუწყობთ ყველასათვის თანაბრად ხელმისაწვდომი გარემოს შექმნას და ვითვალისწინებთ გენდერული თანასწორობის ასპექტებს;

პროაქტიულობა და ჩართულობა – ჩვენ მჭიდროდ ვთანამშრომლობთ ყველა დაინტერესებულ მხარესთან სანდო, დემოკრატიული არჩევნების უზრუნველსაყოფად.

თავმდომარის ნერილი

ძვირფასო მეგობრებო და საარჩევნო ადმინისტრაციის პარტნიორებო,

2021 წელს, საარჩევნო კოდექსში განხორციელებულმა ცვლილებებმა საფუძველი დაუდო მნიშვნელოვან საარჩევნო რეფორმას და საარჩევნო ადმინისტრაცია ახალი გამოწვევების წინაშე დააყენა. შემჭიდროებული ვადები რეფორმის განსახორციელებლად, კომისიების წევრთა რაოდენობის ზრდა და ლოგისტიკური სირთულეები, ცვლილებები ცენტრალური საარჩევნო კომისიის მენეჯმენტში, ჰანმრთელობისთვის უსაფრთხო გარემოში არჩევნების ორგანიზება, ასეთია იმ ამოცანების ჩამონათვალი რომელთა გადაწყვეტის მისიაც დაგვეკისრა.

მოხარული ვარ, რომ საქართველოს საარჩევნო ადმინისტრაციამ, როგორც განვითარებულმა და მდგრადმა ინსტიტუციამ წარმატებით გაართვა თავი გამოწვევებს და საერთაშორისო პარტნიორების შეფასების თანახმად არჩევნების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად ადმინისტრაციამ მდგარი ამოცანები.

როგორც იცით, მე აგვისტოში გავხდი ცესკოს თავმჯდომარე და რამდენიმე დღეში საარჩევნო პროცესის მართვის პასუხისმგებლობა დამკისრა. საარჩევნო ადმინისტრაციის მართვის მოდელი, გამართული სტრუქტურა და პერსონალის კვალიფიკაცია ის სამი საყრდენი იყო, რომელთა მეშვეობითაც გადავჭერით ჩვენს წინაშე მდგარი ამოცანები.

ახალ გამოწვევებს ჩვენ ვუპასუხეთ ახალი ხედვით, ტექნოლოგიური ინოვაციებით, უწყვეტი ინკლუზიური საინფორმაციო კამპანიით, გამჭვირვალობის მაღალი სტანდარტით, საოლქო და საუბნო საარჩევნო კომისიების წევრების კომპეტენციის გაძლიერებით და ჩართული მხარეებისთვის ახალი სერვისების შეთავაზებით.

2021 წელს განვახორციელეთ სამი მნიშვნელოვანი ტექნოლოგიური სიახლე – №4 კრწანისის საარჩევნო ოლქში საპილოტე რეჟიმში გამოიცადა ხმის დათვლის ელექტრონული სისტემა, საარჩევნო უბნებზე მოხდა ხმის დათვლის პროცესის ვიდეოფიქსაცია და ამუშავდა საჩივრების ელექტრონულად წარდგენის პროგრამა. გარდა ამისა, ცესკოს სხდომები პირდაპირ ეთერში გადაიცემოდა და მათი ნახვა ყველა დაინტერესებულ პირს შეეძლო, რაც უდავოდ მნიშვნელოვანი ნაბიჯია საარჩევნო ადმინისტრაციის მუშაობის მეტი გამჭვირვალობისთვის. ეს პრაქტიკა დღესაც გრძელდება და შესაძლებლობას აძლევს ყველა დაინტერესებულ პირს მაქსიმალურად იყოს ჩართული ჩვენს საქმიანობაში.

პარტიებსა და კანდიდატებს მაქსიმალურად გავუმარტივეთ რეგისტრაციის პროცესი, ხოლო საერთაშორისო დამკვირვებელი ორგანიზაციებისა და მედიის წარმომადგენლებისთვის ელექტრონული რეგისტრაციის შესაძლებლობა შევქმნით.

უზრუნველყოფით კენჭისყრის შედეგების ხელახლი გადათვლა უპრეცენდენტო რაოდენობით, კანონით განსაზღვრულ სავალდებულო რაოდენობაზე ბევრად დიდი ოდენობით. პირადად ჩემი ინიციატივით 315 საარჩევნო უბანზე მოხდა კენჭისყრის შედეგის გადათვლა.

საარჩევნო სისტემების საერთაშორისო ფონდის (IFES) მხარდაჭერით, საუბნო საარჩევნო კომისიების ხელმძღვანელი პირებისთვის ტრენინგების მე-7 ეტაპი – ელექტრონული სასწავლო პროგრამა „კენჭისყრის შედეგების შემაჯამებელი ოქმის შედგენის ტექნიკა“ განვახორციელეთ, რითიც კიდევ უფრო გავზარდეთ მათი კომპეტენცია.

საარჩევნო ადმინისტრაციის წინაშე მუდმივად დგას სერიოზული პრობლემა, რომელსაც შეუძლია საარჩევნო გარემოს მნიშვნელოვნად დაზიანება. ესაა დეზინფორმაციისა და ყალბი ინფორმაციის გავრცელება. ამ გამოწვევის საპასუხოდ, საარჩევნო სისტემების საერთაშორისო ფონდის (IFES) მხარდაჭერითა და აშშ-ის საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს მეშვეობით (USAID) ცესკოში ქმედითი მექანიზმი – ინფორმაციის დაცულობის ცენტრი შევქმნით. ცენტრის მიერ გაწეული საქმიანობისა და ცესკოში ჩატარებული საინფორმაციო ბრიფინგების შედეგად საზოგადოებას გადამოწმებულ და სანდო ინფორმაციას ვაწვდიდით.

2020 წლის გამოცდილების გათვალისწინებით, დიდი ძალისხმევა გავრიეთ არჩევნების პანდემიის პირობებში, კანმრთელობისთვის უსაფრთხო გარემოში ჩასატარებლად, რაც დადებითად შეაფსეს საერთაშორისო საარჩევნო სადამკვირვებლო მისიებმა და რაც მთავარია ამომრჩევლებმა.

გარდა დადებითი შეფასებებისა, დამკვირვებელი ორგანიზაციების ანგარიშებში მოცემულია გარკვეული შენიშვნები და რეკომენდაციები. საარჩევნო ადმინისტრაცია გეგმავს კომპეტენციის ფარგლებში ყველა მნიშვნელოვანი საკითხის განხილვას, გაანალიზებას და შესაძლებლობის ფარგლებში გათვალისწინებას.

საარჩევნო ადმინისტრაციამ, ტრადიციულად, მნიშვნელოვანი ძალისხმევა გასწია საარჩევნო პროცესში ეთიკური სტანდარტის დასამკვიდრებლად. პროფესიული ეთიკის კოდექსს ხელი მოაწერეს ყველა დონის საარჩევნო კომისიების წევრებმა. მივაღწიეთ შეთანხმებას ადგილობრივ დამკვირვებელ ორგანიზაციებთანაც, თუმცა სამწუხაროდ, 2021 წელს, ვერ მოხერხდა ეთიკის კოდექსის გაფორმება პოლიტიკურ პარტიებს შორის.

მიუხედავად სიძნელეებისა, მიმაჩნია, რომ 2021 წელს მნიშვნელოვანი ნაბიჯი გადავდგით დემოკრატიული საარჩევნო პროცესების გაუმჯობესების თვალსაზრისით. მიღებულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით საარჩევნო ადმინისტრაცია უფრო გამჭვირვალედ, აქტიურად და კვალიფიციურად გააგრძელებს სამომავლო პროექტების განხორციელებასა და განვითარებას.

გიორგი კალანდარიშვილი

საქართველოს ცენტრალური
საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე

შესავალი

წინამდებარე დოკუმენტი წარმოადგენს საქართველოს საარჩევნო ადმინისტრაციის 2021 წლის სამოქმედო გეგმის¹ შესრულების წლიურ ანგარიშს, რომელიც შემუშავებულია საარჩევნო ადმინისტრაციის დაგეგმვის, ანგარიშგებისა და მონიტორინგის წესის შესაბამისად ცესკოს სტრუქტურული ერთეულების, სწავლების ცენტრის, ცესკოს თავმჯდომარის ბრძანებით შექმნილი სამუშაო კაგუფების მიერ წარმოდგენილი კვარტალური პროგრეს ანგარიშების საფუძველზე.

ანგარიშის მიზანია სამოქმედო გეგმით განსაზღვრული ამოცანებისა და მათი შედეგის ინდიკატორების, აგრეთვე, საქმიანობების განხორციელების პროგრესის ჩვენება, მიღწევებისა და ხარვეზების გამოვლენა.

წლიური ანგარიშის შედგენის დროს გამოყენებული მეთოდოლოგიის თანახმად, შეფასდა ამოცანები და მათი შედეგის ინდიკატორების შესრულება, თუმცა, რიგ შემთხვევებში ამოცანის შედეგის ინდიკატორების გაზომვა არ იყო შესაძლებელი, რადგან ზოგიერთი საქმიანობა ობიექტური მიზეზების გამო საანგარიშო პერიოდში არ განხორციელებულა, ან შესაბამისი ამოცანის შესრულება მოიცავდა გრძელვადიან პერიოდს.

ვინაიდან, 2020 წელს გამოიკვეთა, რომ ზოგიერთი საქმიანობის შესრულება არ განაპირობებდა ამოცანის შედეგის გაზომვას საანგარიშო პერიოდში, 2021 წლის სამოქმედო გეგმაში გათვალისწინებული იქნა შეფასების დამატებითი ინსტრუმენტები. აქედან გამომდინარე, წინამდებარე ანგარიში უკეთ ზომავს საანგარიშო პერიოდში თითოეული ამოცანის შესრულებას, ზოგად პროგრესს და დასახული ამოცანის მიღწევის პროცესს. ამოცანის შედეგის ინდიკატორის შესრულება სამოქმედო გეგმის ვადის ამონურვის, 2021 წლის მეოთხე კვარტლის მდგომარეობით შეფასდა. აგრეთვე, ზოგიერთი ინდიკატორის შესრულების შეფასებისთვის 2021 წლის მონაცემი შედარებულია 2020 წლის ანალოგიურ მონაცემთან, რაც საშუალებას გვაძლევს გავზომოთ პროგრესი საარჩევნო ადმინისტრაციის 2020-2023 წლების სტრატეგიული გეგმის ამოქმედების წლიდან.

საარჩევნო კოდექსში განხორციელებულმა ცვლილებებმა საფუძველი დაუდო მნიშვნელოვან საარჩევნო რეფორმას და შეიცვალა საარჩევნო სისტემა.

შეიცვალა საარჩევნო კომისიების დაკომპლექტების წესი, რომლის შესაბამისად, ყველა დონის კომისიის შემადგენლობა 12-დან 17 წევრამდე გაიზარდა, გაიზარდა პარტიების წარმომადგენლობა და შესაბამისად მათი ჩართულობა საარჩევნო პროცესში. კომისიის წევრთა რაოდენობის ზრდამ გამოიწვია ტექნიკური და ლოგისტიკური ცვლილებები, რაც იყო ახალი გამოწვევა, რასაც ადმინისტრაციამ წარმატებით გაართვა თავი, საარჩევნო პერიოდში კომისიის ყველა წევრს მიეცა შესაბამისი და თანაბარი პირობები მუშაობისათვის.

საქართველოს პარლამენტმა აირჩია ცესკოს ახალი თავმჯდომარე გიორგი კალანდარიშვილი, ასევე, ცესკოს ორი წევრი, ხოლო ცხრა უფლებამოსილმა პარტიამ დანიშნა კომისიის წევრები. პოლიტიკურ პარტიებს გაუჩნდათ ცესკოს მენეჯმენტში მონაწილეობის შესაძლებლობა. კერძოდ, პირველად, ცესკოს თავმჯდომარეს ჰყავს ორი მოადგილე, ერთ-ერთი აირჩია იმ პარტიების მიერ დანიშნული წევრებიდან, რომლებიც საქართველოს პარლამენტის საპარლამენტო უმრავლესობაში არ შედიან. თავმჯდომარის მოადგილედ პ/გ „ლელო“-ს მიერ დანიშნული წევრი იქნა არჩეული, რომელიც თავმჯდომარის არყოფნის შემთხვევაში უფლებამოსილია შეასრულოს თავმჯდომარის მოვალეობა.

აღსანიშნავია, რომ განხორციელებულმა ცვლილებებმა არ გამოიწვია სამოქმედო გეგმის შესრულების პროცესის შეფერხება და არსებითი ცვლილება, რაც ხაზს უსვამს საარჩევნო ადმინისტრაციის, როგორც საჭარო ინსტიტუციის მდგრადობას. ახალმა მენეჯმენტმა საქმიანობა წარმართა როგორც დაგეგმილი პროექტების განხორციელების, ისე ახალი მიდგომების დასანერგად.

¹ ცესკოს 2020 წლის 28 დეკემბერის №386/2020 განკარგულება.

ახალი მენეჯმენტის არჩევისთანავე დაინიშნა მუნიციპალიტეტის ორგანოთა 2021 წლის 2 ოქტომბრის არჩევნები. მიუხედავად ამისა, საარჩევნო ადმინისტრაციამ, ტრადიციულად, საარჩევნო პროცესის ადმინისტრირება ეფექტურად განახორციელა. ცესკოს ახალი თავმჯდომარის ინიციატივით დაინერგა არაერთი სიახლე საქმიანობის გამჭვირვალობის, ამომრჩეველთა ინფორმირების, თანამდეროვე ტექნოლოგიების დანერგვის, საარჩევნო პროცედურების გამარტივების და საარჩევნო ადმინისტრატორების კვალიფიკაციის ამაღლების კუთხით.

ადმინისტრაციამ, 2020 წლის გამოცდილების გათვალისწინებით, დიდი ძალისხმევა გასწია პანდემიის პირობებში არჩევნების ჟანმრთელობისთვის უსაფრთხო პირობებში ჩასატარებლად, რაც დადებითად არის შეფასებული საერთაშორისო საარჩევნო სადამკვირვებლო მისის ანგარიშში.

2021 წლის 2 ოქტომბრის არჩევნების ანგარიში კანონით დადგენილ ვადაში წარედგინა საქართველოს პარლამენტს და განთავსდა ცესკო ოფიციალურ ვებგვერდზე. შესაბამისად, წინამდებარე წლიური ანგარიში არ მოიცავს დეტალურ ინფორმაციას 2021 წლის 2 ოქტომბრის არჩევნებისთვის განხორციელებული საქმიანობების შესახებ.

ანგარიში მოიცავს 2021 წლის 1 იანვრიდან 31 დეკემბრამდე პერიოდს. ანგარიშს თან ერთვის განხორციელებული საქმიანობების აღწერა ცხრილის სახით.

მოკლე შეჯამება

წინამდებარე წლიური ანგარიში მომზადებულია საარჩევნო ადმინისტრაციის 2021 წლის სამოქმედო გეგმის შესაბამისად, რომელიც ეფუძნება 2020-2023 წლების სტრატეგიულ გეგმას. სტრატეგიული გეგმა მოიცავს ხუთ პრიორიტეტს, 13 მიზანსა და 36 ამოცანას.

2021 წლის სამოქმედო გეგმა ითვალისწინებდა 13 მიზნის 35 (2020 წელს – 33) ამოცანის გადაწყვეტას 83 (2020 წელს – 93) საქმიანობის განხორციელების გზით. გეგმა მოიცავდა აგრეთვე, ამოცანის შედეგის 42 (2020 წელს – 38) და საქმიანობის შესრულების 221 (2020 წელს – 216) ინდიკატორს.

სტრატეგიული პრიორიტეტი 1. საარჩევნო კულტურა და განათლება

ამომრჩევლისა და სხვა ჩართული მხარეების განათლება/ინფორმირების მიზნით სასწავლო პროგრამებისა და ინფორმირების კამპანიების ჩატარების შედეგად, 2020 წელთან შედარებით 4 786-ით გაიზარდა საარჩევნო ცოდნით აღჭურვილი ახალგაზრდების რაოდენობა, მონაზილეთა მიერ შეფასდა ორი საინფორმაციო-სასწავლო პროგრამა და 2020-2021 წლებში 23 096-მდე გაიზარდა ადმინისტრაციული რესურსების არამართლზომიერად გამოყენების შესახებ სათანადო ცოდნით აღჭურვილი საჯარო მოხელეების რაოდენობა.

ეთიკური ნორმების განმტკიცებისა და სამოქალაქო დიალოგის ხელშეწყობის მიზნით ცესკოს ინიციატივით შემუშავდა და ხელი მოეწერა ადგილობრივი დამკვირვებელი ორგანიზაციების ქცევის (ეთიკის) კოდექსს და საარჩევნო ადმინისტრაციის წევრთა პროფესიული ეთიკის კოდექსს. აღსრულების მექანიზმის არ არსებობის გამო პოლიტიკური პარტიების ქცევის კოდექსის ხელმოწერა არ შედგა.

სტრატეგიული პრიორიტეტი 2. არჩევნების სანდოობა და უსაფრთხოება

საარჩევნო ადმინისტრაციისა და საარჩევნო პროცესებისადმი ნდობის ამაღლების ხელშეწყობის მიზნით შეიქმნა ინფორმაციის დაცულობის ცენტრი, დაინერგა საჩივრების ელექტრონულად წარდგენის პროგრამა და შეფასდა შშმ პირთა და ეთნიკური უმცირესობების საკითხებზე მომუშავე ორგანიზაციებთან თანამშრომლობის ფორმატი, რომელიც დადებითად შეაფასა სპეციალურ პარტნერების წევრთა 90-მა პროცენტმა.

უსაფრთხო საარჩევნო გარემოს ხელშეწყობის მიზნით ცესკოსა და შინაგან საქმეთა სამინისტროს შორის გაფორმებული მემორანდუმის ფარგლებში ჩატარებული სწავლების შედეგად კენჭისყრის პროცესის უსაფრთხოების შესახებ სწავლება ჩაუტარდა საუბრო საარჩევნო კომისიების ხელმძღვანელ პირებს, ჩართული მხარეების წარმომადგენლებსა და საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპოლიციო დანაყოფების 879-მა თანამშრომელს.

კიბერ საფრთხეების აცილებისა და საარჩევნო ადმინისტრაციის შესაძლებლობების გაძლიერების მიზნით კიბერუსაფრთხოებისა და კიბერჰარაზის საკითხებზე ტრენინგი ჩაუტარდა საოლქო საარჩევნო კომისიების ყველა მუდმივ წევრს. ამაღლდა კიბერშეტევების აცილების პოტენციალი.

სტრატეგიული პრიორიტეტი 3. საარჩევნო სერვისები და ტექნოლოგიები

საარჩევნო სერვისების მოდერნიზაციისა და გაუმჯობესების მიზნით საარჩევნო ოპერაციების ლოგისტიკური უზრუნველყოფის სტანდარტის დანერგვამ განაპირობა საარჩევნო სერვისების დროული, ხარისხიანი და ერთგვაროვანი მიწოდება და საარჩევნო ოპერაციების ოპტიმიზაცია. საარჩევნო ადმინისტრაციის მიერ შეთავაზებულმა სერვისებმა ამომრჩეველებსა და ჩართულ მხარეებს გაუმარტივა საარჩევნო პროცესებში მონაწილეობა.

ტექნოლოგიების გამოყენებით ამომრჩევლებისა და ჩართული მხარეების ინფორმირების ინსტრუმენტების განვითარების მიზნით საჩივრების ელექტრონულად წარდგენის პროგრამის დანერგვამ მნიშვნელოვნად გაუმარტივა პოლიტიკურ გაერთიანებებსა და სადამკვირვებლო ორგანიზაციებს საჩივრების წარდგენის პროცესი, რაც საერთაშორისო დამკვირვებელი ორგანიზაციების მიერ დადებითად შეფასდა. ცესკოს საინფორმაციო რესურსები და საკომუნიკაციო საშუალებები უზრუნველყოფდნენ მომხმარებლების ინფორმირებას მათთვის მისაღები ინსტრუმენტებით.

საკანონმდებლო ჩარჩოს დახვეწისა და ერთგვაროვანი აღსრულების ხელშეწყობის მიზნით საარჩევნო ადმინისტრაციამ წარადგინა საკანონმდებლო წინადადებები, რომელთა მნიშვნელოვანი ნაწილი გაითვალისწინა საქართველოს პარლამენტმა. საქართველოს ორგანულ კანონში „საქართველოს საარჩევნო კოდექსში“ შესული ცვლილებების შესაბამისად განახლდა საარჩევნო დავებისა და დისციპლინური სახდელების დაკისრების შესახებ ერთგვაროვანი პრაქტიკის დოკუმენტი და გაუმჯობესდა საარჩევნო დავებისა და დისციპლინური სახდელების დაკისრების პრაქტიკა.

სტრატეგიული პრიორიტეტი 4. ინკლუზიური საარჩევნო გარემო

საარჩევნო პროცესებში მოწყვლადი ჰაუფების მონაწილეობის გაუმჯობესების მიზნით ეთნიკური უმცირესობებით მჭიდროდ დასახლებულ რეგიონებში მცხოვრები ამომრჩევლების კენჭისყრაში დამოუკიდებლად მონაწილეობის ხელშეწყობისთვის სომხეურ და აზერბაიჯანულ ენებზე ითარგმნა საარჩევნო დოკუმენტაცია და საინფორმაციო მასალები. საარჩევნო უბნების შშმ პირების საჭიროებების გათვალისწინებით აღჭურვითა და სხვა სერვისების შექმნით საარჩევნო ადმინისტრაციამ ხელი შეუწყო შშმ პირების არჩევნებში დამოუკიდებლად მონაწილეობას.

თანაბარი საარჩევნო გარემოს ხელშეწყობის მიზნით მოქმედებდა გენდერული პორტალი, რომლის მომხმარებლები შეუფერხებლად იღებდნენ სხვადასხვა სტატისტიკურ ინფორმაციას გენდერულ ქრილში.

სტრატეგიული პრიორიტეტი 5. მართვის ეფექტიანობა და ინსტიტუციური გაძლიერება

მართვის ეფექტიანობის და ხარისხის კონტროლის მუდმივი გაუმჯობესების მიზნით საარჩევნო ადმინისტრაციამ წარმატებით გაიარა საერთაშორისო საკონტროლო აუდიტი და მიიღო არჩევნების მართვის სფეროში ხარისხის მართვის საერთაშორისო სტანდარტის ISO 9001:2015-ის განახლებული სერტიფიკატი. ადამიანური რესურსების მართვის პოლიტიკის დოკუმენტის შექმნით და შრომის უსაფრთხოების პოლიტიკის ჩამოყალიბებით ხელი შეეწყო ინსტიტუციური ეფექტიანობის ზრდას.

ადამიანური რესურსების შესაძლებლობების განვითარების მიზნით 2021 წლის განმავლობაში ტრენინგი გაიარა და პროფესიული კვალიფიკაცია აიმაღლა საარჩევნო ადმინისტრაციის 1 197-მა თანამშრომელმა, 36 პროცენტით გაიზარდა საარჩევნო ადმინისტრაციაში ცესკოსა და სწავლების ცენტრის საგანმანათლებლო პროგრამების მონაწილეთა დასაქმების საერთო მაჩვენებელი.

სტრატეგიული პრიორიტეტი 1. საარჩევნო კულტურა და განათლება

ეფექტური და ინოვაციური საგანმანათლებლო პროგრამების საშუალებით ამომჩევედთა და სხვა ჩახთული მხარეების ინფორმირება, ხაც განამტკიცებს საარჩევნო კულტურას, გაზირის ამომჩევედებისთვის ინფორმირებული აჩვევანის გაკეთების შესაძლებლობას.

სტრატეგიული პრიორიტეტი მოიცავს ორ სტრატეგიულ მიზანს:

1. ამომრჩევლისა და სხვა ჩართული მხარეების განათლება/ინფორმირება;
2. ეთიკური ნორმების განმტკიცება და სამოქალაქო დიალოგის ხელშეწყობა.

მიზანი 1.1. ამომრჩევლის და სხვა ჩართული მხარეების განათლება/ინფორმირება

მნიშვნელოვანი მიღწევები:

- საარჩევნო ადმინისტრაციისა და სწავლების ცენტრის ოთხი საგანმანათლებლო პროგრამა გაიარა და ახალი საარჩევნო ცოდნით აღიქვერვა 4 786 ახალგაზრდა;
- ანგარიშში აისახა მონაწილეთა მიერ ორი საინფორმაციო-სასწავლო პროგრამის შეფასების ანალიზის შედეგები, რაც იძლევა პროგრამების ხარისხის კონტროლის შესაძლებლობას. პროგრამები მონაწილეების მიერ ძირითადად დადგებითად შეფასდა;
- გაიზარდა ადმინისტრაციული რესურსების არამართლზომიერად გამოყენების შესახებ სათანადო ცოდნით აღქურვილი საჯარო მოხელეების რაოდენობა და შეადგენს 23 096-ს, ხოლო კენჭისყრის დღის პროცედურების შესახებ სათანადო ცოდნით აღქურვილი პირების რაოდენობა – 1 559-ს.

2 ამოცანა	ამოცანის შედეგის 4 ინდიკატორ	11 საქმიანობა	საქმიანობის შესრულების 41 ინდიკატორი
-----------	------------------------------	---------------	--------------------------------------

სტრატეგიული მიზნის მისაღწევად დასახული იყო ორი ამოცანის გადაჭრა:

- ეფექტური საგანმანათლებლო პროგრამების განსაზღვრა და განხორციელება;
- ინოვაციური ინფორმირების კამპანიის განსაზღვრა და განხორციელება.

ამოცანა 1.1.1. ეფექტური საგანმანათლებლო პროგრამების განსაზღვრა და განხორციელება

ამოცანის შედეგის ინდიკატორები

ამომრჩეველთა საგანმანათლებლო პროგრამებში მონაწილეთა ცოდნა საარჩევნო საკითხებზე ამაღლებულია

საგანმანათლებლო პროგრამებში მონაწილეთა კუმულატიური რაოდენობა გაზრდილია

მონაწილეთა უმეტესობის მიერ საგანმანათლებლო პროგრამა პოზიტიურად შეფასებულია

საარჩევნო საკითხებზე ცნობიერების ასამაღლებლად საარჩევნო ადმინისტრაცია და სწავლების ცენტრი წლების მანძილზე სხვადასხვა ასაკობრივი განვითარებისა და დაინტერესებული მხარეებისთვის ახორციელებენ საინფორმაციო-სასწავლო პროგრამებს. 2021 წელს ახალგაზრდებისთვის ჩატარდა ოთხი საინფორმაციო-სასწავლო პროგრამა, რომელთა მეშვეობით ახალი საარჩევნო ცოდნა მიიღო 4 786-მა პირმა.

თითოეულ საინფორმაციო-სასწავლო პროგრამის კონცეფციით განსაზღვრული იყო შემდეგი მიზნების მიღწევა:

- „არჩევნები და ახალგაზრდა ამომრჩეველი“ – ახალგაზრდების საარჩევნო ცნობიერების ამაღლება და სამოქალაქო პასუხისმგებლობის ზრდის ხელშეწყობა;
- „საარჩევნო სამართალი“ – სტუდენტების პროფესიული ცოდნის გაღრმავება და პრაქტიკული უნარ-ჩვევების განვითარების ხელშეწყობა;

- საარჩევნო განვითარების სკოლა – სამოქალაქო ჩართულობის ხელშეწყობა და არჩევნების პოპულარიზაცია ახალგაზრდებში;
- ახალგაზრდული ბანაკები – არჩევნების პოპულარიზაცია, მონაწილეთა ინტერესის ამაღლება საარჩევნო პროცესებისადმი, ახალგაზრდების ცნობიერების ამაღლება მოქალაქეობრივი უფლებებისა და საყოველთაოდ აღიარებული პრინციპების შესახებ.

პროექტების განხორციელებაზე პასუხისმგებელი სტრუქტურული ერთეულების/სწავლების ცენტრის მიერ წარმოდგენილ ინფორმაციაზე დაყრდნობით, შესაძლებელია ითქვას, რომ ყველა საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელებით მიღწეულია დაგეგმილი პროგრესი. ახალი კორონავირუსის (COVID-19) გავრცელების პრევენციასთან დაკავშირებული ღონისძიებების გამო პროგრამების განხორციელება შეფერხდა, თუმცა 2020 წლისგან განსხვავებით, როდესაც ვერ განხორციელდა პროგრამა „არჩევნები და ახალგაზრდა ამომრჩეველი“, ჩატარდა ყველა პროგრამა. აღსანიშნავია, რომ წინა წლებისგან განსხვავებით, 2021 წელს სასწავლო კურსების ძირითად საკითხებს დაემატა შემდეგი სიახლეები: პანდემიის პირობებში არჩევნების უსაფრთხო გარემოში ჩატარებასთან დაკავშირებული რეგულაციები; ელექტრონული ტექნოლოგიების გამოყენებით ხმის მიცემა და დათვლა (საერთაშორისო პრაქტიკისა და საქართველოს გამოცდილების გაზიარება).

დეტალური ინფორმაცია 2021 წელს განხორციელებული საინფორმაციო-სასწავლო პროგრამების შესახებ იხილეთ ცხრილში (1).

ცხრილი 1

პროგრამის დასახელება	ასაკობრივი ჯგუფი	ინფორმაცია პროგრამის განხორციელების არეალისა და მონაწილეების შესახებ	მონაწილეთა რაოდენობა 2021 წელს	მონაწილეთა რაოდენობა 2020 წელს
არჩევნები და ახალგაზრდა ამომრჩეველი	საჭარო სკოლების XI-XII კლასის მოსწავლეები	განხორციელდა 64 მუნიციპალიტეტის 244 საჯარო სკოლაში. აქედან, პირისპირ ტრენინგების ფორმატში 204 და ონლაინ – 40 საჭარო სკოლის მოსწავლეებისთვის	4130	0
საარჩევნო სამართალი	უნივერსიტეტის სტუდენტები	განხორციელდა ექვსი უნივერსიტეტის იურიდიული, სოციალური მეცნიერებებისა და ერთნალისტიკის ფაკულტეტების საბაკალავრო პროგრამების სტუდენტებისთვის	357	370
საარჩევნო განვითარების სკოლა	18-25 წელი	განხორციელდა ორ ეტაპად: პროექტის პირველი ეტაპი (24-28 თებერვალი) – დისტანციურად; პროექტის მეორე ეტაპი (22-30 ივლისი) ქ. თბილისისა და 18 მუნიციპალიტეტის ახალგაზრდებისთვის.	141	578
ახალგაზრდული ბანაკები	21-29 წელი	განხორციელდა 5-24 ივლისის პერიოდში, დაბა ბაკურიანში	168	148

სასწავლო კურსის „არჩევნები და ახალგაზრდა ამომრჩეველი დასრულების“ შემდეგ მონაწილეებმა დადებითად შეაფასეს მიღებული ცოდნა. მოსწავლეთა კომენტარებიდან ქვემოთ მოყვანილი ორი ამონარიდი გამოხატავს საერთო განწყობას.

„ჩემი აზით, ყველაზე ბევრის მომცემი ასეთი ტენინგებია, ხომდებიც გვასწავდიან და პარტიკულარულად გვანახებენ იმას, ჩატვირტება. ბევრი ინფორმაციასთან ეხთავ, ახდა უკვე ვიცი ხოგონ მივიღო ახჩევნებში მონაწილეობა და ისიც, ჩა უნდა გავაკეთო თუ ღიასმე ეგვისტიკაზომი ან ნაკადის მომწესის განვითარების ვიქნები“.

„ტენინგის შედეგად შევისწავდე ბევრი ჩამ ახჩევნების შესახებ, ახჩევნების პრინციპები, ღემოკატიუდი ახჩევნები, გავეხკვიეთ ახჩევნების მნიშვნელობაში და მკეჩა, ხომ თითოეული ამომჩევლის ხოდი, ძაღიან ღირდია ქვეყნისთვის. ყველას აქვს სიტყვის და ახჩევანის თავისუფლება განუჩევდად ხედიგისა და სეესისა“.

სწავლების ცენტრის მიერ განხორციელებული „ტრენინგში მონაწილე საჭარო სკოლების მოსწავლეების მიერ შევსებული შეფასების ფურცელების ანალიზი“.

გარდა ახალგაზრდებისთვის განკუთვნილი პროგრამებისა ცესკომ და სწავლების ცენტრმა ასევე განახორციელეს საარჩევნო შესაძლებლობების განვითარებაზე ორიენტირებული პროგრამები საარჩევნო პროცესში ჩართული მხარეებისთვის. მუნიციპალიტეტის ორგანოთა 2021 წლის 2 ოქტომბრის არჩევნებისთვის დისტანციურად განხორციელებული საინფორმაციო-სასწავლო პროგრამა გაიარა:

- 14 დამკვირვებელი ორგანიზაციის 31-მა წარმომადგენელმა;
- 17 საარჩევნო სუბიექტის 43-მა წარმომადგენელმა;
- 31 მედია ორგანიზაციის 43-მა წარმომადგენელმა;
- 10 პენიტენციური დაწესებულების 11-მა წარმომადგენელმა.

აღნიშნული პროგრამების მონაწილეთა რაოდენობის სიმცირის გამო რთულია ვიმსჯელოთ საარჩევნო პროცესში ჩართული მხარეების საარჩევნო ცოდნის ხარისხზე. რეგისტრირებული წარმომადგენლებისა და პროგრამებში მონაწილეთა რაოდენობის საშუალო თანაფარდობა (0.2 პროცენტი) და ინფორმაციის სიმცირე პროგრამების მონაწილეების საარჩევნო პროცესში ჩართულობის შესახებ არ გვაძლევს ჩატარებული სასწავლო კურსების გავლენის შეფასების საშუალებას.

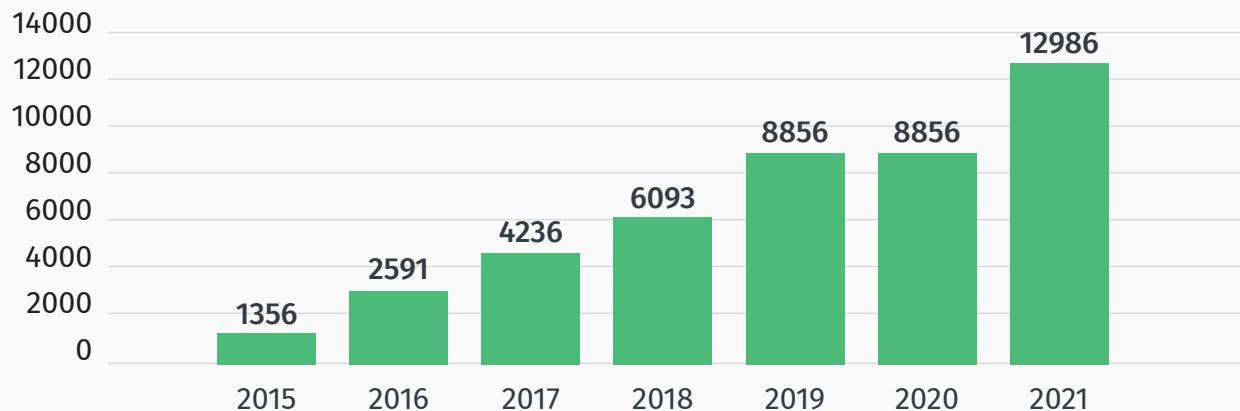
რაც შეეხება საგანმანათლებლო პროგრამებში მონაწილეთა კუმულატიური რაოდენობის ზრდას, 2020 წლისათვის შედარებით გაზრდილია 4 786-ით. 2020 და 2021 წლებში განხორციელებული თითოეული პროგრამის მონაწილეთა კუმულატიური რაოდენობა შემდეგნაირად გამოიყურება:

- არჩევნები და ახალგაზრდა ამომრჩეველი – 4 130;
- საარჩევნო სამართალი – 727;
- საარჩევნო განვითარების სკოლა – 619;
- ახალგაზრდული ბანაკები – 316.

ხოლო, დეტალური ინფორმაცია მონაწილეთა კუმულატიური რაოდენობის შესახებ 2015-2021 წლების მიხედვით იხილეთ დიაგრამებში (1), (2), (3), (4).

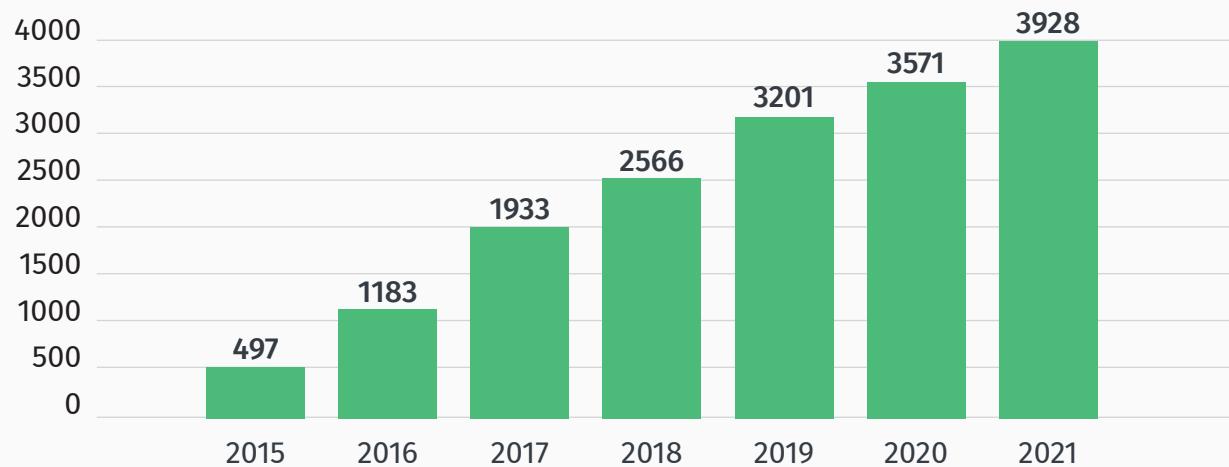
დიაგრამა 1

საინფორმაციო-სასწავლო პროგრამა საქართველოში XI-XII კლასის
მოსწავლეებისთვის მონაცილეთა კუმულატიური რაოდენობა წლების მიხედვით

დიაგრამა 2

სემესტრული სასწავლო პროგრამა "საარჩევნო სამართალი"
მონაცილეთა კუმულატიური რაოდენობა წლების მიხედვით

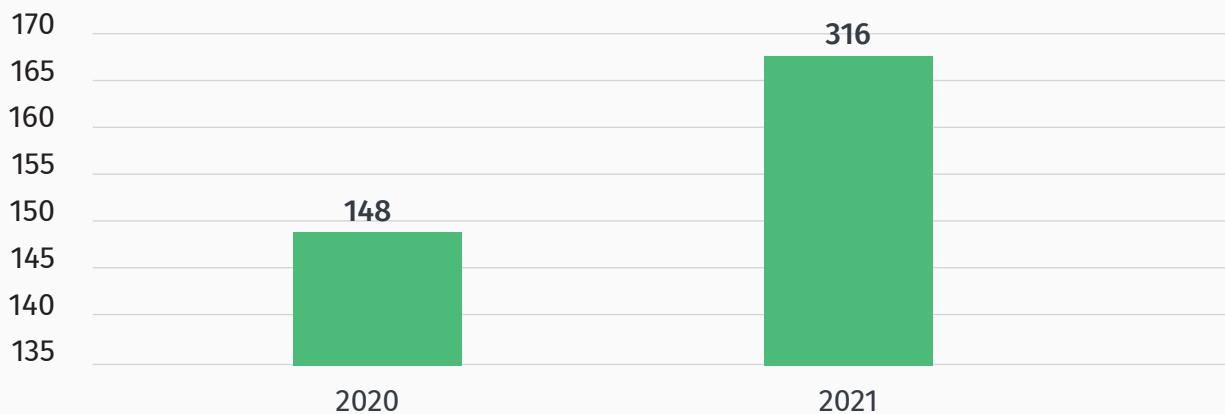
დიაგრამა 3

**“საარჩევნო განვითარების სკოლა”
პროგრამის მონაცილეთა კუმულატიური რაოდენობა წლების მიხედვით**

დიაგრამა 4

**“ახალგაზრდული ბანაკები”
პროგრამის მონაცილეთა კუმულატიური რაოდენობა წლების მიხედვით**

საარჩევნო ადმინისტრაციის 2021 წლის სამოქმედო გეგმა ითვალისწინებდა სასწავლო-საგანმანათლებლო პროგრამების შეფასებას მონაწილეების მიერ და შეფასების შედეგების ასახვას ანგარიშში. ანგარიშგებაზე პასუხისმგებელი პირების მიერ წარმოდგენილი ინფორმაციის თანახმად შეფასდა ორი პროგრამა „არჩევნები და ახალგაზრდა ამომრჩეველი“ და სემესტრული სასწავლო პროგრამა „საარჩევნო სამართალი“ უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებებისთვის.

• საინფორმაციო-სასწავლო კურსში „არჩევნები და ახალგაზრდა ამომრჩეველი“ მონაწილე საჯარო სკოლების მოსწავლეების მიერ შევსებული შეფასების ფურცელების ანალიზის თანახმად, 2 525 გამოკითხული მოსწავლიდან (საერთო რაოდენობის 61%) სასწავლო კურსით კმაყოფილი იყო 97.5, მეტნაკლებად კმაყოფილი – 2.4 და უკმაყოფილო – 0.1 პროცენტი;

• უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების სემესტრულ სასწავლო პროგრამაში „საარჩევნო სამართალი“ მონაწილე 198 სტუდენტის (საერთო რაოდენობის 55%) მიერ შეფასდა პროგრამის სამი კომპონენტი. პირველი კომპონენტი – სასწავლო პროგრამა (თეორიული/პრაქტიკული ნაწილი) 87-მა პროცენტმა უმაღლესი – ხუთი ქულით შეაფასა, 12-მა პროცენტმა – ოთხი ქულით, ერთმა პროცენტმა – სამი ქულით, ხოლო 0.5-მა პროცენტმა – ორი ქულით. მეორე კომპონენტი – დამხმარე სახელმძღვანელო 95 პროცენტის აზრით იყო ინფორმატიული, ხოლო ხუთი პროცენტის აზრით – ნაკლებად ინფორმატიული. მესამე კომპონენტი – ლექტორის კომპეტენტურობა 94-მა პროცენტმა უმაღლესი, ხუთი ქულით შეაფასა, სამმა პროცენტმა – ოთხი ქულით, 0.5-მა პროცენტმა – სამი ქულით, ხოლო 2.5-მა პროცენტმა – ორი ქულით.

სწავლების ცენტრის მონაცემებით სემესტრული სასწავლო პროგრამა „საარჩევნო სამართალი“ უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების სტუდენტებისთვის სრულად აკმაყოფილებს განათლების სამინისტროს მიერ დადგენილ სტანდარტს და პარტნიორი უნივერსიტეტების მოთხოვნებს.

ამოცანა 1.1.2. ინოვაციური ინფორმირების კამპანიის განსაზღვრა და განხორციელება

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი

ინფორმირების კამპანიის პროცესში სიახლეები განსაზღვრული და განხორციელებულია

ინფორმირების კამპანიის პროცესში განხორციელებული სიახლეების შესაფასებლად ანგარიშის შედეგენის დროს შესწავლილ იქნა სხვადასხვა მიზნობრივი ჯგუფებისთვის ცესკოსა და სწავლების ცენტრის მიერ განხორციელებული ორი დისტანციური საინფორმაციო-სასწავლო პროგრამა – „საარჩევნო კამპანია და ადმინისტრაციული რესურსი – საარჩევნო პროცესებში ადმინისტრაციული რესურსის არამართლზომიერად გამოყენების პრევენცია და რეაგირება დარღვევებზე“ და „პენქისყრის დღის პროცედურები“, ასევე ინფორმირების კამპანია „ვესაუბრებით ამომრჩევლებს“.

დისტანციური საინფორმაციო-სასწავლო პროგრამები შემუშავდა 2020 წელს და განთავსდა ცესკოს ოფიციალურ ვებგვერდზე. სასწავლო პროგრამა განახლდა მუნიციპალიტეტის ორგანოთა 2021 წლის 2 ოქტომბრის არჩევნებისთვის საქართველოს ორგანულ კანონში „საქართველოს საარჩევნო კოდექსი“ განხორციელებული ცვლილებების შესაბამისად.

დისტანციური საინფორმაციო-სასწავლო პროგრამა „საარჩევნო კამპანია და ადმინისტრაციული რესურსი – საარჩევნო პროცესებში ადმინისტრაციული რესურსის არამართლზომიერად გამოყენების პრევენცია და რეაგირება დარღვევებზე“ შემუშავდა საჯარო დაწესებულებებში დასაქმებული პირების ცნობიერების ამაღლებისთვის. პროგრამა ეფუძნება მუნიციპალიტეტის ორგანოთა 2021 წლის 2 ოქტომბრის არჩევნებისთვის ცესკოს, თავისუფალი და სამართლიანი არჩევნებისთვის უწყებათაშორის კომისიასა და რვა ადგილობრივ არასამთავრობო ორგანიზაციას შორის გაფორმებულ ურთიერთშეთანხმების მემორანდუმს. ცესკომ და სწავლების ცენტრმა, საჯარო სამსახურის ბიუროსთან თანამშრომლობით, ფართოდ გაავრცელა ინფორმაცია პროგრამის შესახებ ცენტრალური და ადგილობრივი თვითმმართველობის დაწესებულებების წარმომადგენლებისთვის.

იმის გათვალისწინებით, რომ 2020 წელს პროგრამა წარმატებით გაიარა და სერტიფიკატი მიიღო 15 838-მა საქართ მოხელემ, 2021 პროგრამის მონაწილეთა რაოდენობა, წინა წლის შედეგებიდან და საჭიროებიდან გამომდინარე, შემცირდა – რეგისტრაცია დამატებით გაიარა 9 174-მა მომხმარებელმა, ტესტირებაში მონაწილეობა მიიღო 7 438-მა, ხოლო სერტიფიკატი მიიღო 7 258-მა საქართ მოხელემ. სულ, პროგრამის დაწყებიდან პროგრამის წარმატებულად დასრულების დამადასტურებელი სერტიფიკატის მფლობელთა კუმულატიური რაოდენობა შეადგენდა 23 096 საქართ მოხელეს.

დისტანციური საინფორმაციო-სასწავლო პროგრამა „კენჭისყრის დღის პროცედურები“ შემუშავდა კენჭისყრის დღის პროცედურების საკითხებზე დაინტერესებული პირების ინფორმირებისთვის. პროგრამა ასევე წარმოადგენდა საუბნო საარჩევნო კომისიების წევრების ცოდნის გადასამოწმებელ დამატებით რესურსს. 2021 წელს პროგრამის ინტეგრირებულ ტესტირებაში მონაწილეობა მიიღო 2 157-მა პირმა, რომელთაგან ტესტირება წარმატებით გაიარა 1 466-მა. სულ, პროგრამის დაწყებიდან პროგრამის წარმატებულად დასრულების დამადასტურებელი სერტიფიკატის მფლობელთა კუმულატიური რაოდენობა შეადგენდა 1 559 საქართ მოხელეს.

გარდა დისტანციური სასწავლო პროგრამებისა, 2021 წელს საარჩევნო ადმინისტრაციამ ჩაატარა ფართომასშტაბიანი ინფორმირების კამპანია „ვესაუბრებით ამომრჩევლებს“. კამპანია 2017 წლიდან ეფექტიანად ხორციელდება და მის მდგრადობას განაპირობებს ყოველწლიური განახლება. კამპანიის ჩატარებამ საარჩევნო ადმინისტრაციას მისცა ამომრჩეველთა ცნობიერების ამაღლების, საოლქო საარჩევნო კომისიებსა და ამომრჩევლებს შორის კომუნიკაციის გაძლიერების, საარჩევნო ადმინისტრაციის საქმიანობის პოპულარიზაციის, ასევე საარჩევნო ადმინისტრაციის მიერ შეთავაზებული სერვისების გაუმჯობესების საშუალება.

კამპანიის ფარგლებში, 2021 წელს, საოლქო საარჩევნო კომისიების წევრებმა და მოხალისეებმა ჩაატარეს 297 შეხვედრა თბილისსა და 63 მუნიციპალიტეტის ცენტრებსა და სოფლებში, მათ შორის 13 შეხვედრა – ეთნიკური უმცირესობებით მქიდროდ დასახლებულ რეგიონებში. კამპანიის ფარგლებში მომზადდა და სოციალურ ქსელებში განთავსდა ოთხი საინფორმაციო ვიდეორგოლი, აგრეთვე გავრცელდა ხუთი სახის საინფორმაციო ფლაერი, მათ შორის სომხეურ და აზერბაიჯანულ ენებზე. იუსტიციის სახლთან თანამშრომლობით, ქვეყნის მასშტაბით, ფლაერები ასევე გავრცელდა იუსტიციის სახლის 26 ფილიალში. №4 კრიზისის საარჩევნო ოლქში განხორციელებულ საპილოტე პროექტთან დაკავშირებით გავრცელდა ფლაერი ელექტრონული ხმის დათვლის აპარატის გამოყენების შესახებ.

მიზანი 1.2. ეთიკური ნორმების განმტკიცება და სამოქალაქო დიალოგის ხელშეწყობა

მნიშვნელოვანი მიღწევები:

- ცესკოს თავმჯდომარემ და 24 ადგილობრივი დამკვირვებელი ორგანიზაციის წარმომადგენლებმა ხელი მოაწერეს ქცევის (ეთიკის) კოდექსს;
- ცესკოს, სსკ-ების და საუბნო საარჩევნო კომისიების წევრების უმრავლესობამ ხელი მოაწერა ეთიკის კოდექსს;
- მუნიციპალიტეტის ორგანოთა 2021 წლის 2 ოქტომბრის არჩევნების დროს საუბნო საარჩევნო კომისიების წევრების მიერ ეთიკური ნორმების დარღვევას შეეხებოდა მხოლოდ 12 საჩივარი. რაც საუბნო საარჩევნო კომისიების წევრებისთვის დისციპლინური პასუხისმგებლობის დაკისრებასთან დაკავშირებული საჩივარების საერთო რაოდენობის 1.7 პროცენტს შეადგენს.

3 ამოცანა	ამოცანის შედეგის 3 ინდიკატორ	5 საქმიანობა	საქმიანობის შესრულების 15 ინდიკატორი
-----------	------------------------------	--------------	--------------------------------------

სტრატეგიული მიზნის მისაღწევად დასახული იყო სამი ამოცანის გადაჭრა:

- პატივისცემასა და პროფესიონალიზმე დაფუძნებული თანამშრომლობის ხელშეწყობა არჩევნებში ჩართულ მხარეებთან;
- საარჩევნო ადმინისტრაციის თანამშრომელთა მიერ ეთიკური ნორმების პატივისცემის უზრუნველყოფა;
- ჩართული მხარეების ცნობიერების ამაღლება ძალადობისა და სიძულვილის ენისგან თავისუფალი არჩევნების შესახებ.

ამოცანა 1.2.1. პატივისცემასა და პროფესიონალიზმზე დაფუძნებული თანამშრომლობის ხელშეწყობა არჩევნებში ჩართულ მხარეებთან

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი

არჩევნებში ჩართულ მხარეებისთვის თანამშრომლობის მექანიზმები შემუშავებული და შეთავაზებულია

მუნიციპალიტეტის ორგანოთა 2021 წლის 2 ოქტომბრის არჩევნებისთვის საარჩევნო ადმინისტრაციამ გააგრძელა წინა წლებში დაწყებული თანამშრომლობა საარჩევნო პროცესში ჩართულ მხარეებთან ეთიკური სტანდარტის დამკვიდრების ხელშეწყობისთვის, შესთავაზა ეთიკურ ნორმებზე შეთანხმება და შესაბამისი დოკუმენტების გაფორმება. ცესკოს თავმჯდომარემ და 24 ადგილობრივი დამკვირვებელი ორგანიზაციის ნარმომადგენლებმა ხელი მოაწერეს ქცევის (ეთიკის) კოდექსს. დოკუმენტი გულისხმობდა საქართველოს საარჩევნო ადმინისტრაციასა და ადგილობრივ დამკვირვებელ ორგანიზაციებს შორის შეთანხმებას პროფესიული და ეთიკური ნორმების დაცვის შესახებ.

თანამშრომლობის მეორე მექანიზმი, პოლიტიკური პარტიების ქცევის კოდექსის შემუშავება და ხელმოწერა, რომელსაც ითვალისწინებდა საარჩევნო ადმინისტრაციის 2021 წლის სამოქმედო გეგმა აღსრულების მექანიზმის არ არსებობის გამო ვერ ამოქმედდა.

ამოცანა 1.2.2. საარჩევნო ადმინისტრაციის თანამშრომელთა მიერ ეთიკური ნორმების პატივისცემის უზრუნველყოფა

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი

საარჩევნო ადმინისტრაციის თანამშრომელთა მიერ ეთიკური ნორმები შემუშავებული, აღიარებული და დაცულია

2021 წელს ცესკომ და სწავლების ცენტრმა შეიმუშავა საინფორმაციო კურსი „სსკ-ების წევრთა ქცევის ზოგადი წესებისა და პროფესიული ეთიკის შესახებ“. საინფორმაციო კურსი გაიარა სსკ-ების 219 ხელმძღვანელმა პირმა. აღნიშნული კურსის გავლის შედეგად მათ გაუღრმავდათ ცოდნა პროფესიული ეთიკური სტანდარტის შესახებ.

საარჩევნო ადმინისტრაციის თანამშრომელთა ეთიკური ნორმების განსამტკიცებლად ცესკომ შეიმუშავა საარჩევნო კომისიების წევრთა ეთიკის კოდექსი. ეთიკის კოდექსს ხელი მოაწერა ცესკოს 16-მა წევრმა. დოკუმენტს ხელი არ მოაწერა პ/გ „გირჩის“ მიერ დანიშნულმა წევრმა. სსკ-ების 1 255 და საუბრო საარჩევნო კომისიების 63 105 წევრიდან ეთიკის კოდექსს მხოლოდ იშვიათ, ერთეულ შემთხვევაში არ მოეწერა ხელი, ძირითადად ადგილზე არყოფნის მიზეზით.

აღსანიშნავია, რომ საქართველოს პარლამეტის არჩევნების დროს იმ საჩივრების რაოდენობამ, რომელიც ეხებოდა საუბრო საარჩევნო კომისიების წევრებისთვის დისციპლინური პასუხისმგებლობის დაკისრებას, შეადგინა 714, აქედან ეთიკური ნორმების დარღვევას შეეხებოდა მხოლოდ 12 საჩივარი, რაც საერთო რაოდენობის 1.7 პროცენტია. ეს მაჩვენებელი მიუთითებს საარჩევნო კომისიების წევრების მიერ პროფესიული ეთიკური ნორმების დაცვის მაღალ დონეს.

ამოცანა 1.2.3. ჩართული მხარეების ცნობიერების ამაღლება ძალადობისა და სიძულვილის ენისგან თავისუფალი არჩევნების შესახებ

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი

არჩევნებში ძალადობისა და სიძულვილის ენასთან დაკავშირებით საერთაშორისო გამოცდილება, აღიარებული სტანდარტები გაზიარებულია და საჭიროებები განხილულია

არჩევნებში ძალადობისა და სიძულვილის ენასთან დაკავშირებული საერთაშორისო გამოცდილებისა და აღიარებული სტანდარტების შესწავლისა და გაზიარებისთვის დაგეგმილი იყო სამუშაო შეხვედრის ჩატარება საარჩევნო პროცესში ჩართულ მხარეებთან. 2021 წელს აღნიშნული შეხვედრა არ განხორციელდა, რადგან 2022 წლისთვის დაიგეგმა მასშტაბური საინფორმაციო კამპანია ძალადობისა და სიძულვილის ენისგან თავისუფალი არჩევნების შესახებ.

სტრატეგიული პრიორიტეტი 2. არჩევნების სანდოობა და უსაფრთხოება

უსაფრთხო, სანდო საარჩევნო გახემოს უზრუნველსაყოფად აჩჩევნებში ჩატარდება მხარეებთან ერთად ქმედითი მექანიზმების შემუშავება და განხორციელება.

სტრატეგიული პრიორიტეტი მოიცავს სამ სტრატეგიულ მიზანს:

- საარჩევნო ადმინისტრაციისა და საარჩევნო პროცესებისადმი ნდობის ამაღლების ხელშეწყობა;
- უსაფრთხო საარჩევნო გარემოს ხელშეწყობა;
- საარჩევნო ადმინისტრაციის შესაძლებლობების გაძლიერება კიბერ საფრთხეების აცილების მიზნით.

მიზანი 2.1. საარჩევნო ადმინისტრაციისა და საარჩევნო პროცესებისადმი ნდობის ამაღლების ხელშეწყობა.

მნიშვნელოვანი მიღწევები:

- დეზინფორმაციასა და ყალბ სიახლეებზე რეაგირების ქმედითი მექანიზმის – ინფორმაციის დაცულობის ცენტრის შექმნა. საქართველოს საარჩევნო ადმინისტრაცია პირველია საარჩევნო ადმინისტრაციებს შორის, რომელმაც ასეთი ინოვაციური პროექტი განახორციელა;
- ახალი სერვისის – საჩივრების ელექტრონულად წარდგენის პროგრამის დანერგვამ პოლიტიკურ გაერთიანებებსა და სადამკვირვებლო ორგანიზაციებს საჩივრების წარდგენის პროცესი მნიშვნელოვნად გაუმარტივა;
- ცესკოში შექმნილი შშმ პირთა და ეთნიკური უმცირესობების საკითხებზე მომუშავე ჯგუფების წევრთა 90 პროცენტზე მეტმა დადებითად შეაფასა თანამშრომლობის ფორმატი;
- სადამკვირვებლო ორგანიზაციებმა გამოქვეყნებულ ანგარიშებში დადებითად შეაფასეს საარჩევნო ადმინისტრაციის მიერ განხორციელებული საქმიანობის გამჭვირვალობის უზრუნველყოფისკენ მიმართული ძალისხმევა.

6 ამოცანა	ამოცანის შედეგის 9 ინდიკატორ	14 საქმიანობა	საქმიანობის შესრულების 33 ინდიკატორი
-----------	------------------------------	---------------	--------------------------------------

სტრატეგიული მიზნის მისაღწევად დასახული იყო ექვსი ამოცანის გადაჭრა:

- დეზინფორმაციასა და ყალბ სიახლეებზე რეაგირების ღონისძიებების შემუშავება და განხორციელება;
- მიკერძოებული დაკვირვების ზეგავლენის შესამცირებლად მექანიზმების შემუშავება და განხორციელება;
- საარჩევნო პროცესში ჩართულ მხარეებთან თანამშრომლობის განმტკიცება;
- გამჭვირვალე საარჩევნო პროცესების უზრუნველყოფა;
- საერთაშორისო თანამშრომლობისა და მხარდაჭერის გაძლიერება;
- არჩევნების შედეგების სწრაფი/დროული გასაკაროების უზრუნველყოფა.

ამოცანა 2.1.1. დეზინფორმაციასა და ყალბ სიახლეებზე რეაგირების ღონისძიებების შემუშავება და განხორციელება

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი

დეზინფორმაციასა და ყალბ სიახლეებზე რეაგირების მექანიზმი შექმნილია

დეზინფორმაციასა და ყალბ სიახლეებზე რეაგირების რაოდენობა

დეზინფორმაციასა და ყალბ სიახლეებზე რეაგირების მიზნით 2021 წელს საარჩევნო სისტემების საერთაშორისო ფონდის (IFES) მხარდაჭერითა და აშშ-ის საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს მეშვეობით (USAID) ცესკოში შეიქმნა ქმედითი მექანიზმი – ინფორმაციის დაცულობის ცენტრი.

ცენტრის სპეციალურად გადამზადებულმა მონიტორინგის ჰაუფმა საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი მეთოდოლოგიით, გამოავლინა შემდეგი კრიტერიუმების დარღვევის ობიექტები: დეზინფორმაცია, დისკრედიტაცია, დისკრიმინაცია, ვიზუალური მანიპულაცია, სიძულვილის ენა, წყაროს ბუნდოვანება და ინფორმაციის გამოტოვება. ცენტრის მიერ გამოქვეყნებული ანგარიშების² და ჩატარებული ბრიფინგების შედეგად საზოგადოებას მიეწოდებოდა გადამოწმებული და სანდო ინფორმაცია საარჩევნო პროცესის შესახებ.

აღსანიშნავია, რომ ინფორმაციის დაცულობის ცენტრის მიმართ საზოგადოებაში ინტერესი მაღალი იყო, შესაბამისად, მედია აქტიურად აკვირდებოდა ცენტრის საქმიანობას. დაკვირვების შედეგად გამოიკვეთა რამდენიმე საქიროება და ტექნიკური ხარვეზი, რაზეც ინფორმაციის დაცულობის ცენტრს მყისიერი რეაგირება ჰქონდა. სხვადასხვა მედია საშუალების წარმომდგენლებთან კონსულტაციების საფუძველზე უფრო დეტალური გახდა ინფორმაციის რაოდენობრივი და ხარისხობრივი ანალიზის წარმოების აღწერილობა, დაზუსტდა გამოსაყენებელი ტერმინოლოგია.

მუნიციპალიტეტის ორგანოთა 2021 წლის 2 ოქტომბრის არჩევნების დროს საარჩევნო ადმინისტრაციამ ადგილობრივ დამკვირვებელ ორგანიზაციებთან თანამშრომლობით გააძლიერა საარჩევნო პროცესის დამაზიანებელი მცდარი ინფორმაციის გავრცელების პრევენციის მექანიზმი. საარჩევნო ადმინისტრაციისა და ადგილობრივ დამკვირვებელ ორგანიზაციებს შორის გაფორმებული ქცევის (ეთიკის) კოდექსის ხელმომწერმა მხარეებმა აიღეს საარჩევნო პროცესისადმი ნდობის დამაზიანებელი ინფორმაციის გაუვრცელებლობის ვალდებულება. აღსანიშნავია, რომ ინფორმაციის დაცულობის ცენტრის ანგარიშების თანახმად, ქცევის (ეთიკის) კოდექსის ხელმომწერი ორგანიზაციებიდან საარჩევნო პროცესის დამაზიანებელი მცდარი ინფორმაცია გაავრცელა მხოლოდ ერთმა ორგანიზაციამ სამართლიანი არჩევნების საერთაშორისო საზოგადოებამ³.

ამოცანა 2.1.2. მიკერძოებული დაკვირვების ზეგავლენის შესამცირებლად მექანიზმების შემუშავება და განხორციელება

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი

მიკერძოებული დაკვირვების ზეგავლენის შესამცირებლად შემუშავებული მექანიზმების რაოდენობა

მიუხედავად საარჩევნო ადმინისტრაციის ძალისხმევისა, კვლავ გამოწვევად რჩებოდა საარჩევნო პროცესზე მიკერძოებული დაკვირვების პრაქტიკა, რომელიც აზიანებდა ნდობას საარჩევნო პროცესებისა და ადმინისტრაციისადმი და ზოგ შემთხვევაში კამპანიური ხასიათი ჰქონდა. მიკერძოებული დაკვირვების ზეგავლენის შესამცირებლად საარჩევნო ადმინისტრაციამ ორი დამატებითი მექანიზმი შეიმუშავა.

ცესკომ და სწავლების ცენტრმა სასწავლო კურსის „სადამკვირვებლო ორგანიზაციების როლი საარჩევნო პროცესში“ ფარგლებში დისტანციურად ჩატარეს საინფორმაციო შეხვედრა მუნიციპალიტეტის ორგანოთა 2021 წლის 2 ოქტომბრის არჩევნებისთვის დამკვირვებლად რეგისტრირებული ადგილობრივი არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენლებთან. შეხვედრის მონაწილეები გაეცნენ არჩევნებზე დაკვირვების საერთაშორისო სტანდარტებს, დამკვირვებლების უფლებრივ მდგომარეობასთან დაკავშირებულ საკანონმდებლო რეგულაციებსა და საარჩევნო კანონმდებლობის სიახლეებს. ცესკომი რეგისტრირებული 100 ადგილობრივი დამკვირვებელი ორგანიზაციიდან საინფორმაციო-სასწავლო შეხვედრას დაესწრო 14 ორგანიზაციის 31 წარმომადგენელი.

² <https://cesko.ge/ge/informaciis-daculobis-centri/singleview/11030225-angarishebi>

³ სამართლიანი არჩევნების საერთაშორისო საზოგადოების მიერ გავრცელებული ინფორმაცია და ცესკოს პასუხი იხილეთ მედიას მონიტორინგის 25.09.2021 – 09.10.2021 პერიოდის ანგარიშში, გვ. 18, ბმულზე:

<https://cesko.ge/static/file/202112082609-%E1%83%90%E1%83%9C%E1%83%92%E1%83%90%E1%83%A0%E1%83%98%E1%83%A8%E1%83%98-25.09-09.10%E1%83%A1%E1%83%94%E1%83%A5%E1%83%A2%E1%83%94%E1%83%9B%E1%83%91%E1%83%94%E1%83%A0%E1%83%98.pdf>

მუნიციპალიტეტის ორგანოთა არჩევნებისთვის ცესკომ, საარჩევნო სისტემების საერთაშორისო ფონდის (IFES) მხარდაჭერითა და აშშ-ის საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს (USAID) მეშვეობით დაწერგა ახალი ელექტრონული სერვისი – საჩივრების წარდგენის ონლაინ სისტემა . ცესკომ ონლაინ სისტემა⁴ და ახალი მეთოდოლოგიის მიხედვით ჩატარებული განცხადება/საჩივრების ანალიზი გააცნო პოლიტიკური პარტიების წარმომადგენლებს.

საჩივრების წარდგენის ონლაინ სისტემის დაწერგვამ პოლიტიკურ გაერთიანებებსა და სადამკვირვებლო ორგანიზაციებს საჩივრების წარდგენის პროცესი მნიშვნელოვნად გაუმარტივა. გარდა ამისა, ცესკომ გადაწყვეტილებით, ცესკომში საჩივრის განხილვისას საჩივრების ავტორს მიეცა დისტანციურად მონაწილეობის შესაძლებლობა, რითაც გართულებული პანდემიური სიტუაციის პირობებში, ცესკომ უზრუნველყო დაინტერესებული პირების მაქსიმალური ჩართულობა განხილვის პროცესში და მხარეების პოზიციების უკეთ წარმოჩენის შესაძლებლობა.

სტატისტიკური ინფორმაცია განცხადება/საჩივრების ანალიზის მონაცემების შესახებ მოცემულია 2021 წლის 2 ოქტომბრის მუნიციპალურ ორგანოთა არჩევნების ანგარიშში .

ამოცანა 2.1.3. საარჩევნო პროცესში ჩართულ მხარეებთან თანამშრომლობის განმტკიცება

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი

ჩართულ მხარეებთან თანამშრომლობის ფორმატები მონაწილეთა მიერ მხარდაჭერილია

არჩევნების სანდოობის უზრუნველყოფა როგორც საარჩევნო ადმინისტრაციის, ისე საარჩევნო პროცესში ჩართული ყველა მხარის პასუხისმგებლობაა. აქედან გამომდინარე, ცესკო აქტიურად თანამშრომლობდა ყველა ჩართულ მხარესთან და ღია იყო ინიციატივებისთვის, რომლებიც ხელს უწყობდნენ საარჩევნო გარემოს გაუმჯობესებასა და დემოკრატიული პროცესების განვითარებას. საარჩევნო ადმინისტრაციამ გამოიყენა ყველა შესაძლო საკომუნიკაციო არხი და პროაქტიულად მიაწოდა ინფორმაცია ჩართულ მხარეებს საარჩევნო პროცესისა და ადმინისტრაციის საქმიანობის შესახებ.

საანგარიშო პერიოდში საარჩევნო ადმინისტრაციამ გააგრძელა ჩართულ მხარეებთან თანამშრომლობა შშმ პირთა და ეთნიკური უმცირესობების საკითხებზე მომუშავე ჯგუფების, ტექნიკური სამუშაო ჯგუფისა (TWG) და „ვიმსკელოთ ერთად“ ფორმატში. თანამშრომლობის აღნიშნული ფორმატები სარგებლობდა ჩართული მხარეების მხარდაჭერით, რასაც მიუთითებდა შეხვედრებში მათი წარმომადგენელების მონაწილეთა რაოდენობა. ჯგუფების შეხვედრებში მონაწილეობას იღებდა წევრთა რაოდენობის მინიმუმ ორი მესამედი. დეტალური ინფორმაცია შეხვედრების მონაწილეების შესახებ იხილეთ ცხრილში (2)

⁴ საჩივრების წარდგენის ონლაინ სისტემა იხილეთ ბმულზე:

https://elsachivrebi.cec.gov.ge/?fbclid=IwAR2t2SizuSurY1iTCE6zLN_lsYO5ZZGUx81TizL6x0-jVzpQPQKQw3p1ISU

5 სტატისტიკური ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის ორგანოთა 2021 წლის 2 ოქტომბრის არჩევნების დროს ცესკოსა და სსკ-ებში შემოსული განცხადება /საჩივრების შესახებ იხილეთ არჩევნების შესახებ ანგარიშში, დანართები 7-13, გვ. 101-109, ბმულზე:

<https://cesko.ge/static/file/202112314733-%E1%83%9E%E1%83%90%E1%83%A0%E1%83%9A%E1%83%90%E1%83%9B%E1%83%94%E1%83%9C%E1%83%A2%E1%83%98%E1%83%9C%E1%83%92%E1%83%90%E1%83%A0%E1%83%98%E1%83%98-2021.pdf>

ფორმატის დასახელება	შეხვედრის თარიღი	ჰგუფის წევრთა რაოდენობა	მონაწილეთა რაოდენობა	მონაწილეთა საშუალო ნილი ჰგუფის წევრთაგან
შშმ საკითხებზე მომუშავე ჰგუფი	8 ივნისი	35	19	64%
	18 აგვისტო		25	
	7 დეკემბერი		24	
ეთნიკური უმცირესობების საკითხებზე მომუშავე ჰგუფი	13 ივლისი	29	17	63%
	15 სექტემბერი		19	
	6 დეკემბერი		19	
ტექნიკური სამუშაო ჰგუფი (TWG)	23 სექტემბერი	28	25	90%
ვიმსკელოთ ერთად	6 აგვისტო	30	20	67%

ცესკოში შექმნილი შშმ პირთა და ეთნიკური უმცირესობების საკითხებზე მომუშავე ჰგუფების საქმიანობის გაუმჯობესების მიზნით, 2021 წლის აპრილში, სპეციალურად შემუშავებული კითხვარის მეშვეობით, Google forms-ის გამოყენებით, ჩატარდა სამუშაო ჰგუფების წევრების გამოკითხვა (გარდა საარჩევნო ადმინისტრაციის წარმომადგენელთა). გამოკითხვაში მონაწილეობა მიიღო შშმ პირთა საკითხებზე მომუშავე ჰგუფის 27-დან 20-მა (74%), ხოლო ეთნიკური უმცირესობების საკითხებზე მომუშავე ჰგუფის 21-დან 14-მა (67%) წევრმა.

შშმ პირთა საკითხებზე მომუშავე ჰგუფის გამოკითხულთა 90 პროცენტს მიაჩნდა, რომ საარჩევნო ადმინისტრაცია ითვალისწინებდა მათ რჩევებსა და წინადადებებს, ხოლო 100 პროცენტს მიაჩნდა, რომ საკმარის ინფორმაციას იღებდნენ სამუშაო ჰგუფის ფორმატში.

ეთნიკური უმცირესობების საკითხებზე მომუშავე ჰგუფის გამოკითხულთა 93 პროცენტს მიაჩნდა, რომ საარჩევნო ადმინისტრაცია ითვალისწინებდა მათ რჩევებსა და წინადადებებს, ხოლო 100 პროცენტს მიაჩნდა, რომ საკმარის ინფორმაციას იღებდნენ სამუშაო ჰგუფის ფორმატში.

გამოკითხვის შედეგები გვიჩვენებს, რომ აღნიშნული ფორმატები ეფექტური და მდგრადია. რაც შეეხება ტექნიკური სამუშაო ჰგუფსა (TWG) და „ვიმსკელოთ ერთად“ ფორმატს, 2022 წლისთვის დაგეგმილია აღნიშნული ფორმატების გადახედვა და ჩართულ მხარეებთან თანამშრომლობის ახალი ფორმატის შექმნა.

ამოცანა 2.1.4. გამჭვირვალე საარჩევნო პროცესების უზრუნველყოფა

ამოცანის შედეგის ინდიკატორები

საარჩევნო ინფორმაცია პროაქტიულად გასატაროებულია, საჭარო ინფორმაცია გაცემულია და ანგარიშგება უზრუნველყოფილია

სადამკვირვებლო ორგანიზაციების ანგარიშებში საარჩევნო პროცესების გამჭვირვალობა პოზიტიურად შეფასებულია

2021 წელს, საარჩევნო ადმინისტრაციამ მნიშვნელოვანი ძალისხმევა გასწია საარჩევნო პროცესების გამჭვირვალობის უზრუნველსაყოფად. ამ კუთხით, აღსანიშნავია, ცესკოს თავმჯდომარის ინიციატივით დაწერებილი სიახლეები, რამაც მნიშვნელოვნად შეუწყო ხელი საარჩევნო ადმინისტრაციის საქმიანობის კიდევ მეტ საჭაროობასა და დაინტერესებული მხარეების ჩართულობას. ამ თვალსაზრისით, განსაკუთრებით აღსანიშნავია ცესკოს სხდომების პირდაპირი ტრანსლირება, ხმის დათვლის პროცესის ვიდეოფიქსაცია, საოლქო საარჩევნო კომისიის პროფესიული ნიშნით დანიშნული წევრების შესარჩევი გასაუბრებების ონლაინ ტრანსლირება.

საარჩევნო ადმინისტრაციის საქმიანობის გამჭვირვალობის უზრუნველყოფას ხელი შეუწყო ივანე კავახიშვილის სახელობის თბილისისა და სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტებთან გაფორმებულმა ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმმა, რომლის თანახმად აღნიშნული უნივერსიტეტების შესაბამისი კვალიფიკაციის სტუდენტებმა და კურსდამთავრებულებმა მონაწილეობა მიიღეს ხმის დათვლის პროცესის ვიდეოფიქსაციის დროს გადაღებული ვიდეომასალის google drive-ის პლატფორმაზე ატვირთვის პროცესში. ხმის დათვლის პროცესის ვიდეოფიქსაცია გახორციელდა 3 200 საარჩევნო უბანზე არჩევნების I ტურის დროს და 1 749 საარჩევნო უბანზე – II ტურის დროს. გადაღებული ვიდეომასალა უმოკლეს ვადაში (I ტურში მესამე დღეს, ხოლო II ტურში მეორე დღეს ნაცვლად დადგენილებით განსაზღვრული ხეთი დღისა) აიტვირთა google drive-ის პლატფორმაზე და ყველა დაინტერესებულ პირს 2021 წლის 31 დეკემბრამდე ქონდა ვიდეომასალის ნახვის შესაძლებლობა. აღსანიშნავია, რომ ცესკოს თავმჯდომარის ინიციატივით, ხმის დათვლის პროცესის ვიდეოფიქსაციის პროცესს კოორდინირებას უწევდა ოპოზიციური პარტიის მიერ დაწინული ცესკოს წევრი ივანე ნორაკიძე.

საარჩევნო ადმინისტრაციის საქმიანობის გამჭვირვალობის უზრუნველსაყოფად, მუნიციპალურ ორგანოთა 2021 წლის 2 ოქტომბრის არჩევნებზე, კენჭისყრის შედეგები ხელახლა გადაითვალა უფრო მეტ საარჩევნო უბანზე, ვიდრე კანონით იყო გათვალისწინებული. არჩევნების I ტურში განხორციელდა 812 გადათვლა, 360 – კანონით განსაზღვრული შემთხვევითი შერჩევის საფუძველზე, 195 – სსკ-ს ინიციატივით, საჩივრის საფუძველზე, ხოლო 257 – ცესკოს თავმჯდომარის ინიციატივით. II ტურში განხორციელდა 274 გადათვლა, 201 – კანონით განსაზღვრული შემთხვევითი შერჩევის საფუძველზე, 15 – სსკ-ს ინიციატივით, საჩივრის საფუძველზე, 58 – ცესკოს თავმჯდომარის ინიციატივით.

საქმიანობის გამჭვირვალობის უზრუნველყოფისკენ მიმართული ძალისხმევა დადებითად შეფასდა სადამკვირვებლო ორგანიზაციების ანგარიშებში.

„ცესკომ დასაფასებელი ძალისხმევა გაიღო თავისი სამუშაოს გამჭვირვალობის გასაუმჯობესებდა. დაღებითად უნდა შეფასდეს ცესკოს სხდომების და საოდქო სააჩჩევნო კომისიის პროცესის ნიშნით დანიშნული წევჩების შესაჩჩევი გასაუბრებების ონდაინ გაშუქება.“

ეროვნულ-დემოკრატიული ინსტიტუტის (NDI) არჩევნების შეფასების გრძელვადიანი მცირე ზომის მისის 2021 წლის ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების შეფასების ანგარიში (1-ელი სექტემბერი-5 ნოემბერი, 2021).

„ცესკო ჩეგუდაჲუდად აგარებს სხდომებს, ხომდებიც ღია აჩჩევნებში მონაწილე სუბიექტების წარმომადგენდებისთვის, აკერიტებული დამკვირვებლებისა და მეღიისთვის, წერს პირველად კი სხდომები პირდაპირ ეთერში გადაიცა. ცესკოსა და საოდქო სააჩჩევნო კომისიების გადაწყვეტილებები, და ასევე შესაბამისი შეხვედრების ოქმები, ღიოუდად გამოქვეყნდა ონდაინ, ჩამაც პროცესის გამჭვირვალობა გაზარდა“.

„ცენტრალური სააჩჩევნო კომისიის (ცესკო) სხდომები ღია იყო პროცესში მონაწილე ყველა დაინგენერებული მხარისთვის და ამასთანავე, პროცესის გამჭვირვალობის უზრუნველსაყოფად, ისტორიაში პირველად, სხდომები პირდაპირ ეთერით გადაიცა. მხარები ცენტრალური სააჩჩევნო კომისიის მიმართ ნდობის სხვადასხვაგვარ ხასისს გამოხატვენ, თუმცა აღნიშნავენ, ხომ პრეზიდენტის შემადგენლობამ ცენტრალური სააჩჩევნო კომისიის სხდომებზე ახსებით განხილვებს შეუწყო ხედი“.

საერთაშორისო საარჩევნო სადამკვირვებლო მისია საქართველო – მუნიციპალიტეტის ორგანოთა არჩევნები, 2021 წლის 2 ოქტომბერი, მოხსენება წინასწარი მიგნებებისა და დასკვნების შესახებ. საერთაშორისო სადამკვირვებლო მისიის შემადგენლობა: ეუთოს დემოკრატიული ინსტიტუტებისა და ადამიანის უფლებების ოფისი, ევროპის საბჭოს ადგილობრივ და რეგიონულ ხელისუფალთა კონგრესი და ევროპის პარლამენტი.

2021 წელს, საარჩევნო ადმინისტრაციამ განახლებული კონცეფციის შესაბამისად ჩაატარა ეფექტური საინფორმაციო-საიმიტო კამპანია, რამაც ხელი შეუწყო საქართველოს მოქალაქეების უკეთ ინფორმირებას საარჩევნო ადმინისტრაციის საქმიანობისა და შეთავაზებული სერვისების შესახებ.

ახალი კონცეფციის შესაბამისად, განახლდა ცესკოს ოფიციალური ვებგვერდი, რამაც ყველა დაინტერესებული მხარისთვის გაამარტივა საარჩევნო ადმინისტრაციის საქმიანობის შესახებ ინფორმაციის მოძიება. გამოკითხვის შედეგების მიხედვით, ცესკოს ოფიციალური ვებგვერდის მომხმარებელთა 68 პროცენტმა დადებითად შეაფასა, როგორც მოსახერხებელი და მარტივი საძიებო სისტემა.

საარჩევნო ადმინისტრაციამ აქტიურად გამოიყენა სოციალური ქსელები საარჩევნო საკითხებით დაინტერესებული აუდიტორიის გასაზრდელად. სოციალური ქსელების მართვა ახალი მიდგომებით წარიმართა, რაც აისახა როგორც ვიზუალურ, ისე შინაარსობრივ მხარეზე. განახლდა ცესკოს ოფიციალური Facebook გვერდი. ცესკოს ახალი თავმჯდომარისთვის შეიქმნა ოფიციალური Facebook გვერდი, Twitter-ის გვერდი, რომლის გამომწერებს შორის ძირითადად იყვნენ საერთაშორისო ორგანიზაციებისა და დიპლომატიური კორპუსის წარმომადგენლები და Instagram გვერდი იმ ასაკობრივ კატეგორიაზე წვდომის გაზრდის მიზნით, რომელთა ჩართულობა სხვა სოციალურ ქსელებში ნაკლები იყო.

ამომრჩევლებისა და ჩართული მხარეების ინფორმირებისთვის საარჩევნო ადმინისტრაციამ მოამზადა და სხვადასხვა საშუალებებით გაავრცელა 21 ვიდეო/აუდიო რგოლი, 80 საინფორმაციო ბანერი და 23 გარე ბანერი ქვეყნის მასშტაბით. საარჩევნო ადმინისტრაციაში მიმდინარე სხვადასხვა პროცესების შესახებ ჩატარდა 78 ბრიფინგი, მათ შორის განცხადებები საარჩევნო ადმინისტრაციის მიზანმიმართული დისკრედიტაციის ფაქტების შესახებ. საარჩევნო ადმინისტრაციის მიერ მომზადებული ყველა მასალა ითარგმნა და გავრცელდა სომხურ და აზერბაიჯანულ ენებზე, რაც დადებითად შეფასდა სადამკვირვებლო ორგანიზაციების ანგარიშებში.

„ცენტრალური საარჩევნო კომისიამ ტერევიზითა და ჩატარებით გაავხცედა ინფორმაცია ამომჩეველთა საინფორმაციო პუნქტების შესახებ და ამომჩეველებისთვის ინფორმაცია ხედისაწვდომი იყო უმცირესობათა ენებზე“.

საერთაშორისო საარჩევნო სადამკვირვებლო მისია საქართველო – მუნიციპალიტეტის ორგანოთა არჩევნები, 2021 წლის ოქტომბერი, მოხსენება წინასწარი მიგნებებისა და დასკვნების შესახებ. საერთაშორისო სადამკვირვებლო მისიის შემადგენლობა: ეუთოს დემოკრატიული ინსტიტუტებისა და ადამიანის უფლებების ფისი, ევროპის საბჭოს ადგილობრივ და რეგიონულ ხელისუფალთა კონგრესი და ევროპის პარლამენტი.

„ეთნიკურ უმცირესობათა ინფორმირებულობისა და ჩატარების გასაზღედად, აზერბაიჯანურ და სომხურ ენებზე ნათახემნია ცესკოს მიერ მომზადებული ვიდეოების განცხადვანებო ინსტრუქციები საუბრო საარჩევნო კომისიების წევებისთვის. ინფორმირების კამპანიის „ვესაუბრებით ამომჩეველებს“ ფაჩვებში გავჩერდა ფრაქტიური ეთნიკური უმცირესობების ენებზე. ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენებებს შეეძღოთ საარჩევნო საკითხებზე ინფორმაციის მიღება ცესკოს სატელეფონო/საინფორმაციო ცენტრში დასაქმებული აზერბაიჯანურ და სომხურვანი ოპერატორებისგან. ცესკოს ვებგვერდზე შესაძლებელი იყო ამომჩეველთა ეთიანი სიაში პირადი მონაცემების გადამოწმება, ასევე, ბანებზი „ეთნიკურ უმცირესობები“, საარჩევნო ინფორმაციის მიღება სომხურ და აზერბაიჯანურ ენებზე“.

2021 წლის მუნიციპალიტეტის ორგანოების არჩევნების მონიტორინგის საბოლოო ანგარიში სამართლიანი არჩევნების საერთაშორისო საზოგადოება (ISFED).

საქმიანობის გამჭვირვალობის უზრუნველსაყოფად საარჩევნო ადმინისტრაციამ ამომრჩევლებსა და ჩართულ მხარეებს პროაქტიულად წარუდგინა მუნიციპალიტეტის ორგანოთა 2021 წლის 2 ოქტომბრის არჩევნების შუალედური ანგარიში და ელექტრონული ფოსტის მეშვეობით გაუგზავნა საარჩევნო ადმინისტრაციისა და სწავლების ცენტრის საქმიანობის 2020 წლის ანგარიში.

მუნიციპალიტეტის ორგანოთა 2021 წლის 2 ოქტომბრის არჩევნების დასრულების შემდეგ საარჩევნო ადმინისტრაციამ სპეციალურად შექმნილ პორტალზე „საარჩევნო ხარჯები“ გამოაქვეყნა ინფორმაცია არჩევნების ხარჯების შესახებ⁶. ვინაიდან მეორე ტურის გამართვის გამო არჩევნებთან დაკავშირებული ხარჯების განევა საანგარიშო პერიოდში არ იყო დასრულებული, ინფორმაცია გამოქვეყნდა საანგარიშო პერიოდის დასრულების შემდეგ.

2021 წლის განმავლობაში, საარჩევნო ადმინისტრაციისგან საჯარო ინფორმაცია სხვადასხვა საკითხებზე 1 265-ჯერ იქნა მოთხოვნილი. აქედან, სრულად დაკმაყოფილდა – 1 244, ნაწილობრივ – ექვსი და უარი ეთქვა 15 მოთხოვნას. საჯარო ინფორმაციის გაცემაზე უარის თქმის შესახებ მიღებული 15 გადაწყვეტილებიდან არც ერთი გადაწყვეტილება არ იქნა გასაჩივრებული.

ამოცანა 2.1.5. საერთაშორისო თანამშრომლობისა და მხარდაჭერის გაძლიერება

ამოცანის შედეგის ინდიკატორები

საერთაშორისო თანამშრომლობის ფორმატებისა და ინფორმირების მექანიზმების რაოდენობა

საერთაშორისო პარტნიორების მიერ საარჩევნო ადმინისტრაციის საქმიანობის შესახებ დადებითი შეფასებების რაოდენობა

საერთაშორისო თანამშრომლობისა და მხარდაჭერის გასაძლიერებლად საარჩევნო ადმინისტრაციამ 2021 წელი გამოიყენა თანამშრომლობის სხვადასხვა ფორმატი და შექმნა საქართველოში აკრედიტებული საერთაშორისო მისიების, დიპლომატიურ წარმომადგენლობების, საერთაშორისო ორგანიზაციებისა და სხვა ქვეყნების საარჩევნო ადმინისტრაციების ინფორმირების მექანიზმები.

საერთაშორისო პარტნიორებთან გამართულ სხვადასხვა ღონისძიებებზე ცესკოს ხელმძღვანელმა პირებმა განიხილეს საქართველოს საარჩევნო ადმინისტრაციის მიერ განხორციელებული საქმიანობა და დაგეგმილი სიახლეები. კერძოდ, საარჩევნო რეფორმის აღსრულება, საარჩევნო გარემო და არსებული გამოწვევები, მუნიციპალიტეტის ორგანოთა 2021 წლის 2 ოქტომბრის არჩევნების დემოკრატიულ, გამჭვირვალე და ჰანმრთელობისთვის უსაფრთხო გარემოში ჩატარება, გამჭვირვალობისა და ინკლუზიურობის უზრუნველყოფა, №4 კრწანისის საარჩევნო ოლქში დაგეგმილი საპილოტე პროექტი, ხმის დათვლის პროცესის ვიდეოფიქსაცია, კენჭისყრის დღის ეპიდემიოლოგიური პროტოკოლი, საჩივრების განხილვის პროცესი, საარჩევნო კომისიების პროფესიული გადამზადება, ამომრჩეველთა და ჩართული მხარეების ინფორმირება, არჩევნების სანდოობა და უსაფრთხოება, დეზინფორმაციისა და სიძულვილის ენის გავრცელების პრევენციის მექანიზმები, ცესკოს ინოვაციური პროექტი „ინფორმაციის დაცულობის ცენტრი“.

2021 წლის განმავლობაში საარჩევნო ადმინისტრაციის წარმომადგენლებმა მონაწილეობა მიიღეს 12 საერთაშორისო კონფერენციასა და სამუშაო შეხვედრაში, აგრეთვე სამ სადამკვირვებლო მისიაში. 11 შეხვედრა გაიმართა საქართველოში აკრედიტებული დიპლომატიური მისიების, ხოლო 16 შეხვედრა საერთაშორისო ორგანიზაციების წარმომადგენლებთან.

მუნიციპალიტეტის ორგანოთა არჩევნების დროს №4 კრწანისის საარჩევნო ოლქში ელექტრონული ტექნოლოგიების გამოყენებით წარმატებით განხორციელებული საპილოტე პროექტის შესახებ საქართველოში აკრედიტებული დიპლომატიური წარმომადგენლობების, საერთაშორისო ორგანიზაციებისა და სხვა ქვეყნების საარჩევნო ადმინისტრაციების ინფორმირებისთვის ინგლისურ ენაზე მომზადდა და გავრცელდა ელექტრონული გამოცემა „ელექტრონული ხმის მიცემის პილოტი საქართველოში – გზა წინსვლისკენ“.

⁶ დეტალური ინფორმაცია არჩევნების ხარჯების შესახებ იხილეთ ბმულზე: <https://cesko.ge/ge/archevnebi/saachevno-khardjebi>

2021 წელს საქართველოში დაგეგმილი იყო სხვა ქვეყნების საარჩევნო ადმინისტრაციებთან თანამშრომლობის ტრადიციული ფორმატის – საარჩევნო ადმინისტრაციების მე-10 ყოველწლიური საერთაშორისო კონფერენციის ჩატარება, რომელიც ქვეყანაში შექმნილი ეპიდემიოლოგიური ვითარების გამო ვერ ჩატარდა.

საქართველოს საარჩევნო ადმინისტრაციის საერთაშორისო პარტნიორებმა დადებითად შეაფასეს განხორციელებული საქმიანობა და ძალისხმევა.

„ჩვენ ყოველთვის გვეხით ვეღვავათ საქართველოს დემოკრატიული განვითარების, ევჰოპუდი და ევჰოატრანსპორტული ინგეგრაციის გზაზე. დემოკრატიაციის მთავარ წყაროს კი სწორებ ხომ ღია, სამართლიანი და გამჭვირვალე საარჩევნო პროცესის ხელშეწყობა წარმოადგენს. ამ კუთხით, მინდა აღვნიშნო, ცენტრალური საარჩევნო კომისიის ხოდი, ხომერიც ძაღისხმევას ას იშუებს სანდო საარჩევნო გარემოს ხელშეწყობისთვის, განსაკუთხებით კი ამჟამინდები მუნიციპალური არჩევნებისთვის. მინდა ხაზი გავუსვა, ხომ საზოგადოების მხრიდან არჩევნებისადმი მაღარი ნდობის მისაღწევად ჩვენი და საერთაშორისო საგადამკვირვებლო მისიების ჩათურის განსაკუთხებით მნიშვნელოვანია.

და ჩვენ ვინაიდები ვა, 2 ოქტომბრის მუნიციპალურ არჩევნებში ჩაერთვება ბევრი საერთაშორისო დამკვირვებელი და საარჩევნო აღმინისტრაციისგან იქნება ღიღი ხელშეწყობა ამ მიმართულებით. ღიღუვას მოქადაქები საარჩევნო მისიებით აუცილებლად ჩამოვდენ 2 ოქტომბრისთვის. საქართველოს მომავარი ეს არის ევჰოპის მომავარი“.

ლიეტუვას ელჩი საქართველოში ანდრიუს კალინდრა.

„მე ვიმედოვნებ, ხომ აღნიშნუდი არჩევნები საქართველოსთვის იქნება წინ გადადგმუდი ნაბიჯი და სწორებ ეს არჩევნები გააძიებებს ამომჩევედთა და საერთაშორისო საზოგადოების ნდობას საარჩევნო აღმინისტრაციის და საარჩევნო პროცესების მიმართ“.

გერმანიის ელჩი საქართველოში ჰუბერტ ქნირში

“კახგი შეხვედრა მქონდა ცესკოს თავმჯდომარესთან. დაგებითად შევაფასე ცესკოს გუნდის მუშაობა 2 ოქტომბრის არჩევნებზე და ყუჩაღლება გავამახვიდე საჩივების და გამოწვევების გუდასმით განხილვის აუცილებლობაზე. ვეღოვდებით მეორე ტურებს 30 ოქტომბერს და იმედი მაქვს მაღარი სგანდაგმის შესაბამისად ჩატარება“.

დიდი ბრიტანეთისა და ჩრდილოეთ ირლანდიის გაერთიანებული სამეფოს ელჩი საქართველოში მარკ კლეიტონი

ამოცანა 2.1.6. არჩევნების შედეგების სწრაფი/დროული გასაკაროების უზრუნველყოფა

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი

არჩევნების წინასწარი შედეგები და შემაჯამებელი ოქმები შესაძლო უმოკლეს ვადებში გასაკაროებული და ხელმისაწვდომია

არჩევნების წინასწარი შედეგებისა და შემაჯამებელი ოქმების უმოკლეს ვადაში გასაკაროების უზრუნველსაყოფად საარჩევნო ადმინისტრაციამ მზადება დაიწყო 2020 წლის საქართველოს პარლამენტის არჩევნების დასრულებისთანავე. არჩევნების შემაჯამებელი ოქმების ანალიზის საფუძველზე განახლდა არჩევნების წინასწარი შედეგების პროგრამა, რომელსაც დაემატა შემაჯამებელი ოქმების ანალიზის მოდული. განახლებული პროგრამის გამოყენებამ საარჩევნო ადმინისტრაციას მისცა ვებგვერდზე ბანერში „შედეგები 2021“, მუნიციპალიტეტის ორგანოთა არჩევნების წინასწარი შედეგების შესაძლო უმოკლეს ვადაში გამოქვეყნების საშუალება.

მუნიციპალიტეტის ორგანოთა 2021 წლის 2 ოქტომბრის არჩევნების შემაჯამებელი ოქმების გასაკაროება ხდებოდა ცესკოში შემოსვლისთანავე და ხელმისაწვდომი იყო ყველა დაინტერესებული პირისთვის ვებგვერდზე <https://results.cec.gov.ge/>.

დეტალური ინფორმაცია 2012 წლიდან დღემდე ჩატარებული არჩევნების შედეგების გამოქვეყნების შესახებ იხილეთ ცხრილში (3).

№	არჩევნების დასახელება	საარჩევნო ბიულეტენების რაოდენობა	საარჩევნო სუბიექტების რაოდენობა	წინასწარი შედეგების გამოცხადების დრო საარჩევნო უბნების დახურვიდან
1	2012 წლის პარლამენტის არჩევნები	ორი საარჩევნო ბიულეტენი პროპორციული/მაჟორიტარული	16	8 საათი
2	2013 წლის პრეზიდენტის არჩევნები	ერთი საარჩევნო ბიულეტენი	23	4 საათი
3	2014 წლის თვითმმართველობის არჩევნები	სამი საარჩევნო ბიულეტენი: 2 პროპორციულ/მაჟორიტარული საკრებულოს არჩევნებისთვის; 1 მერის/გამგებლის არჩევნებისთვის	24	6 საათი და 30 წუთი
4	2016 წლის პარლამენტის არჩევნები	ორი საარჩევნო ბიულეტენი: პროპორციული/მაჟორიტარული 1 საკრებულოს შეაღებური არჩევნებისთვის (7 ადგილობრივი მაჟორიტარული საარჩევნო ოლქი); 1 მერის და გამგებლის რიგგარეშე ა რჩევებისთვის (5 საარჩევნო ოლქი). 4 საარჩევნო ბიულეტენი: 2 პარლამენტის არჩევნებისთვის; 2 აჭარის უმაღლესი საბჭოს არჩევნებისთვის	25	5 საათი და 30 წუთი
5	2017 წლის ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოთა არჩევნები / I ტური	სამი საარჩევნო ბიულეტენი: 2 მაჟორიტარულ/პროპორციული; 1 თვითმმართველი ქალაქის, ან თვითმმართველი თემის მერის არჩევნებისთვის	27	7 საათი და 20 წუთი
6	2017 წლის თვითმმართველი ქალაქის / თვითმმართველი თემის მერის არჩევნები / II ტური	ერთი საარჩევნო ბიულეტენი	12	4 საათი
7	2018 წლის პრეზიდენტის არჩევნები / I ტური	ერთი საარჩევნო ბიულეტენი პრეზიდენტის არჩევნებისთვის; 1 საკრებულოს შეაღებური არჩევნებისთვის (2 ადგილობრივი მაჟორიტარული საარჩევნო ოლქი)	25	5 საათი
8	2018 წლის პრეზიდენტის არჩევნები / II ტური	ერთი საარჩევნო ბიულეტენი	2	4 საათი
9	2020 წლის პარლამენტის არჩევნები	ორი საარჩევნო ბიულეტენი: პროპორციული/მაჟორიტარული; ასევე, 1 ბიულეტენი საკრებულოს შეაღებური არჩევნებისთვის (4 ადგილობრივი მაჟორიტარული საარჩევნო ოლქი); 1 მუნიციპალიტეტის მერის არჩევნებისთვის (5 საარჩევნო ოლქი). ოთხი საარჩევნო ბიულეტენი: 2 პარლამენტის არჩევნებისთვის; 2 აჭარის უმაღლესი საბჭოს არჩევნებისთვის	50	7 საათი და 25 წუთი
10	2021 წლის მუნიციპალიტეტის ორგანოთა არჩევნები	სამი საარჩევნო ბიულეტენი: 2 მაჟორიტარულ/პროპორციული; 1 თვითმმართველი ქალაქის, ან თვითმმართველი თემის მერის არჩევნებისთვის	33	11 საათი

მუნიციპალიტეტის ორგანოთა 2021 წლის 2 ოქტომბრის არჩევნების დროს ხმის დათვლის პროცესი შენელდა და წინასწარი შედეგების გამოცხადება დაგვიანდა ვიდეოფიქსაციის გამო, რაც აღინიშნა საერთაშორისო საარჩევნო სადამკვირვებლო მისის წინასწარ შეფასებაში.

„3,200 საარჩევნო უბანს საარჩევნო პროცესის გამჭვირვალების გასაზღვდებად და გაყაღბების ფაქტების აღმოსაჩენად ვიდეო კამეჟები გადაეცათ, თუმცა ამ ზომამ ხმების დათვლის პროცესი შეანება“.

საერთაშორისო საარჩევნო სადამკვირვებლო მისია საქართველო – მუნიციპალიტეტის ორგანოთა არჩევნები, 2021 წლის 2 ოქტომბერი, მოხსენება წინასწარი მიგნებებისა და დასკვნების შესახებ. საერთაშორისო სადამკვირვებლო მისის შემადგენლობა: ეუთოს დემოკრატიული ინსტიტუტებისა და ადამიანის უფლებების ოფისი, ევროპის საბჭოს ადგილობრივ და რეგიონულ ხელისუფალთა კონგრესი და ევროპის პარლამენტი.

მიზანი 2.2. უსაფრთხო საარჩევნო გარემოს ხელშეწყობა

მნიშვნელოვანი მიღწევები:

- საარჩევნო ადმინისტრაციამ კენჭისყრის პროცესის უსაფრთხოების შესახებ ცოდნა აუმაღლა საუბრო საარჩევნო კომისიების ხელმძღვანელ პირებსა და ჩართული მხარეების წარმომადგენლებს;
- არჩევნების დღეს ხმის მიცემის პროცესის მშვიდ და თავისუფალ გარემოში ჩატარების მიზნით ცესკოს თავმჯდომარემ და შინაგან საქმეთა მინისტრმა გააფორმეს ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმი. მემორანდუმის ფარგლებში სწავლება ჩაუტარდა საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპოლიციო დანაყოფების 879-მა თანამშრომელს.

2 ამოცანა	ამოცანის შედეგის 2 ინდიკატორ	5 საქმიანობა	საქმიანობის შესრულების 9 ინდიკატორი
-----------	------------------------------	--------------	-------------------------------------

სტრატეგიული მიზნის მისაღწევად დასახული იყო ორი ამოცანის გადაჭრა:

- საარჩევნო პროცესის შეუფერხებლად და უსაფრთხოდ წარმართვის უზრუნველსაყოფად ეფექტური მექანიზმების განხორციელება;
- სამართალდამცავ უწყებებთან თანამშრომლობის გაძლიერება არჩევნების მშვიდობიან გარემოში ჩატარების მიზნით.

ამოცანა 2.2.1. საარჩევნო პროცესის შეუფერხებლად და უსაფრთხოდ წარმართვის უზრუნველსაყოფად ეფექტური მექანიზმების განხორციელება

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი

უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული ინციდენტებისა და მათზე ეფექტური რეაგირების რაოდენობა

საარჩევნო პროცესის შეუფერხებლად და უსაფრთხოდ წარმართვის მიზნით 2021 წლის 2 ოქტომბრის არჩევნებისთვის ცესკომ და სწავლების ცენტრმა ჩატარეს საინფორმაციო-სასწავლო კურსი „კენჭისყრის პროცესის უსაფრთხოება“. კურსი გაიარა საუბრო საარჩევნო კომისიების 9 495-მა ხელმძღვანელმა პირმა და პენიტენციურ დაწესებულებებში შექმნილი ცხრა საუბრო საარჩევნო კომისიის/სპეციალური ზეგაფის 82-მა წევრმა. საუბრო საარჩევნო კომისიების წევრებისთვის სპეციალურად შეიქმნა სასწავლო ინსტრუქცია – არჩევნების უსაფრთხოება ქართულ, აზერბაიჯანულ და სომხურ ენებზე.

აღნიშნული საკითხი გათვალისწინებული იყო ჩართული მხარეებისთვის ჩატარებულ ტრენინგებზე, რომელიც გაიარა 14 დამკვირვებელი ორგანიზაციის 31-მა, 17 საარჩევნო სუბიექტის 43-მა და სხვადასხვა მედიაორგანიზაციის 43-მა წარმომადგენლებმა.

არჩევნების უსაფრთხოების საკითხი ცესკოს თავმჯდომარემ და სხვა ხელმძღვანელმა პირებმა განიხილეს შეხვედრებზე საქართველოში მოქმედი საელჩოების წარმომადგენლებთან და სახალხო დამცველთან.

გარდა ამისა, სამოქმედო გეგმის შესაბამისად დაგეგმილი იყო არჩევნების დროს გამოვლენილი საარჩევნო პროცესის უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული ინციდენტების აღრიცხვა და ანალიზი,

ამოცანა 2.2.2. სამართალდამცავ უწყებებთან თანამშრომლობის გაძლიერება არჩევნების მშვიდობიან გარემოში ჩატარების მიზნით

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი

თანამშრომლობის მექანიზმი შექმნილია და პრევენციული ღონისძიებები განხორციელებულია

არჩევნების დღეს ხმის მიცემის პროცესის მშვიდ და უსაფრთხო გარემოში ჩასატარებლად საარჩევნო ადმინისტრაცია მჭიდროდ თანამშრომლობს საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროსთან. მუნიციპალიტეტის ორგანოთა 2021 წლის 2 ოქტომბრის არჩევნებისთვის ცესკოს თავმჯდომარემ და შინაგან საქმეთა მინისტრმა ხელი მოაწერეს ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმს. მემორანდუმი შემუშავდა საარჩევნო ადმინისტრაციის, არასამთავრობო ორგანიზაციებსა და საარჩევნო სისტემების საერთაშორისო ფონდთან (IFES) თანამშრომლობით.

მემორანდუმის ფარგლებში, სწავლების ცენტრმა შსს აკადემიასთან პარტნიორობით, განხორციელა დისტანციური საინფორმაციო-სასწავლო კურსი „არჩევნები და უსაფრთხოება“. სწავლების დროს განხილულ იქნა საკანონმდებლო სიახლეები, უსაფრთხო საარჩევნო გარემოს მნიშვნელობა დემოკრატიული არჩევნების ჩატარებისთვის და კენჭისყრის პროცესის მიმდინარეობისას უსაფრთხოების უზრუნველყოფის საკანონმდებლო მექანიზმები. საინფორმაციო-სასწავლო კურსი საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპოლიციო დანაყოფების 879-მა თანამშრომელმა გაიარა.

მიზანი 2.3. საარჩევნო ადმინისტრაციის შესაძლებლობების გაძლიერება კიბერ საფრთხეების აცილების მიზნით

მნიშვნელოვანი მიღწევები:

- კიბერუსაფრთხოებისა და კიბერჰაკიგიენის საკითხებზე ცოდნა აუმაღლდა საოლქო საარჩევნო კომისიების ყველა მუდმივ წევრს.
- 2021 წელს განხორციელებული საქმიანობების შედეგად ამაღლდა კიბერშეტევების აცილების პოტენციალი

2 ამოცანა	ამოცანის შედეგის 2 ინდიკატორ	4 საქმიანობა	საქმიანობის შესრულების 7 ინდიკატორი
-----------	------------------------------	--------------	-------------------------------------

სტრატეგიული მიზნის მისაღწევად დასახული იყო ორი ამოცანის გადაჭრა:

- ინფორმაციული უსაფრთხოების პოლიტიკის გაუმჯობესება;
- კიბერუსაფრთხოების გაუმჯობესება.

ამოცანა 2.3.1. ინფორმაციული უსაფრთხოების პოლიტიკის გაუმჯობესება

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი

ინფორმაციულ უსაფრთხოებასთან დაკავშირებით შემუშავებული მექანიზმების რაოდენობა

ინფორმაციული უსაფრთხოების პოლიტიკის გაუმჯობესების მიზნით 2021 წელს განახლდა ინფორმაციული უსაფრთხოების პოლიტიკის დოკუმენტი. მომზადდა სარეზერვო ასლების მართვის პოლიტიკის დოკუმენტის პროექტი, განახლდა და საკანონმდებლო/მარეგულირებელ მოთხოვნებთან შესაბამისობაში მოვიდა ინფორმაციული უსაფრთხოების მართვის სისტემის დოკუმენტაცია.

ამოცანა 2.3.2. კიბერუსაფრთხოების გაუმჯობესება.

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი

აცილებული კიბერინციდენტების რაოდენობა

საანგარიშო პერიოდში კიბერუსაფრთხოების გაუმჯობესების მიზნით შემოწმდა საარჩევნო ადმინისტრაციაში არსებული საინფორმაციო სისტემები. გამოვლენილი საჭიროების შესაბამისად განახლდა კიბერშეტევებისგან დამცავი სისტემების ლიცენზიები.

ცესკომ და სწავლების ცენტრმა, საარჩევნო სისტემების საერთაშორისო ფონდთან (IFES) პარტნიორობით, ონლაინ ფორმატში განხორციელეს საინფორმაციო-სასწავლო კურსი „კიბერუსაფრთხოება და კიბერჰაკიგიენა“ საოლქო საარჩევნო კომისიების ყველა მუდმივი წევრისთვის.

სტრატეგიული პრიორიტეტი 3. საარჩევნო სერვისები და ტექნოლოგიები

საარჩევნო პრიორიტეტის გაუმჯობესების მიზნით ინოვაციური, ეფექტური ტექნოლოგიების დანერგვა და საარჩევნო სერვისების მოღებითაცია.

სტრატეგიული პრიორიტეტი მოიცავს ოთხ სტრატეგიულ მიზანს:

1. საარჩევნო სერვისების მოდერნიზაცია და გაუმჯობესება;
2. ამომრჩევლებისა და ჩართული მხარეების ინფორმირების ინსტრუმენტების განვითარება ტექნოლოგიების გამოყენებით;
3. საკანონმდებლო ჩარჩოს დახვეწა და ერთგვაროვანი აღსრულების ხელშეწყობა;
4. საარჩევნო ტექნოლოგიების გამოყენების ხელშეწყობა.

მიზანი 3.1. საარჩევნო სერვისების მოდერნიზაცია და გაუმჯობესება

მნიშვნელოვანი მიღწევები:

- საარჩევნო ოპერაციების ლოგისტიკური უზრუნველყოფის სტანდარტის დანერგვამ განაპირობა საარჩევნო სერვისების დროული, ხარისხიანი და ერთგვაროვანი მიწოდება და საარჩევნო ოპერაციების ოპტიმიზაცია;
- ცესკოს მიერ დანერგილი საარჩევნო სერვისები და საარჩევნო კომისიების კვალიფიკაციის ამაღლების პროცესი დადებითად არის შეფასებული საერთაშორისო საარჩევნო სადამკვირვებლო მისიების ანგარიშებში;
- საარჩევნო ადმინისტრაციის მიერ შეთავაზებულმა სერვისებმა ამომრჩეველებსა და ჩართულ მხარეებს გაუმარტივა საარჩევნო პროცესებში მონაწილეობა.

3 ამოცანა	ამოცანის შედეგის 5 ინდიკატორ	11 საქმიანობა	საქმიანობის შესრულების 30 ინდიკატორი
-----------	------------------------------	---------------	--------------------------------------

სტრატეგიული მიზნის მისაღწევად დასახული იყო სამი ამოცანის გადაჭრა:

- საარჩევნო სერვისების მიწოდება, ოპერაციების სტანდარტიზაცია და ოპტიმიზაცია;
- საარჩევნო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება;
- საარჩევნო პროცესებში მონაწილეობის გამარტივება ამომრჩეველებისა და სხვა ჩართული მხარეებისთვის.

ამოცანა 3.1.1. საარჩევნო სერვისების მიწოდება, ოპერაციების სტანდარტიზაცია და ოპტიმიზაცია

ამოცანის შედეგის ინდიკატორები

ერთგვაროვანი მიდგომები დანერგილია

სადამკვირვებლო ორგანიზაციების მიერ საარჩევნო სერვისები დადებითად შეფასებულია

მუნიციპალიტეტის ორგანოთა 2021 წლის 2 ოქტომბრის არჩევნების ორგანიზების დროს საარჩევნო ადმინისტრაციამ გამოიყენა წარმატებული პრაქტიკა და დაეყრდნო 2020 წლის არჩევნების დროს დანერგილ საარჩევნო ოპერაციების ლოგისტიკური უზრუნველყოფის სტანდარტს, რამაც განაპირობა საარჩევნო სერვისების დროული, ხარისხიანი და ერთგვაროვანი მიწოდება და საარჩევნო ოპერაციების ოპტიმიზაცია.

ცესკოდან სსკ-ებისთვის, ხოლო სსკ-ების მიერ საუბნო საარჩევნო კომისიებისთვის საარჩევნო დოკუმენტაციის და ინვენტარის გადაცემის პროცესის სტანდარტიზაციამ შეამცირა ლოგისტიკური უზრუნველყოფის ხარვეზები, ასევე დაზოგა დრო და ადამიანური რესურსები.

საარჩევნო ადმინისტრაციამ მუნიციპალიტეტის ორგანოთა 2021 წლის 2 ოქტომბრის არჩევნების დროს ყველა საარჩევნო უბანი აღჭურვა საჭირო ინვენტარით, მათ შორის სანიტარიულ-ჰიგიენური საშუალებებით.

ადმინისტრაციამ დიდი ძალისხმევა გასწია პანდემიის პირობებში არჩევნების ჯანმრთელობისთვის უსაფრთხო პირობებში ჩასატარებლად, რაც დადგებითად არის შეფასებული საერთაშორისო საარჩევნო სადამკვირვებლო მისიის წინასწარ ანგარიშში.

„საარჩევნო ადმინისტრაციამ დღემდე კანონით განსაზღვეული ვადები გაიცა და COVID-19-ის პანდემიის გავრცელების საწინააღმდეგოდ აუცილებელი შესაბამისი ცვდიდებების გათვადისწინებით აჩვენებისთვის მზადების ტექნიკურ ასპექტებს ეფექტურად გააჩთვა თავი“.

საერთაშორისო საარჩევნო სადამკვირვებლო მისია საქართველო – მუნიციპალიტეტის ორგანოთა არჩევნები, 2021 წლის 2 ოქტომბერი, მოხსენება წინასწარი მიგნებებისა და დასკვნების შესახებ. საერთაშორისო სადამკვირვებლო მისიის შემადგენლობა: ეუთოს დემოკრატიული ინსტიტუტებისა და ადამიანის უფლებების ოფისი, ევროპის საბჭოს ადგილობრივ და რეგიონულ ხელისუფალთა კონგრესი და ევროპის პარლამენტი.

კერძისყრის დღის ორგანიზების პროცესი დადებითად წარმოჩნდა „სამართლიანი არჩევნებისა და დემოკრატიის საერთაშორისო საზოგადოების“ (ISFED) მიერ კენჭისყრის დღეს ჩატარებული ხელის პარალელური დათვლის (PVT) შედეგების ანგარიშში. კერძოდ, ანგარიშში აღნიშნულია შემდეგი ფაქტები:

- საარჩევნო უბნების 99 პროცენტზე ამომრჩევლებმა არჩევნებში მონაწილეობა მიიღეს სათანადო დოკუმენტაციით. მაჩვენებელი მცირედ გაუმჯობესებულია 2017 წლის ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების შესაბამის მონაცემთან შედარებით (97.4%);
- საარჩევნო უბნების 98.8 პროცენტზე მარკირება მოწმდებოდა კანონით დადგენილი წესისამებრ, რაც სტატისტიკურად არ განსხვავდება 2017 წლის არჩევნების მონაცემისგან (97.3%);
- საარჩევნო უბნების 98.6 პროცენტზე ბიულეტენები სათანადოდ მოწმდებოდა ხელმოწერითა და ბეჭდით. ეს მონაცემი სტატისტიკურად არ განსხვავდება 2017 წლის თვითმმართველობის არჩევნების მონაცემისგან (99.3%);
- საარჩევნო უბნების 98.8 პროცენტზე ამომრჩეველებს ყოველთვის უკეთდებოდათ მარკირება, რაც 2017 წლის არჩევნების მონაცემის თითქმის იდენტურია/მსგავსია (99.7%);
- საარჩევნო უბნების 97.8 პროცენტზე ხმის მიცემის ფარულობა ყოველთვის დაცული იყო. ეს მაჩვენებელი სტატისტიკურად არ განსხვავდება 2017 წლის არჩევნების მონაცემისგან (98%);
- საარჩევნო უბნების 98.7 პროცენტზე არ დაფიქსირებულა ფიზიკური ძალადობის, ზენოლისა და მუქარის ფაქტები, რაც 2017 წლის არჩევნების მონაცემისგან ასევე არ განსხვავდება (99%).

აღნიშნული მონაცემები მიუთითებს, რომ საარჩევნო ადმინისტრაცია წლების მანძილზე კერძისყრის დღის პროცედურების ადმინისტრირებას ახორციელებს პროფესიულად და მაღალი სტანდარტის დაცვით.

ცესკომ კანონით განსაზღვრულ ვადებში მოამზადა და საქართველოს პარლამენტს წარუდგინა მუნიციპალიტეტის ორგანოთა 2021 წლის 2 ოქტომბრის არჩევნების ანგარიში⁷. ასევე, ანგარიში წარედგინა საარჩევნო პროცესში ჩართულ მხარეებს და საქართველოში აკრედიტებულ დიპლომატიური მისიების წარმომადგენლებს.

მუნიციპალიტეტის ორგანოთა არჩევნებისთვის, სწავლების ცენტრმა შეიმუშავა საარჩევნო კომისიების წევრთა ტრენინგების კონცეფცია, რომლის შესაბამისად საოლქო საარჩევნო კომისიების წევრებისთვის ჩატარდა ინსტრუქტაჟი. სულ ჩატარდა 11 279 სატრენინგო სესია. გადამზადება გაიარა სსკ-ების 1 093-მა წევრმა, ხოლო საუბრო საარჩევნო კომისიების წევრებისთვის, ახალი კონცეფციის შესაბამისად, სწავლება ექვს ეტაპად ჩატარდა (2020 წელს იგივე სახის ტრენინგები ითხ ეტაპად ჩატარდა). სწავლების პროცესში ჩართულმა საუბრო საარჩევნო კომისიების წევრების საერთო რაოდენობამ 47 350 შეადგინა. დამატებით, საპილოტე რეჟიმში, საარჩევნო სისტემების საერთაშორისო ფონდის (IFES) მხარდაჭერით, საუბრო საარჩევნო კომისიების ხელმძღვანელი პირებისთვის განხორციელდა ტრენინგების მე-7 ეტაპი – ელექტრონული სასწავლო პროგრამა „კენჭისყრის შედეგების შემაჯამებელი ოქმის შედგენის ტექნიკა“.

⁷ მუნიციპალიტეტის ორგანოთა 2021 წლის 2 ოქტომბრის ანგარიში იხილეთ ბმულზე:

<https://cesko.ge/static/file/202112314733-%E1%83%9E%E1%83%90%E1%83%A0%E1%83%9A%E1%83%90%E1%83%9B%E1%83%94%E1%83%9C%E1%83%A2%E1%83%98%E1%83%A1-%E1%83%90%E1%83%9C%E1%83%92%E1%83%90%E1%83%A0%E1%83%98%E1%83%A8%E1%83%98-2021.pdf>

ტრენინგებს დაკვირდა ორი საერთაშორისო და 18 ადგილობრივი დამკვირვებელი ორგანიზაცია. ცესკოსა და სწავლების ცენტრის მიერ დანერგილი სიახლეები შემუშავდა დამკვირვებელი ორგანიზაციების 2020 წლის არჩევნების ანგარიშებში ასახული რეკომენდაციების შესაბამისად და მიზნად ისახავდა 2021 წლის 2 ოქტომბრის არჩევნებისთვის საარჩევნო კომისიების მუშაობის ეფექტურიანობის ზრდას, ამომრჩევლებისა და ჩართული მხარეებისთვის შესაბამისი სერვისის გაუმჯობესებას. რაც დადებითად შეფასდა საერთაშორისო საარჩევნო სადამკვირვებლო მისიის მიერ.

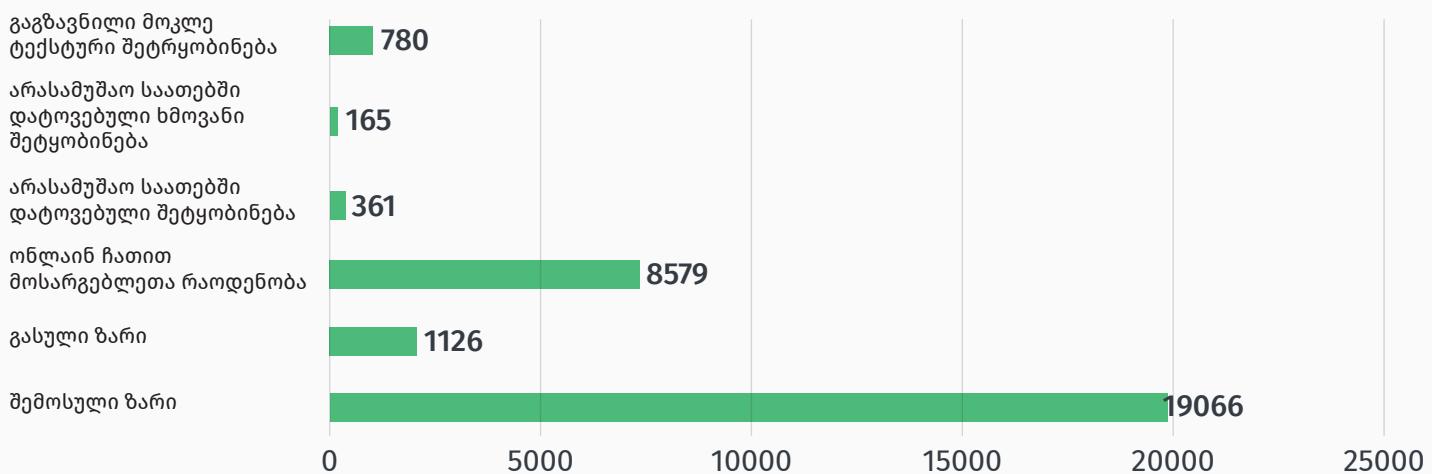
„საუბრო საარჩევნო კომისიების წევები გენერინგები, პოდიგიკუჲი პარტნერების მიერ დანიშნული წევების დაწესების სხვადასხვაგვარი ხასისხის მიუხედავად, კარგად ორგანიზებული იყო“.

საერთაშორისო საარჩევნო სადამკვირვებლო მისია საქართველო – მუნიციპალიტეტის ორგანოთა არჩევნები, 2021 წლის 2 ოქტომბერი, მოხსენება წინასწარი მიგნებებისა და დასკვნების შესახებ. საერთაშორისო სადამკვირვებლო მისიის შემადგენლობა: ეუთოს დემოკრატიული ინსტიტუტებისა და ადამიანის უფლებების ოფისი, ევროპის საბჭოს ადგილობრივ და რეგიონულ ხელისუფალთა კონგრესი და ევროპის პარლამენტი.

ამომრჩევლებისა და ჩართული მხარეების საინფორმაციო მომსახურებას უზრუნველყოფდა ცესკოს კონტაქტ-ჰაბი. წინა წლებისგან განსხვავებით, კონტაქტ-ჰაბში განახლებული მიდგომით იმართებოდა, ონლაინ კომუნიკაცია „ფეისბუქის“ მესინჯერის მეშვეობით ხორციელდებოდა. 2021 წლის განმავლობაში კონტაქტ-ჰაბის სხვადასხვა მომსახურებით ამომრჩევლებმა 30 077-ჰარ ისარგებლეს. კონტაქტ-ჰაბში შემოსული კითხვები ძირითად ეხებოდა შემდეგ საკითხებს: ამომრჩეველთა ერთიანი სია, საკანონმდებლო სიახლეები, საარჩევნო ადმინისტრაციის შემადგენლობა. სტატისტიკური ინფორმაცია განეული მომსახურების შესახებ იხილეთ დიაგრამაზე (5).

დიაგრამა 5

ცესკოს კონტაქტ-ჰაბის მიერ განეული მომსახურება

აღსანიშნავია, რომ კონტაქტ-ჰაბის მომხმარებელთა კმაყოფილების კვლევაში მონაწილეთა 95 პროცენტმა მიღებული სერვისი დადებითად შეაფასა.

ამოცანა 3.1.2. საარჩევნო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი

საარჩევნო ადმინისტრაციის ინფრასტრუქტურა იძლევა საარჩევნო ოპერაციების განხორციელების შესაძლებლობას და პასუხობს ახალ გამოწვევებსა და მოთხოვნებს

საარჩევნო ადმინისტრაციის გამართულმა ინფრასტრუქტურამ განაპირობა საარჩევნო ოპერაციების ეფექტუანად განხორციელების შესაძლებლობა.

საარჩევნო კოდექსში შესული ცვლილებების თანახმად შეიცვალა საარჩევნო კომისიების დაკომპლექტების წესი, რომლის შესაბამისად, ყველა დონის კომისიის შემადგენლობა 12-დან 17 წევრამდე გაიზარდა. კომისიის წევრთა რაოდენობის ზრდამ გამოიწვია ტექნიკური და ლოგისტიკური ცვლილებები, რაც იყო ახალი გამოწვევა, რასაც ადმინისტრაციამ წარმატებით გაართვა თავი, საარჩევნო პერიოდში კომისიის ყველა წევრს მიეცა შესაბამისი და თანაბარი პირობები მუშაობისათვის. აგრეთვე, დაინერგა ცესკოს სხდომებზე კომისიის უფლებამოსილებას მიკუთვნებული ქვემდგომი კომისიის წევრთა არჩევების ელექტრონული (ხმის მიცემის) პროგრამა.

სარემონტო-სარეკონსტრუქციო სამუშაოები ჩატარდა ზოგიერთ საოლქო საარჩევნო კომისიაში: მოწესრიგდა ელექტროგაუვანილობის, ვენტილაცია-კონდიცირების, გათბობის სისტემა და შენობების სახურავები. ყველა საოლქო საარჩევნო კომისიაში მოეწყო კანცელარია. სსკ-ების შენობებში მოეწყო უსადენო ინტერნეტი (Wi-Fi ქსელი), შემოწმდა და ტექნიკურად გაიმართა ვიდეო სამეთვალყურეო სისტემა.

კანონმდებლობის შესაბამისად პასუხისმგებელი სახელმწიფო უწყებებიდან მიღებული ინფორმაციის დამუშავების შედეგად, საუბრო საარჩევნო კომისიები განთავსდნენ შესაბამის შენობებში, რაც იძლეოდა კენჭისყრის დღის პროცედურების შეუფერხებლად განხორციელების საშუალებას. შენობების შერჩევის დროს გათვალისწინებული იყო ვენტილაციის შესაძლებლობა და კენჭისყრის დღის ეპიდემიოლოგიური პროტოკოლით განსაზღვრული ყველა სხვა მოთხოვნა.

საქართველოს მასშტაბით, 73 საარჩევნო ოლქში შემავალი 3 664 საარჩევნო უბნიდან, ეტლით მოსარგებლე ამომრჩევლებისთვის მისაწვდომი იყო 1 107 საარჩევნო უბანი (საერთო რაოდენობის 30 %), მათ შორის მარტივი ადაპტაციით – 256 (ადაპტირებული საარჩევნო უბნების რაოდენობის 23 %), ხოლო პანდუსით – 851 (ადაპტირებული საარჩევნო უბნების რაოდენობის 77 %).

2021 წელს ჩატარდა საარჩევნო ადმინისტრაციის მოხელეთა სერტიფიცირების ორი გამოცდა. საარჩევნო ადმინისტრაციის ინფრასტრუქტურამ რეგისტრაციის დროს მოქალაქეებს შესაძლებლობა მისცა გამოცდის ჩაბარების ადგილად აერჩიათ თბილისის ან ქუთაისის საგამოცდო ცენტრი. საგამოცდო პროცესი წარიმართა პანდემიასთან დაკავშირებული ყველა რეკომენდაციის დაცვით. შექმნილი შესაძლებლობით სარგებლობის და გამოცდის ჩაბარების მსურველთა რაოდენობამ შეადგინა 3 587, ხოლო გამოცდაზე გამოცხადდა 1 384 (რეგისტრირებულთა 38%) მონაწილე. გამოცდა წარმატებით ჩააბარა 337-მა (მონაწილეთა 24%) მონაწილემ. 2020 წელს დარეგისტრირდა 1 097 მსურველი. გამოცდაზე გამოცხადდა 455 (რეგისტრირებულთა 42%) მონაწილე. გამოცდა წარმატებით ჩააბარა 135-მა (მონაწილეთა 30%) მონაწილემ.

ამოცანა 3.1.3. საარჩევნო პროცესებში მონაწილეობის გამარტივება ამომრჩეველებისა და სხვა ჩართული მხარეებისთვის

ამოცანის შედეგის ინდიკატორები

საარჩევნო პროცესებში ჩართული მხარეები გამოხატავენ კმაყოფილებას შეთავაზებული გამარტივებული სერვისების მიმართ

ჩართული მხარეებისთვის შეთავაზებული სერვისების რაოდენობა

საარჩევნო პროცესებში მონაწილეობის გამარტივების მიზნით საარჩევნო ადმინისტრაციამ ამომრჩევლებსა და ჩართულ მხარეებს შესთავაზა სხვადასხვა სერვისი.

ელექტრონული რეგისტრაციების პროგრამის გაუმჯობესებამ საარჩევნო რეგისტრაციის პროცესი გაუმარტივა საარჩევნო სუბიექტებს, საერთაშორისო და ადგილობრივ დამკვირვებელ ორგანიზაციებსა და მედიის წარმომადგენლებს, ხოლო საარჩევნო ადმინისტრაციისთვის დაზოგადობა და ადამიანური რესურსი.

პარტიული სიებისა და მაჟორიტარი კანდიდატების სარეგისტრაციო დოკუმენტაციაზე დადგენილი ხარვეზების ელექტრონულად (ელექტრონული ფოსტი) შევსების შესაძლებლობამ საარჩევნო სუბიექტებს გაუმარტივა კანდიდატების რეგისტრაციის პროცესი, რაც მნიშვნელოვანი იყო გართულებული პანდემიური სიტუაციის პირობებში.

ცესკოს დადგენილებით სიის რეგისტრაციის შენარჩუნებამ კანდიდატურების მოხსნის შემთხვევაში სიაში მყოფი კანდიდატების რაოდენობის განსაზღვრულ მინიმუმს ქვემოთ ჩამოსვლისას საარჩევნო სუბიექტებს გაუმარტივა პარტიული სიების წარდგენის პროცესი.

ცესკოს დადგენილებით იმ კანდიდატთა რეგისტრაციის აღდგენამ, რომლებმაც პირადობის მოწმობის ასლი ან/და ფოტოსურათი ვერ წარმოადგინეს საარჩევნო სუბიექტებს გაუმარტივა კანდიდატების რეგისტრაციის პროცესი.

2021 წლის განმავლობაში, პასუხისმგებელი სახელმწიფო უნივერსიტეტიდან გადმოცემული ინფორმაციის დამუშავების შედეგად, ექვსკერ განახლდა ამომრჩეველთა ერთიანი სია.

ამომრჩეველთა სიის გადამოწმების შესაძლებლობა ქონდათ პოლიტიკურ პარტიებს, დამკვირვებელ ორგანიზაციებსა და ამომრჩეველთა საინიციატივო კგუფებს. ამ შესაძლებლობით ისარგებლა 25-მა პოლიტიკურმა პარტიამ, 10-მა სადამკვირვებლო ორგანიზაციამ და ხუთმა ამომრჩეველთა საინიციატივო კგუფმა.

ამომრჩევლებს ჰქონდათ ამომრჩეველთა ერთიან სიაში პირადი და ოფიციალური სიაში მონაცემების, ასევე საარჩევნო უბნის ადგილმდებარეობის გადამოწმების შესაძლებლობა. ეთნიკური უმცირესობებით მჭიდროდ დასახლებულ რეგიონებში მცხოვრები ამომრჩევლებისთვის ამომრჩეველთა ერთიანი სია მისაწვდომი იყო სომხეურ და აზერბაიჯანულ ენებზე. ცესკოს მიერ შეთავაზებული სერვისებით ამომრჩევლებმა 5 196 304-ჯერ ისარგებლეს.

მიზანი 3.2. ამომრჩევლებისა და ჩართული მხარეების ინფორმირების ინსტრუმენტების განვითარება ტექნოლოგიების გამოყენებით

მნიშვნელოვანი მიღწევები:

- ცესკოს მიერ ახალი სერვისის – საჩივრების ელექტრონულად წარდგენის პროგრამის დანერგვამ პოლიტიკურ გაერთიანებებსა და სადამკვირვებლო ორგანიზაციებს საჩივრების წარდგენის პროცესი მნიშვნელოვნად გაუმარტივა, რაც საერთაშორისო დამკვირვებელი ორგანიზაციების მიერ დადებითად შეფასდა;
- საინფორმაციო რესურსებისა და საკომუნიკაციო საშუალებების კვლევის მიხედვით მომხმარებლებისთვის ცესკოს საინფორმაციო რესურსები ადვილად გამოსაყენებელია, ინფორმაცია საკმარისია და მისი მოძიება მარტივია.

სტრატეგიული მიზნის მისაღწევად დასახული იყო ორი ამოცანის გადაჯრა:

- ელექტრონული სერვისების გაუმჯობესება;
- საინფორმაციო რესურსებისა და საკომუნიკაციო საშუალებების ეფექტიანად გამოყენება.

ამოცანა 3.2.1. ელექტრონული სერვისების გაუმჯობესება

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი

მომხმარებელთა მიერ ელექტრონული სერვისები პოზიტიურად შეფასებულია

ცესკომ, საარჩევნო სისტემების საერთაშორისო ფონდის (IFES) მხარდაჭერითა და აშშ-ის საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს (USAID) მეშვეობით დანერგა ახალი სერვისი – საჩივრების ელექტრონულად წარდგენის პროგრამა. აღნიშნული ელექტრონული სერვისი ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ტექნოლოგიური და პროცედურული სიახლე იყო, რომლითაც საარჩევნო ადმინისტრაციამ შესაძლებლობა მისცა პოლიტიკურ გაერთიანებებსა და სადამკვირვებლო ორგანიზაციებს, მატერიალური სახით საჩივრების წარმოდგენასთან ერთად, ცესკოსა და საოლქო საარჩევნო კომისიებში საჩივრები ასევე წარედგინათ ელექტრონული ფორმით, რამაც საჩივრების წარდგენის პროცესი მნიშვნელოვნად გაამარტივა.

ცესკოს გადაწყვეტილებით, ცესკოში საჩივრის განხილვისას საჩივრების ავტორს მიეცა დისტანციურად მონაწილეობის შესაძლებლობა, რითაც გართულებული პანდემიური სიტუაციის პირობებში, ცესკომ უზრუნველყო დაინტერესებული პირების მაქსიმალური ჩართულობა განხილვის პროცესში და მხარეების პოზიციების უკეთ წარმოჩენის შესაძლებლობა.

საჩივრების ელექტრონულად წარდგენის პროგრამით ისარგებლა 246-მა მომხმარებელმა და ონლაინ წარადგინა 559 საჩივარი, რაც საერთო რაოდენობის 19 პროცენტი იყო. ახალი ელექტრონული სერვისის დანერგვა დადებითად შეფასდა საერთაშორისო სადამკვირვებლო ორგანიზაციების მიერ.

„ცენტრალური საარჩევნო კომისია, გამჭვირვალების ხედშეწყობის მიზნით, პასუხისმგებელია საარჩევნო კომისიებსა და სასამართლოებში შეგანიცი საჩივრებისა და საჩივრების მონაცემთა ბაზის საჭარბო ხედმისაწვდომობაზე. ბოლოგრობინდედი ცვდიდებების შედეგად, საჩივრების შეგანა შესაძლებელი იყო ჩოგორულ ბეჭდები, ასევე ერექტინული სახით ონლაინ პრაგფორმაზე გახეგისგარებულ კანდიდატების და აღვიდობის გამკვირვებელი ოჩანიზაციების წარმომადგენდების მიერ, ზოგიერთი სხვომა კი ონლაინ ჩესიმში/გისტანციურად ჩატარდა, ჩამაც ხედი შეუწყო სამართლებრივი გაცვის საშუალებებზე ხედმისწვდომობას“.

საერთაშორისო საარჩევნო სადამკვირვებლო მისია საქართველო – მუნიციპალიტეტის ორგანოთა არჩევნები, 2021 წლის 2 ოქტომბერი, მოხსენება წინასწარი მიგნებებისა და დასკვნების შესახებ. საერთაშორისო სადამკვირვებლო მისიის შემადგენლობა: ეუთოს დემოკრატიული ინსტიტუტებისა და ადამიანის უფლებების ოფისი, ევროპის საბჭოს ადგილობრივ და რეგიონულ ხელისუფალთა კონგრესი და ევროპის პარლამენტი.

„უმეტესობისთვის უახდესმა საკანონმდებლო ცვდიდებებმა საჩივრების წარდგენის და გავების განხილვის პროცესი უფრო ხედმისაწვდომი გახადა და მათ საჩივრების ერექტინულ წარდგენის შესაძლებლობა პირველად მისცა“.

ეროვნულ-დემოკრატიული ინსტიტუტის (NDI) არჩევნების შეფასების გრძელვადიანი მცირე ზომის მისიის 2021 წლის ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების შეფასების ანგარიში (1-ელი სექტემბერი-5 ნოემბერი, 2021).

ამოცანა 3.2.2. საინფორმაციო რესურსებისა და საკომუნიკაციო საშუალებების ეფექტიანად გამოყენება

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი

მომხმარებელთა კმაყოფილება გაზრდილია

2021 წელს განხორციელდა საინფორმაციო რესურსებისა და საკომუნიკაციო საშუალებების შეფასება. შეფასება განახორციელა სამუშაო ჯგუფმა, რომელმაც შეისწავლა მომხმარებელთა კმაყოფილება ცესკოს ოფიციალური ვებგვერდების www.cesko.ge; voters.cec.gov.ge; map.cec.gov.ge; sachivrebi.cec.gov.ge მიმართ.

აღნიშნული ვებგვერდები დადებითად შეაფასეს მომხმარებელთა შემდეგმა რაოდენობამ:

- ვებგვერდი www.cesko.ge – 68 პროცენტი;
- ვებგვერდი voters.cec.gov.ge – 83-მა პროცენტი;
- ვებგვერდი map.cec.gov.ge – 69 პროცენტი;
- ვებგვერდი sachivrebi.cec.gov.ge – 74-მა პროცენტი;
- ცესკო ოფიციალური „ფეისბუქ“ გვერდი – 56-მა პროცენტი.

კვლევის მონაცემებზე დაყრდნობით შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ მომხმარებლებისთვის ცესკოს საინფორმაციო რესურსები ადვილად გამოსაყენებელია, ინფორმაცია საკმარისია და მისი მოძიება მარტივია.

მიზანი 3.3. საკანონმდებლო ჩარჩოს დახვეწა და ერთგვაროვანი აღსრულების ხელშეწყობა

მნიშვნელოვანი მიღწევები:

- საარჩევნო ადმინისტრაციამ, საქართველოს ორგანულ კანონში „საქართველოს საარჩევნო კოდექსში“ შესული ცვლილებების შესაბამისად განაახლა საარჩევნო დავებისა და დისციპლინური სახდელების დაკისრების შესახებ ერთგვაროვანი პრაქტიკის დოკუმენტი;
- საქართველოს პარლამენტმა საარჩევნო ადმინისტრაციის მიერ წარდგენილი საკანონმდებლო წინადადებების მნიშვნელოვანი ნაწილი გაითვალისწინა.

2 ამოცანა	ამოცანის შედეგის 2 ინდიკატორ	4 საქმიანობა	საქმიანობის შესრულების 11 ინდიკატორი
-----------	------------------------------	--------------	--------------------------------------

სტრატეგიული მიზნის მისაღწევად დასახული იყო ორი ამოცანის გადაჭრა:

- საარჩევნო სისტემის, საკანონმდებლო სიახლეების იმპლემენტაცია და საკანონმდებლო ჩარჩოს ერთგვაროვანი აღქმის ხელშეწყობა;
- საარჩევნო პროცედურების გამარტივება და ტექნიკურ/პროცედურული საკანონმდებლო საკითხების დახვეწა. საარჩევნო ადმინისტრაციის 2020 წლის სამოქმედო გეგმა მეორე ამოცანის განხორციელებას არ ითვალისწინებდა.

ამოცანა 3.3.1. საარჩევნო სისტემის, საკანონმდებლო სიახლეების იმპლემენტაცია და საკანონმდებლო ჩარჩოს ერთგვაროვანი აღქმის ხელშეწყობა

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი

საარჩევნო ადმინისტრაციის მიერ ჩართულ მხარეებთან მიმართებაში მიღებული გადაწყვეტილებების ერთგვაროვნების პრაქტიკა არ სახელდება პრობლემად და გამოწვევად ადგილობრივი და საერთაშორისო ორგანიზაციების ანგარიშებში

2021 წელს, საკანონმდებლო ჩარჩოს დახვეწისა და ერთგვაროვანი აღსრულების ხელშესაწყობად საარჩევნო ადმინისტრაციამ, საარჩევნო სისტემების საერთაშორისო ფონდთან (IFES) და ადგილობრივ არასამთავრობო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობით, საქართველოს ორგანულ კანონში „საქართველოს საარჩევნო კოდექსში“ შესული ცვლილებებიდან გამომდინარე განაახლა საარჩევნო დავებისა და დისციპლინური სახდელების დაკისრების შესახებ ერთგვაროვანი პრაქტიკის დოკუმენტი.

განახლებული დოკუმენტის საფუძველზე სსკ-ების ხელმძღვანელმა და იურისტებმა გაიარეს ტრენინგი შემდეგ საკითხებთან დაკავშირებით: კენჭისყრის დღესთან დაკავშირებული საარჩევნო დავები, დისციპლინური სახდელების გამოყენების ერთგვაროვანი პრაქტიკა და ადმინისტრაციული რესურსების გამოყენება. ასევე, საოლქო საარჩევნო კომისიების იურისტებისთვის ჩატარდა ტრენინგი, რომლის ფარგლებშიც განხილულ იქნა საარჩევნო დავებთან დაკავშირებული სიახლეები და საარჩევნო დავების წარმოების საკითხები. ტრენინგი ჩატარდა სამ ეტაპად და დაესწრო სსკ-ების 149 ხელმძღვანელი პირი და 70 იურისტი.

საკანონმდებლო სიახლეების იმპლემენტაციის მიზნით სასწავლო პროგრამა ჩატარდა აგრეთვე 73 საოლქო საარჩევნო კომისიის 1 093 წევრისთვის და დისტანციური შეხვედრები გაიმართა 14 ადგილობრივი დამკვირვებელი ორგანიზაციის 31 და 17 საარჩევნო სუბიექტის 43 წარმომადგენლისთვის.

მიუხედავად იმისა, რომ დამკვირვებელი ორგანიზაციების მიერ საარჩევნო ადმინისტრაციის მიერ მიღებული გადაწყვეტილებების ერთგვაროვნება არ სახელდება პრობლემად, საჩივრების განხილვისთვის დაუშვებლობის პროცესი კვლავ სახელდება გამოწვევად.

„პროცედურულ საფუძვლებზე საჩივრების დაუშვებლობის პროცენტული მაჩვენებელი წინა აჩჩევნებთან შედაბით იკვლო, თუმცა ეს მაჩვენებელი მაინც მაღარი ჩჩება“.

ეროვნულ-დემოკრატიული ინსტიტუტის (NDI) არჩევნების შეფასების გრძელვადიანი მცირე ზომის მისიის 2021 წლის ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების შეფასების ანგარიში (1-ელი სექტემბერი-5 ნოემბერი, 2021).

ამოცანა 3.3.2. საარჩევნო პროცედურების გამარტივება და ტექნიკურ/პროცედურული საკანონმდებლო საკითხების დახვეწის

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი

საარჩევნო ადმინისტრაციის მიერ წარდგენილი წინადადებები კანონმდებლობაში ასახულია

საარჩევნო პროცედურების გამარტივებისა და ტექნიკურ/პროცედურული საკანონმდებლო საკითხების დახვეწის მიზნით 2021 წელს განხორციელდა 2020 წლის 31 ოქტომბრის არჩევნების დროს საოლქო საარჩევნო კომისიების მიერ გამოცემული სამართლებრივი აქტების შესწავლა და ანალიზი. ამ ანალიზის და სადამკვირვებლო ორგანიზაციების ანგარიშებში წარმოდგენილი რეკომენდაციების საფუძველზე მომზადდა საქართველოს ორგანულ კანონში „საქართველოს საარჩევნო კოდექსი“ შესატანი ცვლილებები და საკანონმდებლო წინადადებები, რომელებიც წარედგინა საქართველოს პარლამენტს.

წარდგენილი წინადადებებიდან საქართველოს პარლამენტმა გაითვალისწინა საკითხები, რომლებიც ეხებოდა ეტლით მოსარგებლე ამომრჩევლებისთვის მოქმედი დროებითი ნორმის ვადის გაგრძელებას, პანდემიის გავრცელებასთან დაკავშირებულ ღონისძიებებს, საარჩევნო ადმინისტრაციაში დასაქმებული სოციალურად დაუცველებისთვის დახმარების შენარჩუნებას, საარჩევნო პერიოდში ცესკოს სწავლების ცენტრისთვის გამარტივებული შესყიდვების უფლებას და სხვა ტექნიკურ-პროცედურულ საკითხებს.

აღსანიშნავია, რომ გარდა საკანონმდებლო ცვლილებებისა, ცესკომ, თავმჯდომარის მოადგილის გიორგი სიორიძის რეკომენდაციით, შეცვალა კენჭისყრის კაბინის სახე ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის საკრებულოსა და ქალაქ თბილისის მერის 2021 წლის 2 ოქტომბრის არჩევნებისთვის.

მიზანი 3.4. საარჩევნო ტექნოლოგიების გამოყენების ხელშეწყობა

მნიშვნელოვანი მიღწევები:

- გამოკითხვის შედეგების თანახმად, №4 კრწანისის საარჩევნო ოლქში დანერგილ ხმის დათვლის ელექტრონულ ტექნოლოგიას მხარი დაუჭირა ამომრჩეველთა 90 პროცენტების მეტმა;
- არჩევნების მართვის სისტემის განახლების მეშვეობით გამარტივდა რეგისტრაციის და რეგისტრაციასთან დაკავშირებული სტატისტიკური მონაცემების დამუშავების პროცესი. ასევე დაიზოგა დრო და ადამიანური რესურსი.

სტრატეგიული მიზნის მისაღწევად დასახული იყო ორი ამოცანის გადაჭრა:

- ინოვაციური ტექნოლოგიების დანერგვის შესაძლებლობების შესწავლა;
- ტექნოლოგიების გამოყენებით საარჩევნო პროცედურების გამარტივება.

ამოცანა 3.4.1. ინოვაციური ტექნოლოგიების დანერგვის შესაძლებლობების შესწავლა

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი

შესაბამისი საარჩევნო ტექნოლოგიები იდენტიფიცირებულია

ახალი საარჩევნო ტექნოლოგიების გამოყენების შესაძლებლობების გამოსავლენად, საარჩევნო ადმინისტრაციამ შეისწავლა საერთაშორისო კარგი პრაქტიკა. კერძოდ, განხილულ იქნა ყირგიზეთისა და სომხეთის გამოცდილება.

საარჩევნო რეფორმის ფარგლებში, საქართველოს პარლამენტში შექმნილი „საპარლამენტო რეფორმის სამუშაო ჯგუფი“-ს ფორმატში მიღებული გადაწყვეტილების შედეგად ცესკოს მიენიჭა საარჩევნო პროცესში ზოგიერთი პროცედურის ელექტრონული საშუალებებით განხორციელების უფლებამოსილება. აღნიშნულიდან გამომდინარე, №4 კრწანისის საარჩევნო ოლქში შემავალ 31 საარჩევნო უბანზე, ცესკომ ელექტრონული აპარატების საშუალებით განახორციელა ხმის დათვლის საპილოტე პროექტი, რომელსაც ცესკოს წევრი დიმიტრი ჯავახაძე ხელმძღვანელობდა.

პროექტის განმახორციელებლად შეირჩა ნიდერლანდების სამეფოში რეგისტრირებული საარჩევნო ტექნოლოგიებისა და სერვისის გლობალური მიმწოდებელი კომპანია Smartmatic International B.V., რომელმაც პროექტი უსასყიდლოდ განახორციელა. საპილოტე პროექტის ფარგლებში, ხმის დათვლის ელექტრონული ტექნოლოგიებიდან შერჩეული იქნა, საარჩევნო უბანის ხმის მთვლელი ოპტიკური სკანერი (PCOS).

ელექტრონული ტექნოლოგიების გამოყენებით დათვლილ მონაცემებს ჰქონდა მხოლოდ საინფორმაციო ხასიათი, ხოლო არჩევნების შედეგების დათვლა თითოეულ საარჩევნო უბანზე განხორციელდა ხელით, კანონმდებლობით დადგენილი პროცედურების შესაბამისად. არჩევნების ელექტრონული და ხელით დათვლის შედეგები 99.7 პროცენტით დაემთხვა ერთმანეთს, რაც იმის მაჩვენებელია, რომ ამომრჩეველმა ნათლად გაიგო და მაქსიმალურად ზუსტად შეასრულა ხმის მიცემის ახალი პროცედურა.

ტექნოლოგიური სიახლის მიმართ ამომრჩეველთა დამოკიდებულების გამოსავლენად საარჩევნო ადმინისტრაციამ ჩაატარა კვლევა და გამოკითხა 600 ამომრჩეველი. ამომრჩეველთა დამოკიდებულება შემდეგ მონაცემებში გამოისახა:

- მოეწონა ტექნოლოგია – 97 პროცენტი;
- არ გასჭირვებია ხმის მიცემა ახალი ტექნოლოგიით - 98 პროცენტი;
- უფრო სანდოდ მიაჩნდა ახალი ტექნოლოგია ვიდრე ტრადიციული – 94 პროცენტი;
- ემხრობა ახალი ტექნოლოგიის სრულმასშტაბიან დანერგვას საქართველოში – 94 პროცენტი.

ამოცანა 3.4.2. ტექნოლოგიების გამოყენებით საარჩევნო პროცედურების გამარტივება

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი

დანერგილი ტექნოლოგიური ცვლილებები პოზიტიურად შეფასებულია

საარჩევნო პროცედურების გამარტივების მიზნით, საკანონმდებლო ცვლილებების შესაბამისად, განხორციელდა ცვლილებები არჩევნების მართვის სისტემის სხვადასხვა მოდულებში. ძირითადი ცვლილებები შეეხო 5 მოდულს.

- გადაკეთდა მოდული „კონკურსანტები“ და აპლიკანტების მონაცემებს დაედო შეზღუდვა გასულ არჩევნებზე პოლიტიკური პარტიების მიერ დანიშნულ წევრებთან კვეთის შემთხვევაში;
- მოდულში „საერთაშორისო დამკვირვებლები“ დაემატა პიროვნებაზე ანკეტური მონაცემების გამოტანის ფუნქცია, ასევე ხელით შეტანილ (გვარი, სახელი) არაქართულ მონაცემებზე რედაქტირების შესაძლებლობა;
- მოდულში „პარტიული სიები“ სსკ-ს ფუნქციებს დაემატა გენდერული სტატისტიკის დათვლის მექანიზმი;
- მოდულში „საინიციატივო ჯგუფები“ როგორც ცესკოს, ასევე სსკ-ს ნაწილში შესაძლებელი გახდა კანდიდატის წარმდგენის მონაცემების შენახვა, აგრეთვე მოდულში „საუბნო საარჩევნო კომისიის წევრები“-ს ქვემოდულს დაემატა ახალი ფუნქცია, კამერებზე ზედამხედველი პირის სტატისტიკის აღრიცხვისათვის;
- მოდულის „საუბნო საარჩევნო კომისიის წევრები“-ს ქვემოდულში შეიცვალა წევრთა რაოდენობა, როგორც პარტიების დანიშნულ, ისე სსკ-ს არჩეულ წევრებში.

განხორციელებული ცვლილებების შედეგად, საარჩევნო ადმინისტრაციისთვის მნიშვნელოვნად გამარტივდა რეგისტრაციის და რეგისტრაციასთან დაკავშირებული სტატისტიკური მონაცემების დამუშავების პროცესი. ასევე დაიზოგა დრო და ადამიანური რესურსი.

სტრატეგიული პრიორიტეტი 4. ინკლუზიური საარჩევნო გარემო

თანაბაზი, ყველასათვის ხედმისაწვდომი საარჩევნო გარემოს განვითახება, საარჩევნო პროცესში ყველა მხარის ჩართულობის ხედშეწყობა.

სტრატეგიული პრიორიტეტი მოიცავდა ორ სტრატეგიულ მიზანს:

1. საარჩევნო პროცესებში მოწყვლადი ჰავაფების მონაწილეობის გაუმჯობესება;
2. თანაბარი საარჩევნო გარემოს ხელშეწყობა.

მიზანი 4.1. საარჩევნო პროცესებში მოწყვლადი ჰავაფების მონაწილეობის გაუმჯობესება

მნიშვნელოვანი მიღწევები:

- ეთნიკური უმცირესობებით მქიდროდ დასახლებული რეგიონებში მცხოვრები და საქართველოს სხვა რეგიონების ამომრჩევლები თანაბარად იყვნენ ჩართული საარჩევნო პროცესში;
- მუნიციპალიტეტის ორგანოთა 2021 წლის 2 ოქტომბრის არჩევნებისთვის საარჩევნო პროცესებში შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირების ჩართულობის უზრუნველსაყოფად განხორციელდა ყველა დაგეგმილი მექანიზმი.

2 ამოცანა	ამოცანის შედეგის 2 ინდიკატორ	8 საქმიანობა	საქმიანობის შესრულების 21 ინდიკატორი
-----------	------------------------------	--------------	--------------------------------------

სტრატეგიული მიზანის მისაღწევად დასახული იყო ორი ამოცანის გადაჭრა:

- საარჩევნო პროცესებში ეთნიკური უმცირესობების ჩართულობის ხელშეწყობა ხელმისაწვდომი ინფორმაციის უზრუნველყოფით;
- საარჩევნო პროცესებში შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირების და სხვა სპეციალური ჰავაფების ჩართულობის წახალისება.

ამოცანა 4.1.1. საარჩევნო პროცესებში ეთნიკური უმცირესობების ჩართულობის ხელშეწყობა ხელმისაწვდომი ინფორმაციის უზრუნველყოფით

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი

საარჩევნო პროცესებში ეთნიკური უმცირესობების ჩართულობის ხელშეწყობისთვის გამოყენებული მექანიზმების რაოდენობა

მუნიციპალიტეტის ორგანოთა 2021 წლის 2 ოქტომბრის არჩევნებისთვის, საარჩევნო პროცესებში ეთნიკური უმცირესობების ჩართულობის უზრუნველსაყოფად, საარჩევნო ადმინისტრაციამ სომხურ და აზერბაიჯანულ ენებზე თარგმნა და ხელმისაწვდომი გახადა საარჩევნო დოკუმენტაცია და სხვა საინფორმაციო მასალები.

ეთნიკური უმცირესობებით მქიდროდ დასახლებულ რეგიონებში ამომრჩევლებისთვის სომხურ და აზერბაიჯანულ ენებზე მისაწვდომი იყო შემდეგი საარჩევნო დოკუმენტაცია და სხვა საინფორმაციო მასალა:

- საარჩევნო ბიულეტენი და ბიულეტენის შევსების წესი;
- ამომრჩეველთა ერთიანი სია;
- კენჭისყრაში მონაწილეობის ამსახველი პოსტერი;
- ცესკოს 2021 წლის 23 აგვისტოს №51/2021 დადგენილება „საარჩევნო კომისიების კუთვნილ ან/და საარჩევნო კომისიებისათვის გადაცემულ შენობებში შესვლისას/გამოსვლისას და შენობებში ყოფნისას/გადაადგილებისას სანიტარულ-ჰიგიენური მოთხოვნების დადგენის შესახებ“;
- ცესკოს 2021 წლის 23 აგვისტოს №52/2021 დადგენილება „ახალი კორონავირუსით (SARS-CoV-2) გამოწვეული ინფექციის (COVID-19) გავრცელების პრევენციის მიზანით მუნიციპალიტეტის ორგანოთა 2021 წლის 2 ოქტომბრის არჩევნების კენჭისყრის დღისთვის ზოგიერთი საარჩევნო ღონისძიებისა და სანიტარიულ-ჰიგიენური მოთხოვნების განსაზღვრის შესახებ“;

- ცესკოს 2021 წლის 23 აგვისტოს №55/2021 დადგენილება „მუნიციპალიტეტის წარმომადგენლობითი ორგანოს-საკრებულოს და თვითმმართველი ქალაქის/თვითმმართველი თემის 2021 წლის 2 ოქტომბრის არჩევნებისას ხმის დათვლის პროცესის ვიდეოფიქსაციის წესის განსაზღვრის შესახებ“;
- საქართველოს ორგანული კანონის „საქართველოს საარჩევნო კოდექსი“ მუხლი 2001 – „ეტლით მოსარგებლე ამომრჩეველთა დროებითი წესი“;
- ინფორმაცია საარჩევნო სუბიექტების (პოლიტიკური პარტიები, კანდიდატები) შესახებ;
- ინფორმაცია საარჩევნო სერვისების შესახებ;
- ცესკოს თავმჯდომარის მიმართვა ახალგაზრდა ამომრჩევლებს – მათ, ვინც პირველად მონაწილეობდა არჩევნებში.

შესაბამისი რეგიონების ტელე და რადიო კომპანიების ეთერში განთავსდა აზერბაიჯანულ და სომხურ ენებზე ნათარგმნი 13 საინფორმაციო რგოლი. ბეჭდური სახით სომხურ და აზერბაიჯანულ ენებზე ნათარგმნი საარჩევნო ინფორმაცია განთავსდა გაზეთებში „ვრასტანი“ და „გურგასტანი“. ინფორმირების კამპანიის „ვესაუბრებით ამომრჩევლებს“ ფარგლებში ეთნიკური უმცირესობებით დასახლებულ სოფლებში ჩატარდა 13 შეხვედრა, მათ შორის ექვსი აზერბაიჯანულენოვან ამომრჩევლებთან, ხუთი სომხურენოვან ამომრჩევლებთან და ორი მცირერიცხოვან ეთნიკურ ჯგუფებთან.

ამომრჩეველთა აქტივობამ საქართველოს მასშტაბით შეადგინა 52 პროცენტი, ხოლო ეთნიკური უმცირესობებით დასახლებულ რეგიონების მასშტაბით – 49.65 პროცენტი. უმნიშვნელო განსხვავება ამომრჩეველთა აქტივობის მაჩვენებლებს შორის მიუთითებს ამომრჩეველთა ჩართულობის თანაბარ დონეზე ეთნიკური უმცირესობებით მჭიდროდ დასახლებულ რეგიონებსა და საქართველოს სხვა რეგიონებში.

ეთნიკური უმცირესობის ჩართულობის ხელშეწყობისთვის განხორციელებული საქმიანობა დადებითად შეაფასა საერთაშორისო საარჩევნო სადამკირვებლო მისიამ.

„კანონის შესაბამისად ამომჩეველთა სიები, ბიუღეგენები, ოქმები და კენჭისყალის ღლის ჩანაწერთა წიგნი ითახვმნა უმცირესობათა ენაზე უმცირესობებით დასახლებულ ჩეგიონებში ახსებულ საუბნო კომისიებში. აღნიშნულ ჩეგიონებში ცენტრალური საარჩევნო კომისიამ საუბნო საარჩევნო კომისიებს განვითარები სომხურ და აზერბაიჯანულ ენებზე ჩაუტარა.“

საერთაშორისო საარჩევნო სადამკირვებლო მისია საქართველო – მუნიციპალიტეტის ორგანოთა არჩევნები, 2021 წლის 2 ოქტომბერი, მოხსენება წინასწარი მიგნებებისა და დასკვნების შესახებ. საერთაშორისო სადამკირვებლო მისიის შემადგენლობა: ეუთოს დემოკრატიული ინსტიტუტებისა და ადამიანის უფლებების ოფისი, ევროპის საბჭოს ადგილობრივ და რეგიონულ ხელისუფალთა კონგრესი და ევროპის პარლამენტი.

ამოცანა 4.1.2. საარჩევნო პროცესებში შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირების და სხვა მიზნობრივი ჯგუფების ჩართულობის წახალისება

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი

საარჩევნო პროცესებში შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირების და სხვა მიზნობრივი ჯგუფების ჩართულობის წახალისებისთვის გამოყენებული მექანიზმების რაოდენობა

საარჩევნო ადმინისტრაციამ, მუნიციპალიტეტის ორგანოთა 2021 წლის 2 ოქტომბრის არჩევნებისთვის, საარჩევნო პროცესებში შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირების ჩართულობის უზრუნველსაყოფად შშმ პირების საჭიროებების გათვალისწინებით აღჭურვა საარჩევნო უბნები, მისაწვდომი გახადა საინფორმაციო/სარეკლამო მასალები, გადამზადდა საოლქო და საუბნო საარჩევნო კომისიების წევრები და განახორციელა არჩევნებში ეტლით მოსარგებლე ამომრჩეველთა მონაწილეობასთან დაკავშირებული საკანონმდებლო ცვლილებების იმპლემენტაცია.

არჩევნების ორივე ტურის კენჭისყრის დღეს შშმ პირებისთვის საარჩევნო უბანზე მისაწვდომი იყო შემდეგი სერვისები:

- ეტლით მოსარგებლე ამომრჩევლებისთვის – ადაპტირებულ საარჩევნო უბნებზე ხმის მიცემის სპეციალური კაბინა;
- მცირებედველი ამომრჩევლებისთვის – ორი ცალი გამადიდებელი ლინზა;
- უსინათლო ამომრჩევლებისთვის – საარჩევნო ბიულეტენის შესავსები ჩარჩო/ფორმა;
- ამომრჩევლებისთვის ყველა საარჩევნო უბანზე გამოკრული იყო კენჭისყრაში მონაწილეობის ამსახველი პოსტერი.

ეტლით მოსარგებლე ამომრჩეველთა არჩევნებში მონაწილეობის საკანონმდებლო რეგულაციის შესახებ ეტლით მოსარგებლე ამომრჩეველთა ინფორმირებისთვის ცესკომ დაამზადა და სატელევიზიო ეთერში განათავსა ვიდეოროგოლი. არჩევნების დროს საარჩევნო უბის ცვლილება მოითხოვა და აღნიშნული სერვისით არჩევნების I ტურში ისარგებლა 12-მა, ხოლო II ტურში – ეტლით მოსარგებლე ცხრა ამომრჩეველმა.

73 საარჩევნო ოლქში შემავალი 3 664 საარჩევნო უბნიდან, ეტლით მოსარგებლე ამომრჩევლებისთვის მისაწვდომი იყო მარტივი ადაპტაციით – 254, ხოლო პანდუსით – 869 საარჩევნო უბანი. ცესკოს ვებგვერდზე ბანერში „საარჩევნო რუკა“ განთავსდა დეტალური ინფორმაცია საარჩევნო უბნების შესახებ, მათ შორის დასურათებულ ფორმატში.

ცესკოს მიერ ამომრჩეველთა ინფორმირების მიზნით მომზადებული ვიდეორგოლები ყრუ და სმენადაქვეითებული პირებისთვის უზრუნველყოფილი იყო სურდო თარგმანით. ასევე, ცესკოს საინფორმაციო ბრიფინგები პირდაპირ ეთერში შუქდებოდა სურდო თარგმანის თანხლებით.

ყრუ და სმენადაქვეითებულ ამომრჩეველს ცესკოს ვებგვერდზე რეგისტრაციის გავლის შემდეგ შეეძლოთ ინფორმაციის მიღება ვიდეო ზარის საშუალებით ცესკოს კონტაქტ-პაბის უსტური ენის მცოდნე ოპერატორისგან. ცესკოსა და სწავლების ცენტრის ვებგვერდები სრულად მისაწვდომი იყო უსინათლო და მცირემხედველი პირებისთვის.

შშმ ამომრჩეველთა არჩევნებში დამოუკიდებლად მონაწილეობის ხელშეწყობისთვის მომზადდა სპეციალური ინსტრუქცია, რომლის მიხედვით გადამზადდა 73 სსკ-ს ხელმძღვანელი პირი. ამავე ინსტრუქციის შესაბამისად შეიქმნა და საუბნო საარჩევნო კომისიის წევრთა ტრენინგების განახლებულ კონცეფციაში აისახა დისტანციური სასწავლო მოდული „შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე ამომრჩეველთა არჩევნებში დამოუკიდებლად მონაწილეობის ხელშეწყობა“. ელექტრონული სასწავლო პროგრამა გაიარა და ტესტირებაში მონაწილეობა მიიღო 1397-მა მომხმარებელმა. ტესტირება წარმატებით გაიარა და სერტიფიკატი მიიღო 1154-მა პირმა (ტესტირებაში მონაწილეთა 83 პროცენტი).

მიზანი 4.2. თანაბარი საარჩევნო გარემოს ხელშეწყობა

მნიშვნელოვანი მიღწევები:

- საარჩევნო ინფორმაციის გენდერულ ჭრილში მისაღებად მომხმარებლები ინტენსიურად სარგებლობდნენ გენდერული პორტალით.

2 ამოცანა	ამოცანის შედეგის 2 ინდიკატორ	2 საქმიანობა	საქმიანობის შესრულების 4 ინდიკატორი
-----------	------------------------------	--------------	-------------------------------------

სტრატეგიული მიზნის მისაღებად დასახული იყო ორი ამოცანის გადაჭრა:

- გენდერული თანასწორობის ხელშეწყობის მიზნით ღონისძიებების განხორციელება;
- საარჩევნო პროცესებში ქალთა ჩართულობის წახალისება.

ამოცანა 4.2.1. გენდერული თანასწორობის ხელშეწყობის მიზნით ღონისძიებების განხორციელება

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი

გენდერული თანასწორობის ხელშეწყობის მიზნით განხორციელებული ღონისძიებების რაოდენობა

გენდერული პორტალის ამოქმედების შემდეგ ჩართული მხარეებისთვის მისაწვდომია საარჩევნო ინფორმაცია გენდერულ ქრილში. მუნიციპალიტეტის ორგანოთა არჩევნების I და II ტურის შემდეგ გენდერულ პორტალზე აიტვირთა და ხელმისაწვდომი გახდა ინფორმაცია ამომრჩეველთა ერთიან სიაში რეგისტრირებული ამომრჩევლების, რეგისტრირებული საარჩევნო სუბიექტების, არჩეული მერებისა და საკრებულოების, წევრების, დამკვირვებელი ორგანიზაციების, მედიის აკრედიტირებული წარმომადგენლებისა და საარჩევნო ადმინისტრაციის შესახებ. ასევე, შემუშავდა და პორტალზე აიტვირთა გაერთიანებული ინფორმაცია I და II ტურის შედეგების შესახებ.

პორტალი მოიცავს ინფორმაციას 2014 წლიდან ჩატარებული არჩევნების შესახებ დამუშავებად ფორმატში (Excel) და ხელმისაწვდომია ჩართული მხარეებისთვის. პორტალი სხვადასხვა წლებში ჩატარებული ერთი ტიპის არჩევნების მონაცემების შედარების შესაძლებლობას იძლევა.

2021 წელს გენდერულ პორტალზე მომხმარებლები 5 000-ჯერ შევიდნენ 1385 უნიკალური IP მისამართიდან.

ამოცანა 4.2.2. საარჩევნო პროცესებში ქალთა ჩართულობის წახალისება

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი

საარჩევნო პროცესებში ქალთა ჩართულობის წახალისების მიზნით გამოყენებული მექანიზმების რაოდენობა

საარჩევნო ადმინისტრაციამ, სწავლების ცენტრთან ერთად, პოტენციური კანდიდატი ქალების შესაძლებლობის განვითარებაზე ორიენტირებული დისტანციური საინფორმაციო-სასწავლო პროგრამის ჩატარებით წახალისა საარჩევნო პროცესებში ქალთა ჩართულობა.

ადგილობრივი არასამთავრობო ორგანიზაციებისა და არჩევნებისთვის რეგისტრირებული პოლიტიკური პარტიისთვის შეთავაზებულ ტრენინგში „ქალთა შესაძლებლობების განვითარების ხელშეწყობა პასური საარჩევნო უფლების განსახორციელებლად“ მხოლოდ 12-მა პოლიტიკურმა პარტიამ წარმოადგინა 29 პოტენციური კანდიდატი ქალი.

2020 წელს, რვა პოლიტიკური პარტიის წარმომადგენელმა 26-მა პოტენციურმა კანდიდატმა ქალმა დისტანციურად გაიარა ტრენინგი და გაეცნო კანდიდატისთვის მნიშვნელოვან საარჩევნო საკითხებს.

სტრატეგიული პრიორიტეტი 5. მართვის ეფექტიანობა და ინსტიტუციური გაძლიერება

მართვის ეფექტიანობის ზედისა და ინსტიტუციური სხურყოფის შეღეგად აჩჩევნებში ჩახთუდი მხახეებისთვის სათანადო ხარისხის სექციების მიწოდება.

სტრატეგიული პრიორიტეტი მოიცავს ორ სტრატეგიულ მიზანს:

1. მართვის ეფექტიანობის და ხარისხის კონტროლის მუდმივი გაუმჯობესება;
2. ადამიანური რესურსების შესაძლებლობების განვითარება.

მიზანი 5.1. მართვის ეფექტიანობის და ხარისხის კონტროლის მუდმივი გაუმჯობესება

მნიშვნელოვანი მიღწევები:

- 2021 წელს ცესკომ არჩევნების მართვის სფეროში ხარისხის მართვის საერთაშორისო სტანდარტის - ISO 9001:2015 განახლებული სერტიფიკატი მიიღო;
- შეიქმნა ადამიანური რესურსების მართვის პოლიტიკის დოკუმენტი;
- შეიქმნა ცესკოს ადმინისტრაციული შენობის და სსკ-ების შენობების რისკების ინდივიდუალური დოკუმენტები და შრომის უსაფრთხოების და ფანმრთელობის დაცვის სისტემის მართვის სახელმძღვანელო.

4 ამოცანა	ამოცანის შედეგის 4 ინდიკატორ	7 საქმიანობა	საქმიანობის შესრულების 9 ინდიკატორი
-----------	------------------------------	--------------	-------------------------------------

სტრატეგიული მიზნის მისაღწევად დასახული იყო ოთხი ამოცანის გადაჭრა:

- ხარისხის მართვის სტანდარტის (ISO) განვითარება;
- რისკებისა და კრიზისების მართვისა შესაძლებლობების განვითარება;
- ელექტრონული ინსტრუმენტების საშუალებით მართვის ეფექტიანობის გაუმჯობესება;
- ინსტიტუციური ეფექტიანობის გაუმჯობესება.

ამოცანა 5.1.1. მართვის ხარისხის სტანდარტის (ISO) განვითარება

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი

მართვის ხარისხის სტანდარტის (ISO) შენარჩუნებულია და საკონტროლო აუდიტი წარმატებით გავლილია

2021 წელს ცესკომ გაიარა ხარისხის სისტემების შიდა აუდიტი და მეორე გარე საკონტროლო აუდიტი. ჩატარებული აუდიტის თანახმად ადგილი არ ჰქონდა შეუსაბამო გადახრებს, რის საფუძველზეც ცესკომ არჩევნების მართვის სფეროში ხარისხის მართვის საერთაშორისო სტანდარტის - ISO 9001:2015 განახლებული სერტიფიკატი მიიღო.

ხარისხის მართვის მენეჯერისა და ხარისხის მართვის სისტემის შემუშავების და დანერგვის საკონტრინაციო საბჭოს მიერ ჩატარდა ცესკოს პარატის მენეჯმენტის ანალიზი. განახლდა ხარისხის მართვასთან დაკავშირებული ყველა საჭირო დოკუმენტი, KPI ბიზნეს პროცესების აღმნიშვნელი PD დოკუმენტი, გარე პროვაიდერების SWAT ანალიზის დოკუმენტი, შიდა აუდიტის 2021 წლის გეგმა, შიდა და გარე დოკუმენტების ჩამონათვალი, ჩართული მხარეების მიერ კმაყოფილების განმსაზღვრელი დოკუმენტები. აგრეთვე, შედგა შეუსაბამობის ოქმები და განხორციელდა მაკორექტირებელი ქმედებები. შემუშავდა ხარისხის განვითარების 2021 წლის სტრატეგიული გეგმა, რომელიც დისტანციურად დამტკიცდა საბჭოს ონლაინ სხდომაზე.

აღსანიშნავია, რომ ადამიანური რესურსების მართვისა და შრომის უსაფრთხოების დეპარტამენტის ორმა თანამშრომელმა გაიარა შპს „მენეჯმენტის სისტემების“ ორგანიზებულ ტრენინგი ხარისხის მენეჯმენტის შიდა აუდიტი ISO 19011:2018“, მათ გადაეცათ საერთაშორისო სერტიფიკატები.

ამოცანა 5.1.2. რისკებისა და კრიზისების მართვის შესაძლებლობების განვითარება

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი

რისკები იდენტიფიცირებულია და კრიზისების მართვის მექანიზმები შემუშავებულია

2021 წელს ცესკოს აპარატში განხორციელდა სტრუქტურული ცვლილებები. განხორციელებული ცვლილებების შესაბამისად მოხდა რისკების იდენტიფიცირება და განახლდა რისკების მართვის დოკუმენტი.

ამოცანა 5.1.3. ელექტრონული ინსტრუმენტების საშუალებით მართვის ეფექტიანობის გაუმჯობესება

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი

ელექტრონული შესაძლებლობები შექმნილი და დანერგილია

საარჩევნო ადმინისტრაციის სტრატეგიული და სამოქმედო გეგმების, ცესკოს სტრუქტურული ერთეულების/სწავლების ცენტრის კვარტალური პროგრეს ანგარიშების და კონსოლიდირებული პროგრეს ანგარიშების შედგენის პროცესის ერთიანი ელექტრონული პლატფორმის ჩამოყალიბების მიზნით, 2018 წელს გადაწყდა დაგეგმვისა და ანგარიშების ელექტრონული პროგრამის შექმნა.

პროგრამას საარჩევნო ადმინისტრაცია საკუთარი რესურსებით ქმნიდა, თუმცა იმის გამო, რომ ვერ მოხერხდა პილოტირების პროცესში გამოვლენილი ხარვეზების სრულად აღმოფხვრა, გადაწყდა პროგრამის შემუშავების პროცესში გარე შემსრულებლის ჩართვა და პროცესის დასრულება გადაიდო 2022 წლისთვის.

ამოცანა 5.1.4. ინსტიტუციური ეფექტიანობის გაუმჯობესება

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი

ინსტიტუციური ეფექტიანობის ხელშემწყობი მექანიზმები გაუმჯობესებულია

ინსტიტუციური ეფექტიანობის გაუმჯობესების თვალსაზრისით მნიშვნელოვანი სიახლე იყო ცესკოს ადამიანური რესურსების მართვის პოლიტიკის დოკუმენტის შექმნა. დოკუმენტი ცესკოს აპარატის თანამშრომლების აქტიური ჩართულობით შემუშავდა და ცესკოს თავმჯდომარის ბრძანებით დამტკიცდა. დოკუმენტით განისაზღვრა ცესკოს ძირითადი მიზანები ადამიანური რესურსების მართვის მიმართულებით, მათ შორის, ეფექტიანი რეკრუტირების მოდელისა და არამატერიალური წახალისების ფორმები.

გარდა ამისა, 2021 წელს, საარჩევნო ადმინისტრაციამ აღადგინა ახალი კორონავირუსის (COVID-19) გავრცელების პრევენციასთნ დაკავშირებული ღონისძიებების გამო შეჩერებული დაკვემდებარებული ერთეულების ფინანსური და შესაბამისობის აუდიტის პროცესი და ჩამოაყალიბა შრომის უსაფრთხოების და ფანმრთელობის დაცვის სისტემა. რისკების ანალიზისა და დადგენილი კრიტერიუმების საფუძველზე შეიტანა და ჩატარდა ოთხი სსკ-ს ფინანსური და შესაბამისობის აუდიტი. აუდიტის დასრულების შემდეგ შიდა აუდიტორული ანგარიშები გადაეგზავნა აუდიტის ობიექტებს – საოლქო საარჩევნო კომისიებს.

ცესკოს თავმჯდომარის ბრძანების საფუძველზე დამტკიცებული საოლქო საარჩევნო კომისიების საქმიანობის გეგმის განხორციელებამ ხელი შეუწყო ცესკოსა და სსკ-ების კოორდინირებულ საქმიანობას.

შრომის უსაფრთხოების შესახებ საქართველოს ორგანული კანონის, სხვა სამართლებრივი აქტებისა და სტანდარტების მოთხოვნათა შესაბამისად, ცესკოსა და 73 სსკ-ში განხორციელდა შრომის უსაფრთხოების და ფანმრთელობის დაცვის სიტემის სრული ინსპექტირება. ინსპექტირების შედეგების საფუძველზე შეიქმნა ცესკოს ადმინისტრაციული შენობის და სსკ-ების შენობების რისკების შეფასების ინდივიდუალური დოკუმენტები და შრომის უსაფრთხოების და ფანმრთელობის დაცვის სისტემის მართვის სახელმძღვანელო.

მიზანი 5.2. ადამიანური რესურსების შესაძლებლობების განვითარება

მნიშვნელოვანი მიღწევები:

- 2021 წლის განმავლობაში ტრენინგი გაიარა და პროფესიული კვალიფიკაცია აიმაღლა საარჩევნო ადმინისტრაციის 1 197-მა თანამშრომელმა;
- 2021 წელს 36 პროცენტით გაიზარდა საარჩევნო ადმინისტრაციაში ცესკოს საგანმანათლებლო პროგრამების მონაწილეთა დასაქმების საერთო მაჩვენებელი.

3 ამოცანა	ამოცანის შედეგის 3 ინდიკატორ	8 საქმიანობა	საქმიანობის შესრულების 30 ინდიკატორი
-----------	------------------------------	--------------	--------------------------------------

სტრატეგიული მიზნის მისაღწევად დასახული იყო სამი ამოცანის გადაჭრა:

- თანამშრომელთა პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა;
- ადამიანური კაპიტალის შენარჩუნება და წახალისება;
- ორგანიზაციული ეთიკისა და კორპორატიული კულტურის განმტკიცება.

ამოცანა 5.2.1. თანამშრომელთა პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი

პროფესიული განვითარების მექანიზმების რაოდენობა

2021 წელს, თანამშრომელთა პროფესიული განვითარებისთვის, საარჩევნო ადმინისტრაციამ განახორციელა ტრენინგების წლიური გეგმა, მენტორინგის პროცესი და საორიენტაციო პროგრამა ახლად დანიშნული/არჩეული თანამშრომლებისთვის.

ინფორმაცია თანამშრომელთა პროფესიულ განვითარებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით საარჩევნო ადმინისტრაციის და სწავლების ცენტრის მიერ განხორციელებული სასწავლო პროგრამების შესახებ იხილეთ ცხრილში (4).

სასწავლო პროგრამის ასახელება	პროგრამის მონაწილეები	პროგრამის მონაწილეთა რაოდენობა	პროგრამის მონაწილეთა რაოდენობა 2020 წელს
საორიენტაციო სასწავლო პროგრამა		55	54
არჩევნების მიმოხილვა - ზოგადი სასწავლო კურსი	ახლად დანიშნული/ არჩეული თანამშრომლები	21	20
შრომითი ურთიერთობები		55	32
საქმისწარმოების ელექტრონული პროგრამა (eDocument)		9	2
სასწავლო პროგრამა "საარჩევნო ადმინისტრატორის კურსები - საუბრო საარჩევნო კომისიების პოტენციური წევრებისთვის"	საუბრო საარჩევნო კომისიების პოტენციური წევრები	11889	7104
საქმისწარმოებისა და საარჩევნო რეგისტრაციების ტრენინგი	სსკ-ების თავმჯდომარეები და მდივნები	150	150
არჩევნების მართვის სისტემა „არმასი“-ს ინსტრუქტაჟი	სსკ-ების წევრები	150	130
საარჩევნო დავებთან დაკავშირებული ადმინისტრაციული წარმოების შესახებ	სსკ-ების წევრები	124	124
"საოლქო საარჩევნო კომისიის წევრთა ქცევის ზოგადი წესებისა და პროფესიული ეთიკის შესახებ"	სსკ-ების წევრები	219	
კიბერ - ჰიგიენა	სსკ-ების წევრები	370	
დავებთან დაკავშირებული ადმინისტრაციული წარმოების შესაძლებლობების გაძლიერება	სსკ-ების წევრები	73	
კომუნიკაციის მეთოდები	კონტაქტ - ჰაბის ოპერატორები	18	
საქმისწარმოების ელექტრონული პროგრამა (eDocument)	სსკ-ების თავმჯდომარეები და მდივნები	150	

ტრენინგების საჭიროებათა ანალიზის შედეგად მომზადდა და ცესკოს თავმჯდომარის ბრძანებით დამტკიცდა ტრენინგების წლიური გეგმა. გეგმის მიხედვით ჩატარდა ოთხი ტრენინგი და გადამზადდა შვიდი პირი, გეგმის გარდა ჩატარდა ცხრა ტრენინგი და გადამზადდა 579 პირი. ინფორმაცია ჩატარებული ტრენინგების შესახებ იხილეთ ცხრილში (5).

ცხრილი 5

ტრენინგების წლიური გეგმით გათვალისწინებული სასწავლო კურსის დასახელება	მონაწილეთა რაოდენობა
საქართ სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვა საერთაშორისო სტანდარტების (IPSAS) მიხედვით ფინანსური ანგარიშების ფორმების შევსების წესი	3
CCNA(Cisco Certified Network Associate)	1
შრომის უსაფრთხოების აკრედიტებული პროგრამა	2
მოხელის პროფესიული განვითარების პროგრამა „მოხელის მენეჯერული უნარები	1
ტრენინგების წლიური გეგმის გარდა ჩატარებული სასწავლო კურსის დასახელება	
ხარისხის მენეჯმენტის შიდა აუდიტი ISO 19011	2
Querying Data with Transact-SQL	7
COVID-19 და შრომისა და ფანმრთელობის უსაფრთხოება	4
„შრომის უსაფრთხოების ზოგადი პრინციპები“, „სახანძრო უსაფრთხოება და ევაკუაციის ღონისძიებები“, „საგანგებო სიტუაციებზე რეაგირება“	537
სახელმწიფო ენა საქართ სამსახურში	7
Regional training on Measuring SDG 16 in Asia	3
სამუშაოს აღწერილობების ჰარმონიზაციის მეთოდოლოგია	4
კარგი მმართველობა გენდერული თანასწორობისთვის საქართველოში	7
სექსუალური შევიწროების რეგულირება საქართ სივრცეში და სამუშაო ადგილას	8

კვალიფიციური ადამიანური რესურსის რეზირვის შესაქმნელად, საუბნო საარჩევნო კომისიების პოტენციური წევრებისთვის ჩატარდა საარჩევნო ადმინისტრატორის კურსი.

ცესკოს თავმჯდომარის ბრძანების საფუძველზე, ცესკოს აპარატში მენტორის სტატუსი მიენიჭა ოთხ პირს, რომლებმაც მენტორობა გაუწიეს ოთხ შეგირდს.

სულ, 2021 წლის განმავლობაში პროფესიული განვითარების ტრენინგი გაიარა საარჩევნო ადმინისტრაციის 1 197-მა თანამშრომელმა.

ამოცანა 5.2.2. ადამიანური კაპიტალის შენარჩუნება და წახალისება

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი

კვალიფიციური ადამიანური კაპიტალი შენარჩუნებულია, წახალისების მექანიზმები დანერგილია

ცესკოს მიერ საარჩევნო ადმინისტრაციის ტრენინგების პოლიტიკის დოკუმენტის განხორციელებულმა ანალიზმა ცხადყო, რომ საჭიროა კვალიფიციური კადრების მოზიდვა-შენარჩუნების ეფექტური მექანიზმების შემუშავება. ცესკოს ადამიანური რესურსების მართვის პოლიტიკის დოკუმენტით განისაზღვრა ცესკოს ძირითადი მიზანები ადამიანური რესურსების მართვის მიმართულებით, მათ შორის, ეფექტიანი რეკრუტირების მოდელისა და არამატერიალური წახალისების ფორმები.

კვალიფიციური ადამიანური კაპიტალის შენარჩუნების თვალსაზრისით მნიშვნელოვანი იყო ცესკოს საგანმანათლებლო პროგრამების მონაწილეთა დასაქმება საარჩევნო ადმინისტრაციაში. განხორციელებული ანალიზის თანახმად, მუნიციპალიტეტის ორგანოთა 2021 წლის 2 ოქტომბრის არჩევნებისთვის საუბრო საარჩევნო კომისიებში დასაქმებული პირებიდან „საარჩევნო განვითარების სკოლა“ გავლილი ჰქონდა – 255 (2020 წელს – 169), „ახალგაზრდული ბანაკები“ – 37 (2020 წელს – 14), „საარჩევნო ადმინისტრატორის კურსები“ – 13 296 (2020 წელს – 9 841) პირს. 2020 წელთან შედარებით, ცესკოს საგანმანათლებლო პროგრამების მონაწილე საარჩევნო ადმინისტრაციაში დასაქმებულთა რაოდენობა 36 პროცენტით გაიზარდა.

2021 წელს დაგეგმილი იყო თანამშრომელთა კმაყოფილებისა და მოტივაციის კვლევა, რომელიც ახალი კორონავირუსის გავრცელების პრევენციის მიზნით დაწესებული დისტანციური სამუშაო რეჟიმის გამო არ ჩატარებულა.

ამოცანა 5.2.3. ორგანიზაციული ეთიკისა და კორპორატიული კულტურის განმტკიცება

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი

ორგანიზაციული ეთიკის და კორპორატიული კულტურის განსამტკიცებლად განხორციელებული ღონისძიებების რაოდენობა

კორპორატიული კულტურის განმტკიცების მიზნით დაგეგმილი ღონისძიებების უმეტესობა მოითხოვდა თანამშრომელთა გამოცხადებას ღონისძიების ჩატარების ადგილას. შესაბამისად, ახალი კორონავირუსის გავრცელების პრევენციის მიზნით დაწესებული დისტანციური სამუშაო რეჟიმის გამო დაგეგმილი ღონისძიებები გაუქმდა. განხორციელდა მხოლოდ ორი, სააღდგომო და საახალწლო სოციალური აქცია, რომელთა ფარგლებშიც დახმარება გაეწია ჯამში 48 მდიმე სოციალურ მდგომარეობაში მყოფ და მრავალშვილიან ოჯახს.

დასკვნა

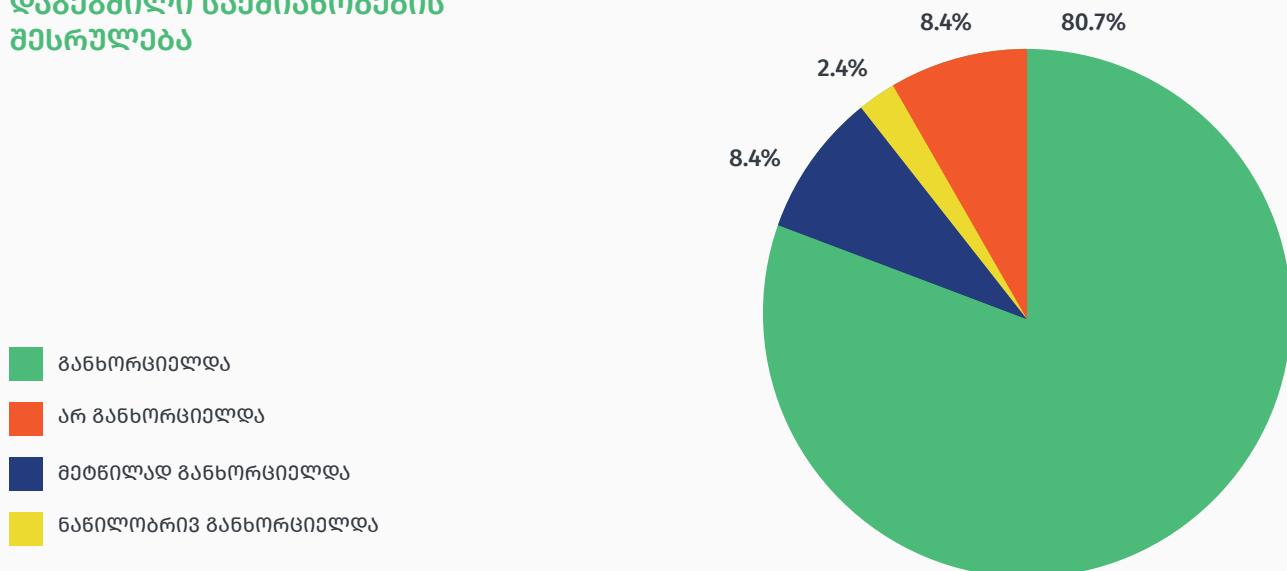
წინამდებარე ანგარიშში მოცემული შეფასება ცესკოს სტრუქტურული ერთეულების/სწავლების მიერ წარმოდგენილი წყაროების და კვარტალური პროგრეს ანგარიშების ანალიზს ეფუძნება. პროგრეს ანგარიშები ნაკლებად მოიცავდნენ ანალიტიკურ ინფორმაციას საქმიანობების შესრულების ინდიკატორებთან მიმართებაში და წლიური ანგარიშის შედგენის დროს საჭირო გახდა დამატებითი ინფორმაციის გამოთხვა. სასურველია, ამ ხარვეზის გამოსასწორებლად, 2022 წელს, პროგრეს ანგარიშების შედგენაზე პასუხისმგებელ თანამშრომლებს ჩაუტარდეს გადამზადების კურსი.

სტრუქტურული ერთეულების/სწავლების ცენტრის მიერ წარმოდგენილი პროგრეს ანგარიშების მონაცემების ანალიზის საფუძველზე შეგვიძლია დავასკვნათ – საარჩევნო ადმინისტრაციის 2021 წლის სამოქმედო გეგმით, დაგეგმილი იყო 83 საქმიანობის განხორციელება, რომლებიც ძირითადად სრულყოფილად და დროულად შესრულდა. ინდიკატორების შეფასების ქრილში, სრულად განხორციელდა 67 (დაგეგმილი საქმიანობების 80.7 %), მეტნილად – შვიდი (დაგეგმილი საქმიანობების 8.4 %), ნაწილობრივ – ორი (დაგეგმილი საქმიანობების 2.4 %) და არ განხორციელდა შვიდი საქმიანობა (დაგეგმილი საქმიანობების 8.4 %)⁸.

სტატისტიკური ინფორმაცია განხორციელებული საქმიანობების შესახებ იხილეთ დიაგრამაზე (6).

დიაგრამა 6

დაგეგმილი საქმიანობების
შესრულება

⁸ ინფორმაცია თითოეული საქმიანობის მიხედვით იხილეთ დანართში ცხრილის სახით.

ინფორმაცია იმ საქმიანობების შესახებ რომელიც არ განხორციელდა იხილეთ ცხრილში (6).

ცხრილი 6

საქმიანობა	საქმიანობის სტატუსი	პროგრესი (%)
1.2.1.2 საარჩევნო სუბიექტების "ეთიკის პრინციპების" დოკუმენტის შემუშავება	გაუქმებულია	0
1.2.3.1 სამუშაო შეხვედრის გამართვა არჩევნებში ძალადობისა და სიძულვილის ენისგან თავისუფალი არჩევნების შესახებ	არ დაწყებულა	0
2.1.5.4 საარჩევნო ადმინისტრაციების მე-10 საერთაშორისო დისტანციური კონფერენციის ორგანიზება	არ დაწყებულა	0
2.2.1.3 საარჩევნო პროცესის უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული ინციდენტების აღრიცხვა და ანალიზი	არ განხორციელდა	0
3.1.2.1 ცესკოს სხდომების ელექტრონული მართვის დანერგვა	შეჩერებულია	50
5.1.4.4 შიდა აუდიტორული შემოწმების შედეგად გამოკვეთილი საჭიროებიდან გამომდინარე, შესაბამისი რეკომენდაციების შემუშავება და შესრულების მონიტორინგი	არ განხორციელდა	0
5.2.2.2 თანამშრომელთა კმაყოფილებისა და მოტივაციის ანონიმური კვლევის ჩატარება	არ დაწყებულა	0

გარდა გეგმით გათვალისწინებულისა, ცესკოს სტრუქტურულმა ერთეულებმა და სწავლების ცენტრმა განახორციელეს სხვა დამატებითი საქმიანობები, რომლებმაც ხელი შეუწყო საარჩევნო ადმინისტრაციის სტრატეგიული მიზნების განხორციელებას.

ცესკოს სტრუქტურული ერთეულები

იურიდიული დეპარტამენტი
გიორგი სანტურიანი, დეპარტამენტის უფროსი

სტრატეგიული კომუნიკაციების დეპარტამენტი
ქეთევან დანგაძე, დეპარტამენტის უფროსი

საფინანსო დეპარტამენტი
ოთარ ბუსკივაძე, დეპარტამენტის უფროსი

საარჩევნო საინფორმაციო ტექნოლოგიების დეპარტამენტი
კახაბერ ჟამურაშვილი, დეპარტამენტის უფროსი

კოორდინაციის, დაგეგმვისა და ანგარიშგების დეპარტამენტი
სოფიო სიქიონავა, დეპარტამენტის უფროსი

ადამიანური რესურსების მართვისა და შრომის უსაფრთხოების დეპარტამენტი
ლალი კიკნაძე (მ/ზ), დეპარტამენტის უფროსი

საარჩევნო პროცესების მართვის დეპარტამენტი
ეკა ცაბაშვილი, დეპარტამენტის უფროსი

ცესკოს მდივნის აპარატი
ლალი კიკნაძე, აპარატის (დეპარტამენტის) უფროსი

პრეს-სპიკერი
ნათია იოსელიანი

თავმჯდომარის მრჩეველები
თამაზ შარმანაშვილი
ვალერი მაისურაძე

ინფორმაციული უსაფრთხოების მენეჯერი
ლევან კახურაშვილი

სსიპ-საარჩევნო სისტემების, განვითარების, რეფორმებისა და სწავლების ცენტრი
ნათია ზაალიშვილი, სწავლების ცენტრის დირექტორი

N	სტანდარტი	სტანდარტის მიზანი	პროცენტი (%)	სტანდარტის უზრუნველყოფის მიზანი	სტანდარტის უზრუნველყოფის მიზანი
1.2	მიზანი	სამართლებული და სწორ მიმღევა მიზანის წილისამარტინის მიზანისამარტინი			სტანდარტის უზრუნველყოფის მიზანი
1.2.1	მიზანი	სპორტული საქართველოს სახელმწიფო მიზანისამარტინი			სპორტული საქართველოს სახელმწიფო მიზანისამარტინი
1.2.1.1	სტანდარტი	სპორტული საქართველოს სახელმწიფო მიზანისამარტინი			სპორტული საქართველოს სახელმწიფო მიზანისამარტინი
1.2.1.2	მიზანი	სპორტული მიზანისამარტინი			სპორტული მიზანისამარტინი
1.2.2	მიზანი	სპორტული მიზანისამარტინი			სპორტული მიზანისამარტინი
1.2.2.1	სტანდარტი	სპორტული მიზანისამარტინი			სპორტული მიზანისამარტინი
1.2.2.2	მიზანი	სპორტული მიზანისამარტინი			სპორტული მიზანისამარტინი
1.2.3	მიზანი	სპორტული მიზანისამარტინი			სპორტული მიზანისამარტინი
1.2.3.1	სტანდარტი	სპორტული მიზანისამარტინი			სპორტული მიზანისამარტინი

2. ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ		ເມນົາສັງລະອຽດ ສັນຕະພາບ ແລ້ວ ດຳລົງການຂອງພວມ	
		ປະເທດລາວ, ສະຖານທີ່ ວຽກຈຸດ ເພື່ອ ຕ່າງປະເທດ ແລ້ວ ບ່ານ ໂດຍມີການ ສັນຕະພາບ ໃຫຍ້ມູນຄອງການ ເຊິ່ງກົດໝາຍ ແລ້ວ ດຳລົງການ	
2.1	ນິກຳສັນ	ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ	ແລ້ວ ດຳລົງການ
2.1.1	ເມືອງ	ເມືອງນະ ມີນາດູນ ພົມ ດົງການ	ແມັນນະ ມີນາດູນ ພົມ ດົງການ
N	ສັນຕະພາບ	ສັນຕະພາບ	ສັນຕະພາບ
2.1.1.1	ແຜນທີ່ການຮັບຮັດ ແລ້ວ ພົມ ດົງການ	<p>ສັນຕະພາບ ການຮັບຮັດ</p> <p>16 ຊົດຕະລົງປຸງການ ສານຕະພາບ ໃຫຍ້ມູນຄອງການ ເຊິ່ງກົດໝາຍ (IFES) ໂດຍມີການ ສັນຕະພາບ ໃຫຍ້ມູນຄອງການ ເຊິ່ງກົດໝາຍ ໃຫຍ້ມູນຄອງການ ເຊິ່ງກົດໝາຍ</p> <p>3 ອະນຸຍາດນີ້, ເຊິ່ງກົດໝາຍ ໃຫຍ້ມູນຄອງການ ເຊິ່ງກົດໝາຍ</p>	<p>ສັນຕະພາບ ການຮັບຮັດ</p> <p>100 % ການຮັບຮັດ ທີ່ ຢັງການໃຫຍ້ມູນຄອງການ ເຊິ່ງກົດໝາຍ</p> <p>ສັນຕະພາບ ໃຫຍ້ມູນຄອງການ ເຊິ່ງກົດໝາຍ</p> <p>ໝາຍເຫັນວ່າ ສັນຕະພາບ ໃຫຍ້ມູນຄອງການ ເຊິ່ງກົດໝາຍ ໃຫຍ້ມູນຄອງການ ເຊິ່ງກົດໝາຍ ເສີມຕະຫຼາມ ອົບປະກາດ ແລ້ວ ສັນຕະພາບ ໃຫຍ້ມູນຄອງການ ເຊິ່ງກົດໝາຍ</p> <p>ສັນຕະພາບ ໃຫຍ້ມູນຄອງການ ເຊິ່ງກົດໝາຍ</p>
2.1.1.2	ຮັບຮັດ ຕົກລົງການ ໃຫຍ້ມູນຄອງການ ເຊິ່ງກົດໝາຍ	<p>ສັນຕະພາບ ການຮັບຮັດ</p> <p>ຕົກລົງການ ໃຫຍ້ມູນຄອງການ ເຊິ່ງກົດໝາຍ</p> <p>ຕົກລົງການ ໃຫຍ້ມູນຄອງການ ເຊິ່ງກົດໝາຍ</p>	<p>ສັນຕະພາບ ການຮັບຮັດ</p> <p>100 % ຕົກລົງການ ໃຫຍ້ມູນຄອງການ ເຊິ່ງກົດໝາຍ</p> <p>ຕົກລົງການ ໃຫຍ້ມູນຄອງການ ເຊິ່ງກົດໝາຍ</p>
2.1.2	ເມືອງ	ເມືອງນະ ມີນາດູນ ພົມ ດົງການ	ເມືອງນະ ມີນາດູນ ພົມ ດົງການ
N	ສັນຕະພາບ	ສັນຕະພາບ	ສັນຕະພາບ
2.1.2.1	ເກມຕະຫຼາມ ດັ່ງນີ້	<p>ສັນຕະພາບ ການຮັບຮັດ</p> <p>11 ສັນຕະພາບ ໃຫຍ້ມູນຄອງການ ເຊິ່ງກົດໝາຍ ທີ່ ດັ່ງນີ້</p> <p>ສັນຕະພາບ ໃຫຍ້ມູນຄອງການ ເຊິ່ງກົດໝາຍ ທີ່ ດັ່ງນີ້</p>	<p>ສັນຕະພາບ ການຮັບຮັດ</p> <p>100 % ການຮັບຮັດ ໃຫຍ້ມູນຄອງການ ເຊິ່ງກົດໝາຍ</p> <p>ສັນຕະພາບ ໃຫຍ້ມູນຄອງການ ເຊິ່ງກົດໝາຍ</p> <p>ສັນຕະພາບ ໃຫຍ້ມູນຄອງການ ເຊິ່ງກົດໝາຍ</p>
2.1.2.2	ບໍລິສັດ	ບໍລິສັດ	ບໍລິສັດ

N	საქმიანო	სერვისის მიზანი	სერვისის მიზანი	პროცენტი (%)	სერვისის უზრუნველყოფის დროის მიზანი	სერვისის უზრუნველყოფის მიზანი	პროცენტი (%)
21.3.1	დოკუმენტის მიზანი	სამართლებულობის ფუნქციების და მიზანის გადასახვა	სამართლებულობის ფუნქციების და მიზანის გადასახვა	100%	სამართლებულობის ფუნქციების და მიზანის გადასახვა	სამართლებულობის ფუნქციების და მიზანის გადასახვა	100%
21.3.2	კონკურენციის მიზანი	კონკურენციის მიზანი	კონკურენციის მიზანი	90 %	კონკურენციის მიზანი	კონკურენციის მიზანი	90 %
21.3.3	მარკეტინგის მიზანი	მარკეტინგის მიზანი	მარკეტინგის მიზანი	90 %	მარკეტინგის მიზანი	მარკეტინგის მიზანი	90 %

N	ပညာနည်း	ပညာနည်းနှင့် ပညာနည်းပညာနည်း	ပညာနည်း	ပညာနည်းနှင့် ပညာနည်းပညာနည်း
2.1.6	အပေါ်များ	အပေါ်များနှင့် ပညာနည်းပညာနည်း	အပေါ်များနှင့် ပညာနည်းပညာနည်း	အပေါ်များနှင့် ပညာနည်းပညာနည်း
2.1.6.1	ပညာနည်း	ပညာနည်း	ပညာနည်း	ပညာနည်း
2.2	ပညာ	ပညာနည်းနှင့် ပညာနည်းပညာနည်း	ပညာ	ပညာနည်းနှင့် ပညာနည်းပညာနည်း
2.2.1	ပညာ	ပညာနည်းနှင့် ပညာနည်းပညာနည်း	ပညာ	ပညာနည်းနှင့် ပညာနည်းပညာနည်း
2.2.1.1	ပညာနည်း	ပညာနည်း	ပညာ	ပညာနည်း
2.2.1.2	ပညာ	ပညာနည်းနှင့် ပညာနည်းပညာနည်း	ပညာ	ပညာနည်းနှင့် ပညာနည်းပညာနည်း
2.2.1.3	ပညာ	ပညာနည်းနှင့် ပညာနည်းပညာနည်း	ပညာ	ပညာနည်းနှင့် ပညာနည်းပညာနည်း
2.2.2	ပညာ	ပညာနည်းနှင့် ပညာနည်းပညာနည်း	ပညာ	ပညာနည်းနှင့် ပညာနည်းပညာနည်း
2.2.2.1	ပညာ	ပညာနည်း	ပညာ	ပညာနည်း

2.2.2	სამინისტროდან გენერალური დოკუმენტი საქართველოს გარემონტიფიციური დოკუმენტი	გამოყენებულ სამინისტროს გარემონტიფიციური დოკუმენტი	17.18 წლის ზემოთ, ნიშვნულით დანერგული მინიჭებული სამინისტროს მინიჭებული სამინისტროდან გამოყენებული დოკუმენტი და ფუნქცია:
2.3	ნიმუში	სამინისტროს გარემონტიფიციური დოკუმენტი	სამინისტროს გარემონტიფიციური დოკუმენტი და ფუნქცია:
2.3.1	მინისტრი	მინისტრის მინიჭებული დოკუმენტი	მინიჭებული დოკუმენტი და ფუნქცია:
2.3.2	მინისტრი	მინისტრის მინიჭებული დოკუმენტი	მინიჭებული დოკუმენტი და ფუნქცია:
N	საქმიანობა	საქმიანობის მინიჭებული დოკუმენტი	საქმიანობის მინიჭებული დოკუმენტი
2.3.1.1	მინისტრის დაწესებულების პალიტიკური და სამუშაოების მინიჭებული დოკუმენტი	მინიჭებული დოკუმენტი	მინიჭებული დოკუმენტი
2.3.2	მინისტრი	მინისტრის მინიჭებული დოკუმენტი	მინისტრის მინიჭებული დოკუმენტი
2.2.2.1	სამინისტროს მინიჭებული დოკუმენტი	სამინისტროს მინიჭებული დოკუმენტი	სამინისტროს მინიჭებული დოკუმენტი
2.2.2.2	სამინისტროს მინიჭებული დოკუმენტი	სამინისტროს მინიჭებული დოკუმენტი	სამინისტროს მინიჭებული დოკუმენტი
2.2.2.3	სამინისტროს მინიჭებული დოკუმენტი	სამინისტროს მინიჭებული დოკუმენტი	სამინისტროს მინიჭებული დოკუმენტი

3. Национальные и международные стандарты		Социальные нормативы и социальные стандарты	
3.1. Норматив		3.1.1. Стандарты	
3.1.1.1. Актуальные стандарты и рекомендации		Социальные нормативы и социальные стандарты	
3.1.1.2. Нормативы и стандарты в области культуры		Социальные нормативы и социальные стандарты	
N	Нормативы	Нормативы	Нормативы
3.1.1.1	Национальные и международные стандарты в области культуры	Национальные и международные стандарты в области культуры	Национальные и международные стандарты в области культуры
3.1.1.2	Нормативы и стандарты в области культуры	Нормативы и стандарты в области культуры	Нормативы и стандарты в области культуры
3.1	Норматив	Социальные нормативы и социальные стандарты	Социальные нормативы и социальные стандарты
3.1.1	Стандарты	Социальные нормативы и социальные стандарты	Социальные нормативы и социальные стандарты
3.1.1.1	Актуальные стандарты и рекомендации	Социальные нормативы и социальные стандарты	Социальные нормативы и социальные стандарты

3.3. ჩისარი					
საკონკურსო რისკის და რისკობრივობის ზოგადობის ხელშეკრულება					
3.3.1.. მიზანის ჩივილის მდგრადირი					
N	სტრუქტურა	სტრუქტურის მიზანი	მიზანის მუხლები	სტრუქტურის წევები	სტრუქტურის მიზანი
3.3.1.1	საკონკურსო სკოლის და სამართლის დაცვის მიზანის ჩივილი	გამოყენებული სტრუქტურის სტრუქტურის მიზანი და მდგრადირი მიზანი	100 %	სამართლის მიზანი	გარიგოვა და მდგრადირი მიზანი
3.3.1.2	დაცვის საკოლეგიანობისა და კორპუსურობის საკონკურსო მიზანის ჩივილი	გამოყენებული სტრუქტურის მიზანი და მდგრადირი მიზანი	100 %	სამართლის მიზანი	გარიგოვა და მდგრადირი მიზანი
3.3.1.3	იუსტიციისა და საქაობის მიზანის ჩივილი	გამოყენებული სტრუქტურის მიზანი და მდგრადირი მიზანი	100 %	იუსტიციის მიზანი	გარიგოვა და მდგრადირი მიზანი
3.3.2	მიზანი	სამართლის მიზანის ჩივილი	სამართლის მიზანის ჩივილი	სამართლის მიზანი	სამართლის მიზანი
3.3.2.1	ჩატარებისა და რისკობრივობის მიზანის ჩივილი	გამოყენებული სტრუქტურის მიზანი და მდგრადირი მიზანი	100 %	სამართლის მიზანი	გარიგოვა და მდგრადირი მიზანი
3.4	მიზანი	მიზანის ჩივილის მდგრადირი	სტრუქტურის მიზანის და მდგრადირი მიზანი	სტრუქტურის მიზანი	სტრუქტურის მიზანი
3.4.1	მიზანის ჩივილის მდგრადირი	სამართლის მიზანის და მდგრადირი მიზანი	სტრუქტურის მიზანის და მდგრადირი მიზანი	სტრუქტურის მიზანი	სტრუქტურის მიზანი
3.4.1.1	სამართლის ტერიტორიული მდგრადირის უსაბერძნობელობის მიზანის ჩივილი	გამოყენებული სტრუქტურის მიზანი და მდგრადირი მიზანი	100 %	სამართლის მიზანი	გარიგოვა და მდგრადირი მიზანი

3.4.2	အောက်မှာ ပြန်လည်ဖော်ပြန်ခဲ့သူများ	ပုဂ္ဂနယ်တွင် ပေါ်ပေါ်လောက်ခဲ့သူများ	လောက်လောက်ပေါ်ပေါ်လောက်ခဲ့သူများ	လောက်လောက်ပေါ်ပေါ်လောက်ခဲ့သူများ	လောက်လောက်ပေါ်ပေါ်လောက်ခဲ့သူများ
3.4.2.1	ပြန်လည်ဖော်ပြန်ခဲ့သူများ	ပြန်လည်ဖော်ပြန်ခဲ့သူများ	ပြန်လည်ဖော်ပြန်ခဲ့သူများ	ပြန်လည်ဖော်ပြန်ခဲ့သူများ	ပြန်လည်ဖော်ပြန်ခဲ့သူများ

4. Национальный план по снижению риска			
План по снижению риска на территории Республики Тыва			
Целью настоящего Плана является снижение риска возникновения и распространения опасных природных явлений и чрезвычайных ситуаций в Республике Тыва с учетом специфики ее геологического строения, гидрологической обстановки, природных условий и возможных угроз, а также предотвращение их негативного влияния на население, объекты и природные ценности.			
N	Наименование	Наименование места расположения	Амортизация (%)
4.11.1	Болото	Сарыкертинский район, Тулундский с/с, близ села Сарыкертин	100%
4.11.2	Морозное	Сарыкертинский район, Тулундский с/с, близ села Сарыкертин	100 %
4.11.3	Авиационная разработка сейсмопромысла	Сарыкертинский район, Тулундский с/с, близ села Сарыкертин	100 %
4.11.4	Болото	Сарыкертинский район, Тулундский с/с, близ села Сарыкертин	100%
4.11.5	Болото	Сарыкертинский район, Тулундский с/с, близ села Сарыкертин	100 %
4.11.6	Морозное	Сарыкертинский район, Тулундский с/с, близ села Сарыкертин	100 %
4.11.7	Авиационная разработка сейсмопромысла	Сарыкертинский район, Тулундский с/с, близ села Сарыкертин	100 %
4.11.8	Болото	Сарыкертинский район, Тулундский с/с, близ села Сарыкертин	100 %
4.11.9	Морозное	Сарыкертинский район, Тулундский с/с, близ села Сарыкертин	100 %
4.11.10	Авиационная разработка сейсмопромысла	Сарыкертинский район, Тулундский с/с, близ села Сарыкертин	100 %
4.11.11	Болото	Сарыкертинский район, Тулундский с/с, близ села Сарыкертин	100 %
4.11.12	Морозное	Сарыкертинский район, Тулундский с/с, близ села Сарыкертин	100 %
4.11.13	Авиационная разработка сейсмопромысла	Сарыкертинский район, Тулундский с/с, близ села Сарыкертин	100 %
4.11.14	Болото	Сарыкертинский район, Тулундский с/с, близ села Сарыкертин	100 %
4.11.15	Морозное	Сарыкертинский район, Тулундский с/с, близ села Сарыкертин	100 %
4.11.16	Авиационная разработка сейсмопромысла	Сарыкертинский район, Тулундский с/с, близ села Сарыкертин	100 %
4.11.17	Болото	Сарыкертинский район, Тулундский с/с, близ села Сарыкертин	100 %
4.11.18	Морозное	Сарыкертинский район, Тулундский с/с, близ села Сарыкертин	100 %
4.11.19	Авиационная разработка сейсмопромысла	Сарыкертинский район, Тулундский с/с, близ села Сарыкертин	100 %
4.11.20	Болото	Сарыкертинский район, Тулундский с/с, близ села Сарыкертин	100 %
4.11.21	Морозное	Сарыкертинский район, Тулундский с/с, близ села Сарыкертин	100 %
4.11.22	Авиационная разработка сейсмопромысла	Сарыкертинский район, Тулундский с/с, близ села Сарыкертин	100 %

N	အမြောက်	အမြောက် နှစ်ခုထဲမှ ပိုစွဲမှုပါရမ်း	လျှပ်စီးမှုပါရမ်း		အကျဉ်းချုပ် (၉၇)	လျှပ်စီးမှုပါရမ်း၊ လျှပ်စီးမှုပါရမ်း	လျှပ်စီးမှုပါရမ်း၊ လျှပ်စီးမှုပါရမ်း
			ပိုစွဲမှုပါရမ်း	ပိုစွဲမှုပါရမ်း			
4.2.2.1	မြန်မာ	နယ်မြေနယ်မြေနယ်မြေနယ်မြေနယ်မြေနယ်မြေနယ်မြေနယ်မြေနယ်မြေ	လျှပ်စီးမှုပါရမ်း	လျှပ်စီးမှုပါရမ်း	100 %	လျှပ်စီးမှုပါရမ်း၊ လျှပ်စီးမှုပါရမ်း	လျှပ်စီးမှုပါရမ်း၊ လျှပ်စီးမှုပါရမ်း

5.2	නොවන	දැඩ්ඩු ප්‍රතිචාර සංඛ්‍යාත්මක නිශ්චල්‍යාත්මක ත්‍රිත්වය	තෙක්ම් මූල්‍ය ප්‍රතිචාර සංඛ්‍යාත්මක නිශ්චල්‍යාත්මක
5.2.1	අධ්‍යාපන	ප්‍රාග්ධන තීක්ෂණ මෘදුකාංගන	ප්‍රාග්ධන තීක්ෂණ මෘදුකාංගන
N	සැප්ත්‍රම්බන්ධ ප්‍රතිචාර සංඛ්‍යාත්මක නිශ්චල්‍යාත්මක	සැප්ත්‍රම්බන්ධ ප්‍රතිචාර සංඛ්‍යාත්මක නිශ්චල්‍යාත්මක	සැප්ත්‍රම්බන්ධ ප්‍රතිචාර සංඛ්‍යාත්මක නිශ්චල්‍යාත්මක
5.2.1.1	සැප්ත්‍රම්බන්ධ ප්‍රතිචාර සංඛ්‍යාත්මක නිශ්චල්‍යාත්මක නිශ්චල්‍යාත්මක	ප්‍රාග්ධන තීක්ෂණ මෘදුකාංගන නිශ්චල්‍යාත්මක නිශ්චල්‍යාත්මක	ප්‍රාග්ධන තීක්ෂණ මෘදුකාංගන නිශ්චල්‍යාත්මක නිශ්චල්‍යාත්මක
5.2.1.2	සැප්ත්‍රම්බන්ධ ප්‍රතිචාර සංඛ්‍යාත්මක නිශ්චල්‍යාත්මක	ප්‍රාග්ධන තීක්ෂණ මෘදුකාංගන නිශ්චල්‍යාත්මක	ප්‍රාග්ධන තීක්ෂණ මෘදුකාංගන නිශ්චල්‍යාත්මක
5.2.1.3	විෂ්වාස්‍ය ප්‍රතිචාර සංඛ්‍යාත්මක නිශ්චල්‍යාත්මක	විෂ්වාස්‍ය ප්‍රතිචාර සංඛ්‍යාත්මක නිශ්චල්‍යාත්මක	විෂ්වාස්‍ය ප්‍රතිචාර සංඛ්‍යාත්මක නිශ්චල්‍යාත්මක
5.2.1.4	උරුග්‍රන්ථ සංඛ්‍යාත්මක නිශ්චල්‍යාත්මක	උරුග්‍රන්ථ - මුද්‍රණ සංඛ්‍යාත්මක	උරුග්‍රන්ථ සංඛ්‍යාත්මක නිශ්චල්‍යාත්මක
5.2.1.5	උරුග්‍රන්ථ සංඛ්‍යාත්මක නිශ්චල්‍යාත්මක	උරුග්‍රන්ථ සංඛ්‍යාත්මක	උරුග්‍රන්ථ සංඛ්‍යාත්මක නිශ්චල්‍යාත්මක

